

სს „კრედიტ ბანკი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

*2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	2
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	3
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა	5
2. მომზადების საფუძველი.....	6
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა.....	6
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები.....	20
5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	22
6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ.....	22
7. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	22
8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	23
9. ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....	39
10. ძირითადი საშუალებები.....	40
11. არამატერიალური აქტივები	41
12. იჯარა.....	42
13. გადასახადები.....	43
14. სხვა ფინანსური აქტივები.....	45
15. სხვა არაფინანსური აქტივები	45
16. ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხი ...	45
17. ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით და საწარმოთა გაერთიანებით გამოწვეულ ვალდებულებებში.....	46
18. მომხმარებელთა ანგარიშები.....	47
19. სხვა ვალდებულებები	47
20. საკუთარი კაპიტალი.....	47
21. პირობითი ვალდებულებები	48
22. შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან.....	50
23. საკომისიო ხარჯი.....	51
24. წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტიდან	51
25. სხვა საოპერაციო შემოსავალი.....	51
26. სხვა საოპერაციო ხარჯები.....	52
27. პერსონალზე გაწეული ხარჯი	52
28. სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები.....	52
29. რისკის მართვა.....	53
30. სამართლიანი ღირებულების შეფასება.....	67
31. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები.....	69
32. კაპიტალის ადეკვატურობა	70
33. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	71

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „კრედო ბანკის“ აქციონერებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „კრედო ბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს-ი“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ბანკისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (ბესსს-ის კოდექსი) შესაბამისად და შესრულებული გვაქვს ბესსს-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

**Building a better
working world**

სხვა ინფორმაცია ასახული ბანკის 2022 წლის წლიურ ანგარიშში.

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ბანკის 2022 წლის წლიურ ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ბანკის 2022 წლის წლიური ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

ხელმძღვანელობის და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ბანკის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ გონივრული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენი:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების გონივრულობას და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი

**Building a better
working world**

მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

- ▶ ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

აუდიტის კომიტეტს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2023 წლის 5 მაისი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „კრედო ბანკის“ აქციონერებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „კრედო ბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს-ი“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ბანკისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (ბესსს-ის კოდექსი) შესაბამისად და შესრულებული გვაქვს ბესსს-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია ასახული ბანკის 2022 წლის წლიურ ანგარიშში.

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ბანკის 2022 წლის წლიურ ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ბანკის 2022 წლის წლიური ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

ხელმძღვანელობის და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ბანკის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ გონივრული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების გონივრულობას და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი

მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

- ▶ ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

აუდიტის კომიტეტს, სხვათაგან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2023 წლის 5 მაისი

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2022	2021
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	268,774	185,108
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	30,039	19,144
წარმოებული ფინანსური აქტივები	7	1,011	1,893
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	8	1,750,714	1,432,151
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით	9	48,869	53,105
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივი	13	1,653	-
აქტივის გამოყენების უფლება	12	16,201	7,782
ძირითადი საშუალებები	10	20,452	15,829
არამატერიალური აქტივები	11	21,081	20,320
სხვა ფინანსური აქტივები	14	17,291	10,124
სხვა არაფინანსური აქტივები	15	11,546	9,472
სულ აქტივები		2,187,631	1,754,928
ვალდებულებები			
მომხმარებელთა ანგარიშები	18	645,305	429,992
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები	13	-	923
საიჯარო ვალდებულებები	12	16,968	8,924
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	16, 17	1,133,002	986,977
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	13	3,787	1,395
სხვა ვალდებულებები	19	40,223	25,652
სუბორდინირებული ვალი	16, 17	83,844	76,754
სულ ვალდებულებები		1,923,129	1,530,617
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	20	5,187	5,177
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		35,775	35,305
გაუნაწილებელი მოგება		223,540	183,829
სულ საკუთარი კაპიტალი		264,502	224,311
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		2,187,631	1,754,928

ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ

ზაალ ფირცხელავა

გენერალური დირექტორი

ერეკლე ზათიაშვილი

ფინანსური დირექტორი

2023 წლის 5 მაისი

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

		შენიშვნა	2022	2021* (რეკლასიფი- ცირებული)
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი				
საპროცენტო შემოსავალი				
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები			392,765	324,012
ბანკებში განთავსებული ფულადი სახსრები და ნაშთები			7,940	5,965
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები			4,772	4,659
			405,477	334,636
საპროცენტო ხარჯი				
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები			(133,691)	(114,654)
მომხმარებელთა ანგარიშები			(37,551)	(20,208)
სუბორდინირებული ვალი			(11,955)	(8,551)
საიჯარო ვალდებულებები			(1,478)	(1,101)
			(184,675)	(144,514)
ანაზრის დაზღვევის საკომისიო			(792)	(401)
			220,010	189,721
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი				
საკრედიტო ზარალის ხარჯი მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე	8		(49,964)	(57,083)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის ხარჯის გაწევის შემდეგ				
			170,046	132,638
საკომისიო შემოსავალი	22		47,905	38,797
საკომისიო ხარჯი	23		(16,349)	(10,660)
წმინდა შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან				
			31,556	28,137
წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტიდან	24		(3,216)	(2,718)
ნამეტი შემოსავალი სარფიანი შესყიდვიდან			-	10,051
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	25		2,479	1,388
სხვა საოპერაციო ხარჯები	26		(2,047)	(1,952)
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი				
			28,772	34,906
პერსონალზე გაწეული ხარჯი	27		(97,150)	(80,268)
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	28		(31,979)	(29,412)
ცვეთა და ამორტიზაცია	10, 11, 12		(16,255)	(16,272)
არასაპროცენტო ხარჯი				
			(145,384)	(125,952)
მოგება გადასახადით დაბეგვრამდე				
			53,434	41,592
მოგების გადასახადის ხარჯი	13		(8,223)	(4,882)
წლის წმინდა მოგება				
			45,211	36,710
სხვა სრული შემოსავალი			-	-
წლის სრული შემოსავალი				
			45,211	36,710

კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	გაუნაწი- ლებელი მოგება	სულ საკუთარი კაპიტალი
1 იანვარი, 2021 წ.	4,400	–	159,238	163,638
წლის წმინდა მოგება	–	–	36,710	36,710
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	36,710	36,710
სააქციო კაპიტალის ზრდა (მე-20 შენიშვნა)	777	35,305	–	36,082
გამოცხადებული დივიდენდები (მე-20 შენიშვნა)	–	–	(12,119)	(12,119)
31 დეკემბერი, 2021 წ.	5,177	35,305	183,829	224,311
წლის წმინდა მოგება	–	–	45,211	45,211
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	45,211	45,211
სააქციო კაპიტალის ზრდა (მე-20 შენიშვნა)	10	470	–	480
გამოცხადებული დივიდენდები (მე-20 შენიშვნა)	–	–	(5,500)	(5,500)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	5,187	35,775	223,540	264,502

კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2022	2021
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მიღებული პროცენტი		404,256	340,102
გადახდილი პროცენტი		(184,737)	(139,239)
მიღებული საკომისიო		48,948	38,308
გადახდილი საკომისიო		(16,349)	(10,660)
რეალიზებული ზარალი უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და მათთან დაკავშირებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები		(11,173)	(4,515)
მიღებული სხვა შემოსავალი		2,016	908
სხვა გადახდილი ხარჯი		(2,047)	(1,952)
პერსონალზე გაწეული ხარჯების გადახდა		(93,238)	(78,196)
გადახდილი სხვა საოპერაციო ხარჯები		(24,229)	(35,280)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები		123,447	109,476
საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე			
საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(14,440)	35,466
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		(396,466)	(257,920)
სხვა აქტივები		(8,279)	3,072
საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)			
მომხმარებელთა ანგარიშები		231,110	99,046
სხვა ვალდებულებები		2,767	(82)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის გადახდამდე		(61,861)	(10,942)
მოგების გადახდილი გადასახადი		(8,406)	(1,332)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(70,267)	(12,274)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები			
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(15,419)	(13,803)
შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან		4,350	17,803
შვილობილი საწარმოს შესყიდვა, მიღებული ნაღდი ფულის გამოკლებით		-	(17,774)
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		2	161
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(11,067)	(13,613)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
შემოსულობა სააქციო კაპიტალის გამოშვებიდან	20	-	36,082
ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული სესხები	17	471,302	447,155
ნასესხები სახსრებისა და სუბორდინირებული სესხების დაფარვა	17	(282,444)	(413,362)
ლიზინგთან დაკავშირებული ვალდებულებების დაფარვა	12	(7,187)	(6,774)
გადახდილი დივიდენდები	20	(5,500)	(12,119)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		176,171	50,982
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		94,837	25,095
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(11,171)	(5,618)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისში	5	185,108	165,631
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლოს	5	268,774	185,108

5-71 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

ორგანიზაციული მოწყობა და საქმიანობა

სს „კრედო ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) არის ქართული კომერციული ბანკი, რომელსაც საქართველოს ეროვნული ბანკისგან (შემდგომში „სეზ“) მიღებული აქვს სრული საბანკო საქმიანობის ლიცენზია. 2021 წლის 7 ივლისს ბანკმა შეიძინა სს „ფინკა ბანკი საქართველო“, რომელიც ბანკს იურიდიულად შეერწყა 2021 წლის ბოლოს. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ბანკის და მისი შვილობილი საწარმოს (ერთობლივად შემდგომში მოხსენიებულნი, როგორც „ჯგუფი“) შერწყმის თარიღამდე.

ჯგუფი მხარს უჭერს საქართველოში კერძო ეკონომიკის განვითარებას მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის მეწარმეებისა და კომპანიებისთვის საკრედიტო და მასთან დაკავშირებული მომსახურების მიწოდებით. ბანკის საიდენტიფიკაციო კოდია 205232238. ბანკის იურიდიული მისამართია: რევაზ თაბუკაშვილის ქუჩა #27, თბილისი, საქართველო.

კრედო ბანკის მისიაა საქართველოს მეწარმეების და მათთან დასაქმებულების მხარდაჭერა მათთვის ხელმისაწვდომი ფინანსური მომსახურებით უკეთესი მომავლის შექმნის მიზნით.

31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინფორმაცია ბანკის მესაკუთრეების შესახებ ასეთია:

აქციონერი	წილობრივი მონაწილეობა %	
	2022	2021
„Access Microfinance Holding AG“	51.07%	51.17%
Triodos SICAV II (Triodos Microfinance Fund)	8.40%	8.41%
Legal Owner Triodos Funds B.V.	8.40%	8.41%
ResponsAbility Participations AG	7.92%	7.94%
ResponsAbility SICAV (Lux) – (მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსების ფონდი)	1.59%	1.59%
ResponsAbility-ის მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსების გლობალური ფონდი	7.46%	7.47%
Société de Promotion et de Participation pour la Coopération Economique (Proparco)	14.93%	14.96%
დირექტორთა საბჭო	0.24%	0.05%

ბანკის აქციონერთა შორის წილობრივი მონაწილეობა, დივიდენდის მიღებისა და ხმის უფლება განაწილებულია მათ მიერ ფლობილი ჩვეულებრივი აქციების პროპორციულად.

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მშობელი საწარმო და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე, 51.07% ხმის უფლებით (2021 წ.: 51.17%), არის გერმანული სააქციო საზოგადოება „Access Microfinance Holding AG“.

ჯგუფის უმაღლესი მმართველი ორგანო არის აქციონერთა საერთო კრება. ჯგუფის ოპერაციებზე ზედამხედველობას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრებიც ინიშნებიან აქციონერთა საერთო კრების მიერ. ჯგუფის ყოველდღიურ მართვას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დანიშნული დირექტორთა საბჭო.

ბიზნესგარემო

ჯგუფი საქმიანობას ეწევა საქართველოს ტერიტორიაზე. ჯგუფზე გავლენას ახდენს საქართველოს ეკონომიკური და ფინანსური ბაზრები, რომლებსაც აქვს განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი თავისებურებები. იურიდიული, საგადასახადო და ნორმატიული ბაზა თანდათან ვითარდება, მაგრამ ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას და ხშირ ცვლილებას, რაც, სხვა იურიდიული და ფინანსური ხასიათის დაბრკოლებებთან ერთად, კიდევ უფრო ზრდის გამოწვევებს იმ საწარმოებისთვის, რომლებიც საქართველოში საქმიანობენ. ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნესგარემოს გავლენის შეფასებას ჯგუფის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალში ბიზნესგარემო შესაძლოა ხელმძღვანელობის შეფასებისგან განსხვავდებოდეს.

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების აღრიცხვის წესით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც განხილულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში ქვემოთ. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული.

ბანკის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა ქართული ლარი („ლარი“). ფინანსური ინფორმაცია წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, გარდა თითო აქციის ღირებულებისა, და თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ქვემოთ ჩამოთვლილ სტანდარტებს/ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ჯგუფის საქმიანობისთვის აქტუალურია და 2022 წელს შევიდა ძალაში, გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობაზე ან საქმიანობის შედეგებზე:

- ▶ „წაგებიანი ხელშეკრულებები – ხელშეკრულების შესრულების ხარჯები“ – შესწორებები ბასს (IAS) 37-ში
- ▶ „კონცეპტუალური საფუძვლების მითითება“ – შესწორებები ფასს (IFRS) 3-ში
- ▶ ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე – ცვლილებები ბასს (IAS) 16-ში „იჯარა“
- ▶ ფასს (IFRS) 1 „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ – შვილობილი საწარმო, როგორც საწარმო, რომელიც პირველად იყენებს ფასს-ს
- ▶ ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ – ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის „10 პროცენტის“ ტესტში მოყვანილი საკომისიოები
- ▶ ბასს (IAS) 41 - „სოფლის მეურნეობა“ - გადასახადით დაბეგვრა სამართლიანი ღირებულების შეფასებებისას.

კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი საწარმოები, ანუ საწარმოები, რომლებიც ჯგუფის მიერ კონტროლდება, კონსოლიდირებულია. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც კომპანია იღებს ან აქვს უფლება მიიღოს, ცვლადი უკუგება ინვესტირებული საწარმოსგან და აქვს უნარი, გავლენა მოახდინოს უკუგებაზე ინვესტირებულ საწარმოზე ზემოქმედებით. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტირებულ საწარმოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ აქვს ინვესტირებულ საწარმოზე ზეგავლენა (ანუ ამჟამინდელი უფლებები მას საშუალებას აძლევს, ინვესტირებული საწარმოს რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ▶ იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტირებულ საწარმოში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება;
- ▶ შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტირებულ საწარმოზე თავისი გავლენის გამო.

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების შესაბამისად, თუ ჯგუფი ინვესტირებულ საწარმოში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, ინვესტირებულ საწარმოზე აქვს თუ არა გავლენა, ჯგუფი ყველა რელევანტურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ▶ ინვესტირებულ საწარმოში ხმის უფლების მქონე აქციების სხვა მფლობელებთან სახელშეკრულებო გარიგება/გარიგებები;
- ▶ სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან მიღებული უფლებები;
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

შვილობილი საწარმოები კონსოლიდირდება იმ თარიღიდან, როდესაც კონტროლი გადაეცემა ჯგუფს და მათი კონსოლიდაცია წყდება იმ თარიღიდან, როდესაც წყდება კონტროლი. ყველა შიდაჯგუფური გარიგება, ნაშთები და არარეალიზებული შემოსულობა ჯგუფის კომპანიებს შორის შემდგარი გარიგებებიდან სრულად გაიქვითება; ასევე გაიქვითება არარეალიზებული ზარალი ამ გარიგებებიდან გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც გარიგება ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას. საჭიროების შემთხვევაში, შვილობილი საწარმოების სააღრიცხვო პოლიტიკა შეცვლილია ჯგუფის მიერ მიღებულ პოლიტიკასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

შვილობილი საწარმოს საკუთარ კაპიტალში საკუთრების წილის შეცვლა, კონტროლის შეცვლის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. ზარალი მიეწერება არამაკონტროლებელ წილს მაშინაც კი, თუ ეს ბალანსის დეფიციტს იწვევს.

თუ ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე, ის ჩამოწერს შვილობილი საწარმოს აქტივებს (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებებს, არამაკონტროლებელი წილის საბალანსო ღირებულებას, ასახავს მიღებული ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას, ნებისმიერი შენარჩუნებული ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებას და მოგებაში და ზარალში დეფიციტს ან მეტობას.

საწარმოთა გაერთიანება

საწარმოთა გაერთიანება აღირიცხება შემენის მეთოდით. შესყიდვის ღირებულება გამოითვლება შემდეგი კომპონენტების დაჯგუფებით: შესყიდვის დღეს სამართლიანი ღირებულებით გადახდილი საფასური და შემენილი საწარმოს არამაკონტროლებელი წილების მოცულობა. საწარმოთა გაერთიანების თითოეულ შემთხვევაში, შემენილი საწარმოს არამაკონტროლებელ წილს მყიდველი საწარმო აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ან იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების პროპორციული წილის შესაბამისად და ასევე აფასებს არამაკონტროლებელი წილის სხვა კომპონენტებს შემენის თარიღისთვის მათი სამართლიანი ღირებულებით. საწარმოს შესყიდვაზე გაწეული დანახარჯების აღიარება ხდება ხარჯების მუხლში.

როდესაც ჯგუფი შეისყიდის ბიზნესს, კლასიფიკაციის მიზნებისთვის აფასებს მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შესყიდვის თარიღისათვის არსებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების, ეკონომიკური გარემოებებისა და რელევანტური პირობების შესაბამისად. აღნიშნული მოიცავს შესყიდული საწარმოს მიერ ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების განცალკევებას ძირითად ხელშეკრულებებში.

თუ საწარმოთა გაერთიანება ეტაპობრივია, შემენილ საწარმოში შემენის მიერ ადრე ფლობილი წილის სამართლიანი ღირებულება შემენის თარიღისთვის გადაფასდება, როგორც შემენის თარიღისათვის მოგება-ზარალში ასახული სამართლიანი ღირებულება.

ნებისმიერი პირობითი ანაზღაურება, რომელიც გადახდილ უნდა იქნას შემენის მიერ, აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით შემენის თარიღისათვის პირობითი საფასურის სამართლიან ღირებულებაში შემდგომი ცვლილებები, რომელიც მოიაზრება აქტივად ან ვალდებულებად, აღიარებულ უნდა იქნას ფასს 9-ის შესაბამისად მოგებაში ან ზარალში, ან სხვა სრულ შემოსავალში. თუ პირობითი საფასური კლასიფიცირებულია კაპიტალად, არ ხდება მისი ხელახლა შეფასება, ვიდრე არ მოხდება მისი საბოლოო კონვერტაცია კაპიტალში.

გუდვილი თავდაპირველად აღირიცხება გადახდილ საფასურსა და ჯგუფის შემენილ იდენტიფიცირებად წმინდა აქტივებსა და აღებულ ვალდებულებებს შორის სხვაობით. თუ გადახდილი საფასური ნაკლებია შემენილი საწარმოს წმინდა აქტივების სამართლიან ღირებულებაზე, სხვაობის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

საწყისი აღიარების შემდგომ, გუდვილის შეფასება ხდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ნებისმიერი დარიცხული გაუფასურების ზარალი. გაუფასურების შემოწმების მიზნებისათვის, საწარმოთა გაერთიანებისას დარიცხული გუდვილი შესყიდვის თარიღიდან გადანაწილდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულებზე, რომლებიც სავარაუდოდ ისარგებლებენ გაერთიანებით, განურჩევლად იმისა, აღნიშნულ ბიზნეს ერთეულებს შემენილი საწარმოს სხვა აქტივები განეკუთვნება თუ ვალდებულებები. როდესაც გუდვილი განეკუთვნება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულს და ამ ერთეულის ოპერაციების ნაწილი არის გასხვისებული, გასხვისებულ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილი ჩართულია აღნიშნული ოპერაციის საბალანსო ღირებულებაში, როდესაც ხდება ამგვარი ოპერაციის გასხვისებით მიღებული მოგების ან ზარალის განსაზღვრა ასეთ შემთხვევაში, გასხვისებულ ოპერაციაზე გუდვილის განსაზღვრა ხდება ამ ოპერაციის ხვედრითი წილის და ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი შენარჩუნებული ერთეულის ნაწილის შესაბამისად.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

საწარმოთა გაერთიანება (გაგრძელება)

რეკლასიფიკაცია

2021 წლის კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში შევიდა შემდეგი რეკლასიფიკაციები 2022 წლის წარდგენასთან მის შესაბამისობაში მოსაყვანად:

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა

სრული შემოსავლის ანგარიშგება:

	რეკლასიფიკაციამდე	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიკაციის შემდეგ
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	29,813	(401)	29,412
ანაზრის დაზღვევის საკომისიო	–	401	401
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	190,122	401	189,721

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტებს, მაგალითად წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, სამართლიანი ღირებულებით აფასებს თითოეული საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე, ან
- ▶ ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ თავიანთი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძევა, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს ემპირიულ მონაცემებს და მინიმალურად – არაემპირიულ მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, იმ ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

საწყისი აღიარება

აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფმა აქტივის ან ვალდებულების შესყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რომელიც მოითხოვს აქტივების და ვალდებულებების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

საწყისი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას დამოკიდებულია მათ სახელშეკრულებო პირობებზე და ინსტრუმენტების მართვის ბიზნესმოდელზე. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და ამ თანხას ემატება ან აკლდება გარიგების დანახარჯები. გამონაკლისს წარმოადგენს ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები

ჯგუფი ყველა თავისი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას ახდენს ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელისა და სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით და აფასებს შემდეგიდან ერთ-ერთით:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულება;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით
- ▶ სამართლიანი ღირებულება, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ჯგუფი თავისი წარმოებული ინსტრუმენტების და სავაჭრო პორტფელის კლასიფიკაციას და შეფასებას ახდენს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ჯგუფმა შეიძლება ფინანსური ინსტრუმენტები აღრიცხოს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, თუ ეს ადმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად შეამცირებს შეფასების ან აღიარების არათანმიმდევრულობას.

ფინანსური ვალდებულებები, გარდა სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიებისა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ისინი არის სავაჭროდ განკუთვნილი, არის წარმოებული ინსტრუმენტები ან მათზე გამოიყენება სამართლიანი ღირებულებით გამოხატვის უფლება.

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით

ჯგუფი მხოლოდ მაშინ აფასებს ამორტიზებული ღირებულებით მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს, საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს და სხვა ფინანსურ ინვესტიციებს, თუ ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით;
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ამ პირობების შესახებ უფრო დაწვრილებით მოცემულია ქვემოთ.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ჯგუფი თავის ბიზნესმოდელს განსაზღვრავს ისეთ დონეზე, რომელიც საუკეთესოდ ასახავს, როგორ მართავს ის ფინანსურ აქტივებს თავისი საქმიანი მიზნების მისაღწევად.

ჯგუფი ბიზნესმოდელი თითოეული ინსტრუმენტისთვის კი არ ფასდება, არამედ უფრო მაღალ, აგრეგირებული პორტფელის, დონეზე და ეყრდნობა ისეთ დაკვირვებად (ემპირიულ) ფაქტორებს, როგორიც არის, მაგალითად:

- ▶ როგორ ფასდება ბიზნესმოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნესმოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ.
- ▶ როგორ ფასდება ბიზნესმოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნესმოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ;
- ▶ როგორ ხდება საქმიანობის მენეჯერების კომპენსირება (მაგალითად, თუ კომპენსაცია ეფუძნება მართვის ქვეშე მყოფი აქტივების სამართლიან ღირებულებას ან მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს);
- ▶ ჯგუფის შეფასების მნიშვნელოვანი ასპექტებია ასევე გაყიდვების მოსალოდნელი სიხშირე, ოდენობა და დრო.

ბიზნესმოდელის შეფასება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელ სცენარებს ეფუძნება, „ყველაზე ცუდი“ და „სტრესული შემთხვევის“ სცენარების გათვალისწინების გარეშე. თუ საწყისი აღიარების შემდეგ ფულადი ნაკადების რეალიზაცია ჯგუფის თავდაპირველი მოლოდინისგან განსხვავებულად ხდება, ჯგუფი ამ ბიზნესმოდელის დანარჩენი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას კი არ ცვლის, არამედ ამ ინფორმაციას ითვალისწინებს მომავალში ახლად წარმოქმნილი ან ახლად შესყიდული ფინანსური აქტივების შეფასებისას.

SPPI-ტესტი

კლასიფიკაციის პროცესის მეორე ეტაპზე ჯგუფი აფასებს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობებს, რათა დაადგინოს, აკმაყოფილებს თუ არა ისინი მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ტესტირებას.

„ძირითადი თანხა“ ტესტირების მიზნებისთვის განისაზღვრება როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება საწყისი აღიარებისას და შეიძლება შეიცვალოს ფინანსური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში (მაგალითად, თუ მოხდა ძირითადი თანხის დაფარვა ან პრემიის/დისკონტის ამორტიზაცია).

სასესხო გარიგებებში პროცენტის ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტები, ჩვეულებრივ, წარმოადგენს გადახდებს ფულის დროითი ღირებულების და საკრედიტო რისკისთვის. მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების შესაფასებლად ჯგუფი ეყრდნობა განსჯას და ითვალისწინებს ისეთ მნიშვნელოვან ფაქტორებს, როგორებიცაა ვალუტა, რომელშიც გამოხატულია ფინანსური აქტივი და პერიოდი, რომლისთვისაც დადგენილია საპროცენტო განაკვეთი.

ამისგან განსხვავებით, სახელშეკრულებო პირობები, რომლებიც ითვალისწინებს რისკის მინიმუმზე მეტ მოცულობას ან იმ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მერყეობა, რომლებიც არ უკავშირდება სესხის დაფარვის ძირითად პირობებს, არ წარმოშობს ისეთ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ თანხაზე. ასეთ შემთხვევებში, ფინანსური აქტივი სამართლიანი ღირებულებით უნდა შეფასდეს, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

სესხების გაცემის ვალდებულება

ჯგუფი იღებს სესხის გაცემის ვალდებულებას. სესხების გაცემის ვალდებულებები ისეთი ვალდებულებებია, რომელთა მიხედვითაც, ნაკისრი ვალდებულების ვადის განმავლობაში ჯგუფს ევალება სესხის გაცემა მომხმარებლისთვის წინასწარ დადგენილი პირობებით. ეს ხელშეკრულებები ექცევა ფასს 9-ის მოქმედების არეალში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოთხოვნებთან დაკავშირებით.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია

ჯგუფი არ ახდენს მისი ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციას მათი საწყისი აღიარების შემდეგ, ისეთი გამონაკლისის შემთხვევების გამოკლებით, რომელშიც ჯგუფი შეცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელს. ფინანსური ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია არ ხდება.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, მოთხოვნამდე ანაზრებს, სებ-ისგან მისაღებ ვალდებულებებს, გარდა სავალდებულო რეზერვებისა, შეუზღუდავი წვდომის მიმდინარე ანგარიშებს და ბანკებში განთავსებულ მოკლევადიან ანაზრებს, რომელთა ვადა მაქსიმუმ სამი თვეა და რომელთა სამართლიანი ღირებულების ცვლილების რისკი უმნიშვნელოა.

სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სებ-ში სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით და წარმოადგენს პროცენტთან აქტივებს. რეგულაციის თანახმად ჯგუფს შეზღუდული აქვს შესაძლებლობა გამოიტანოს ხსენებული დეპოზიტები და, შესაბამისად, ისინი არ აისახება, როგორც ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების შემადგენელი ნაწილი ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. სავალდებულო რეზერვი აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების ნაწილში.

რესტრუქტურირებული სესხები

თუ კლიენტი ვერ ახერხებს შეთანხმებული გრაფიკის მიხედვით სესხის დაფარვას თავის ფინანსურ მდგომარეობაში მისგან დამოუკიდებელი მიზეზით მომხდარი ცვლილებების გამო, მაგრამ სესხის დაფარვას, სავარაუდოდ, შეძლებს გრაფიკის შეცვლის შემთხვევაში, უზრუნველყოფის საგნის დასაკუთრების ნაცვლად, ჯგუფი შეეცდება მოახდინოს სესხის რესტრუქტურზაცია.

ჯგუფი ფინანსური აქტივის, მაგალითად, მომხმარებელზე გაცემული სესხის, აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც მოლაპარაკების შედეგად პირობები იმდენად შეიცვალა, რომ საქმე არსებითად ახალ სესხთან გვაქვს, სხვაობის აღიარება კი ხდება აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობის ან ზარალის სახით, თუ გაუფასურების ზარალი უკვე ბუღალტრულად აღრიცხული არ არის. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი სტადიის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩაითვლება შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებულად. იმის შეფასებისას, უნდა მოხდეს თუ არა მომხმარებელზე გაცემული სესხის აღიარების შეწყვეტა, სხვა ფაქტორებთან ერთად, ჯგუფი შემდეგსაც ითვალისწინებს:

- ▶ სესხის ვალუტის ცვლილება;
- ▶ კონტრაქტის ცვლილება;
- ▶ ხომ არ იწვევს ცვლილება ინსტრუმენტის SPPI კრიტერიუმთან შეუსაბამობას.

თუ ცვლილება არ იწვევს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს, ცვლილება არ გამოიწვევს აღიარების შეწყვეტას. თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ ფულად ნაკადებში მომხდარ ცვლილებას ჯგუფი აღრიცხავს, როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს, რომელიც წარმოდგენილია მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გამოთვლილ საპროცენტო ამონაგებში, თუ უკვე არ არის აღრიცხული გაუფასურების ზარალი.

ცვლილებებისთვის, რომლებიც არ იწვევს აღიარებას შეწყვეტას, ჯგუფი ასევე განმეორებით აფასებს ხომ არ არსებობდა მნიშვნელოვანი ზრდა საკრედიტო რისკში, ან აქტივები ხომ არ უნდა იყოს კლასიფიცირებული გაუფასურებულად. როდესაც მოდიფიკაციის შედეგად ხდება აქტივის კლასიფიცირება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად, ის დარჩება მე-3 სტადიაზე მანამ, სანამ მომხმარებელი მთლიანად დაფარავს დავალიანებას.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ▶ ჯგუფმა (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

ჩამოწერები

ჯგუფი უიმედოდ მიჩნეულ აქტივებს, როგორც წესი, 180 დღით ვადაგადაცილების შემდეგ ჩამოწერს. თუ ჩამოსაწერი თანხა აღემატება დაგროვილი ცვეთის რეზერვს, სხვაობა თავდაპირველად აღირიცხება რეზერვზე დამატების სახით, რომელიც შემდეგ გამოიყენება მთლიან საბალანსო ღირებულებასთან მიმართებაში. ნებისმიერი შემდგომი ანაზღაურება განეკუთვნება საკრედიტო ზარალის ხარჯს. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. ჩამოწერის შემდეგ ჯგუფმა შეიძლება გააგრძელოს სესხის ამოღების პროცესი მისთვის ხელმისაწვდომი ყველა კანონიერი გზის მეშვეობით.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ჩაანაცვლებს მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მოკლევადიანი ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ჩაანაცვლება ან მოდიფიცირება აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, სავალუტო რისკის შემცირების მიზნით, ჯგუფი აფორმებს სხვადასხვა წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტს, მათ შორის სავალუტო ფორვარდებსა და უცხოური ვალუტის სვოპებს (საკომპენსაციო სესხები) სავალუტო და კაპიტალის ბაზრებზე.

სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასდადებით ან ფასწარმოქმნის მოდელის შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია ამ ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და სახელშეკრულებო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება აქტივებად, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და ვალდებულებებად, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი).

მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფს აქვს წარმოებული ინსტრუმენტები რისკის ჰეჯირების მიზნებისთვის, ეს ინსტრუმენტები არ აკმაყოფილებს ჰეჯირების აღრიცხვის კრიტერიუმებს.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ურთიერთგადაფარვის უფლების გამოყენება არ უნდა ხდებოდეს სამომავლო შემთხვევის დადგომის პირობით და ნებადართული უნდა იყოს:

- ▶ ჩვეულებრივი ბიზნესაქმიანობის პირობებში;
- ▶ დეფოლტის შემთხვევაში; და
- ▶ საწარმოს და ყველა კონტრაქტის არაკრედიტუნარიანობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ეს პირობები, ზოგადად, არ სრულდება ძირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებში და შესაბამისი აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად არის წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ნასესხები სახსრები და ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე სახელშეკრულებო გარიგებების შედეგად ჯგუფს წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ნასესხები სახსრები შედის ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებულ სესხებსა და სუბორდინირებულ სესხებში და წარმოადგენს ვალდებულებებს ადგილობრივი ბანკების, უცხოური ფინანსური დაწესებულებებისა და საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებების წინაშე. საწყისი აღიარების შემდეგ ნასესხები სახსრებისა და მომხმარებლების მიმართ ვალდებულებების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ნასესხები სახსრებისა და მომხმარებლების მიმართ ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

თუ ჯგუფი შეისყიდის საკუთარ სესხს, მას ამოიღებენ კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში.

იჯარა

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი იყენებს აღიარების და შეფასების ერთ მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ჯგუფი აღიარებს იჯარასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს, რომ გადაიხადოს საიჯარო გადახდები და აქტივის გამოყენების უფლება, რომლებიც წარმოადგენს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლებას.

აქტივის გამოყენების უფლება

ჯგუფი აქტივის გამოყენების უფლებას აღიარებს იჯარის დაწყების თარიღისთვის (ანუ იმ თარიღით, როდესაც საიჯარო აქტივი ხელმისაწვდომია გამოსაყენებლად). აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულებების ყოველი ხელახალი შეფასებისას. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯების და იჯარის დაწყების თარიღით ან თარიღამდე საიჯარო გადახდებს, რასაც აკლდება მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდები. თუ ჯგუფს არ აქვს გონივრული რწმენა იმისა, რომ იჯარის ვადის ბოლოს მოიპოვებს საიჯარო აქტივის მესაკუთრეობის უფლებას, აღიარებულ აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთას არიცხავს წრფივი მეთოდით სავარაუდო სასარგებლო მომსახურებისა და იჯარის ვადებს შორის უმოკლეს ვადაზე. აქტივის გამოყენების უფლება ცვეთას ექვემდებარება.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღისთვის ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც გამოითვლება, როგორც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულება. საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), შემცირებულ მისაღები იჯარის წამახალისებელი გადახდებით, ცვლადი საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე და თანხებით, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით. ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც არ არის მიბმული ინდექსზე ან განაკვეთზე, აღიარებულია იმ პერიოდის ხარჯად, რომლის განმავლობაშიც დგება გადახდის გამომწვევი მოვლენა ან გარემოება.

საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების გამოსათვლელად ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, თუ საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მკაფიოდ განსაზღვრული არ არის. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა იზრდება, რათა ასახოს პროცენტის ზრდა და მცირდება საიჯარო გადახდების შესაბამისად. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება, თუ ხდება იჯარის ვადის მოდიფიცირება ან ცვლილება, თუ იცვლება არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადახდები ან ცვლილება შედის საიჯარო აქტივის შესყიდვის შეფასებაში.

მოკლევადიანი იჯარები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარა

ჯგუფი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს თავისი მოკლევადიანი იჯარებისთვის (ანუ იმ იჯარების შემთხვევაში, რომელთა ვადა, მაქსიმუმ, 12 თვეა იჯარის ხელშეკრულების გაფორმების თარიღიდან და არ შეიცავს შესყიდვის უფლებას). იგი ასევე იყენებს დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს გარკვეული დაბალი (ანუ 15 ათასამდე) ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის შემთხვევაში. მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე საიჯარო გადახდების აღიარება ხდება ხარჯად წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის განმავლობაში.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი იანგარიშება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის ნორმატიული აქტების შესაბამისად.

მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადს. მოგების გადასახადის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი უკავშირდება სხვა სრული შემოსავლის მუხლებს ან გარიგებებს აქციონერებთან, რომლებიც პირდაპირ კაპიტალში აღიარდება. ასეთ შემთხვევებში მისი აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებით ხდება აქტივებისა და ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზასა და საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აისახება იმ პირობით, თუ არსებობს დასაბეგრი მოგების მიღების ალბათობა, რომლითაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოსაქვითი სხვაობების დაფარვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ფასდება საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც სავარაუდოდ იმოქმედებს აქტივის რეალიზაციის ან ვალდებულების გასტუმრების პერიოდში, იმ საგადასახადო განაკვეთების (რომლებიც ეხება გაუნაწილებელ მოგებას) საფუძველზე, რომლებიც მოქმედებს ან არსებითად მოქმედებს ანგარიშგების თარიღისთვის.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და დაგროვილი გაუფასურება. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები იმაზე მიანიშნებს, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	წლები
შენობები	40
საიჯარო ქონების გაუმჯობესება (ან იჯარის ვადა, თუ უფრო ხანმოკლეა)	5
ავტო, ტექნიკა და ინვენტარი	2-10
პროგრამული და კომპიუტერული აღჭურვილობა	5
სატრანსპორტო საშუალებები	15

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს (მე-4 შენიშვნა).

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა ზოგად ადმინისტრაციულ ხარჯებში, თუ ისინი არ ექვემდებარება კაპიტალიზაციას.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს მომხმარებელთან ურთიერთობას (აღიარებულია საწარმოთა გაერთიანებაში), ლიცენზიებს, ძირითად საბანკო პროგრამასა და სხვა პროგრამულ უზრუნველყოფას. ლიცენზიები წარმოადგენს სხვადასხვა პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენების უფლებას. ძირითადი საბანკო პროგრამა არის ბუღალტრული აღრიცხვისა და სესხების პორტფელის მართვის პროგრამა. სხვა პროგრამული უზრუნველყოფა გულისხმობს ბანკის მიერ შექმნილ შიდა პროგრამებსა და სხვა შეძენილ პროგრამებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი საწყისი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანების შემთხვევაში არამატერიალური აქტივის ღირებულება წარმოადგენს მის სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. საწარმოში წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და შესაბამისი ხარჯი გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში. საწყისი აღიარების შემდეგ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობა შეფასებულია განსაზღვრული ან განუსაზღვრელი ვადით. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო ეკონომიკური მომსახურების ვადის – 2-15 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას. ვადიანი არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება სულ მცირე ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

ანარიცხები

რეზერვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია საკუთარ კაპიტალად. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია საკუთარი კაპიტალის შემოსულობიდან გამოქვითვების სახით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია ვალდებულებად და კაპიტალიდან გამოიქვითება ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდებზე ინფორმაციის წარმოდგენა ხდება მაშინ, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება ან თუ ისინი შეთავაზებული ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდეგ, მაგრამ ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა მათზე ინფორმაცია წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ანგარიშსწორების მიზნით ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა მასზე ინფორმაცია წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სარწმუნოდ შეფასება. ამონაგების აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ჯგუფი გამოითვლის საპროცენტო ამონაგებს სავალო ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, ფინანსური აქტივების (გარდა საკრედიტო რისკით გაუფასურებულისა) საერთო საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდიანების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის ოფციონს) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხებს და დამატებით დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ჯგუფი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისადები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო ამონაგები თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივი უფასურდება, ჯგუფი გამოითვლის საპროცენტო ამონაგებს ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გამოსწორდა და აღარ არის გაუფასურებული, მაშინ ჯგუფი უბრუნდება საპროცენტო ამონაგების გამოთვლას ბრუტოს საფუძველზე.

შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, ჯგუფი საპროცენტო ამონაგებს გამოითვლის საკრედიტო რისკის მიხედვით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიღებით და ამ განაკვეთის გამოყენებით აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე. შეცვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას ახდენს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების (საკრედიტო ზარალის ჩათვლით) შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივების ამორტიზებულ ღირებულებამდე დისკონტირებას.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან

ჯგუფი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მომხმარებლებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. შემოსავალი გასამრჯელოდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ ორ კატეგორიად:

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული საზღაური

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაირიცხება პერიოდის განმავლობაში, შესაბამისი ვალდებულებების შესრულებისთანავე. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს საკომისიო შემოსავალს სიცოცხლის დაზღვევიდან და სხვა მომსახურების ღირებულებას. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება, და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა დამატებით დანახარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

საოპერაციო მომსახურებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი

მომხმარებლის მიერ ცალკე შესრულებული ოპერაციებიდან გამომდინარე გასამრჯელოს აღიარება ხდება შესაბამისი გარიგების დასრულებისას. გასამრჯელო და გასამრჯელოს ის კომპონენტები, რომლებიც უკავშირდება გარკვეულ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს, აისახება შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემდეგ.

უცხოური ვალუტის გადაყვანა

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც ბანკის სამუშაო ვალუტაა.

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში და, ამავდროულად, სამუშაო ვალუტაშიც, რომლის კონვერტაციაც ხდება გარიგების თარიღისთვის სებ-ის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახალი კონვერტაცია ხდება ანგარიშების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით.

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციების გადაყვანის შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, სავალუტო ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობის/(ზარალის) ნაწილში.

არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელშეკრულებო გაცვლით კურსსა და საქართველოს ეროვნული ბანკის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობის/ზარალის ნაწილში.

საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2022 წლის 31 დეკემბერსა და 2021 წლის 31 დეკემბერს, შესაბამისად, იყო 2.702 ლარი და 3.0976 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებით.

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“

2017 წლის მაისში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (ფასს 17), ამომწურავი ახალი სააღრიცხვო სტანდარტი სადაზღვევო ხელშეკრულებებისთვის, რომელიც მოიცავს აღიარების და შეფასების, წარდგენისა და ინფორმაციის გახსნის საკითხებს. ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 17 ჩაანაცვლებს ფასს 4-ს „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (ფასს 4) რომელიც გამოიცა 2005 წელს. ფასს 17 ეხება ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებას (მაგ. სიცოცხლის, არასიცოცხლის, პირდაპირი დაზღვევა და გადაზღვევა), განურჩევლად იმისა, თუ რა ტიპი საწარმო აფორმებს მათ, ასევე გარკვეულ გარანტიებს და ფინანსურ ინსტრუმენტებს დისკრეციული მონაწილეობის პარამეტრებით. მის მოქმედების არეალში არ შედის გარკვეული გამოწვევების. ფასს (IFRS) 17-ს ახალი სააღრიცხვო მოთხოვნა დაემატა დაზღვევის მახასიათებლების მქონე საბანკო პროდუქტებისთვის, რამაც შეიძლება იმოქმედოს იმის განსაზღვრაზე, თუ რომელი ინსტრუმენტები ან ამ ინსტრუმენტების რომელი პროდუქტები ექვევა ფასს 9-ის ან ფასს 17-ის მოქმედების არეალში.

საკრედიტო ბარათები და მსგავსი პროდუქტები, რომლებიც სადაზღვევო დაფარვას შეიცავს: ამ პროდუქტების გამცემთა უმეტესობა შეძლებს გააგრძელოს მათი ამჟამინდელი წესით, ანუ ფასს 9-ის მიხედვით ფინანსურ ინსტრუმენტად აღრიცხვა. ფასს 17 თავისი მოქმედების არეალიდან გამორიცხავს საკრედიტო ბარათის ხელშეკრულებებს (ან სხვა მსგავს ხელშეკრულებებს, რომლებიც შეიცავს საკრედიტო ან გადახდის სქემებს), რომლებიც აკმაყოფილებს სადაზღვევო ხელშეკრულების განმარტებას მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუ საწარმო არ ასახავს ცალკეულ მომხმარებელთან დაკავშირებული სადაზღვევო რისკის შეფასებას ამ მომხმარებელთან დადებული ხელშეკრულების ფასის ოდენობაზე.

როდესაც სადაზღვევო დაფარვა შეთავაზებულია საკრედიტო ბარათის სახელშეკრულებო პირობების ფარგლებში, მისი გამცემი ვალდებულია:

- ▶ გააცალკეოს სადაზღვევო დაფარვის კომპონენტი და მასზე გამოიყენოს ფასს 17;
- ▶ გამოიყენოს სხვა მოქმედი სტანდარტები (როგორებიცაა ფასს 9, ფასს 15 „ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ ან ბასს 37 „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“) მისი დანარჩენი კომპონენტებისთვის.

სასესხო ხელშეკრულებები, რომლებიც აკმაყოფილებს დაზღვევის განმარტებას, მაგრამ ზღუდავს სადაზღვევო შემთხვევების ანაზღაურების ლიმიტს იმ ოდენობამდე, რომელიც სხვა შემთხვევაში მოითხოვება ხელშეკრულების მიხედვით დაზღვევის ვალდებულების დასაფარად: ასეთი სესხების გამცემებს – მაგ. სესხი მსესხებლის გარდაცვალების შემთხვევაში ვალდებულებაზე უარის პირობით – შეუძლიათ ფასს 9-ის ან ფასს 17-ის გამოყენება. ეს არჩევანი კეთდება პორტფელის დონეზე და შეუქცევადია.

ფასს 17 ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და სავალდებულოა შედარებადი რიცხოზომიერი მონაცემების წარმოდგენა. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც, თუ საწარმო ასევე გამოიყენებს ფასს 9-სა და ფასს 15-ს, ფასს 17-ის პირველად გამოყენებამდე ან გამოყენების დღეს.

ჯგუფმა დაასრულა ფასს 17-ის მიღების გავლენების შეფასება და, გარკვეული საბანკო პროდუქტებისთვის, მაგალითად, საკრედიტო ბარათებისთვის ფასს 17.7(თ) მუხლით გათვალისწინებული გამონაკლისების მასშტაბის გათვალისწინებით, დაასკვნა, რომ არ მოელის რამე არსებით გავლენას თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ახალი სტანდარტის მიღების შედეგად 2023 წელს.

ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ში: ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

2020 წლის 1 იანვარს ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ის „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ 69-76 მუხლებში, რომლებიც აკონკრეტებს ვალდებულებების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიცირების წესებს. ცვლილებები განმარტავს:

- ▶ რა იგულისხმება ანგარიშსწორების გადავადების უფლებაში;
- ▶ რომ გადავადების უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს;
- ▶ რომ კლასიფიკაციაზე არ მოქმედებს იმის ალბათობა, გამოიყენებს თუ არა საწარმო გადავადების უფლებას;
- ▶ რომ თუ კონვერტირებად ვალდებულებაში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტი თავად წარმოადგენს წილობრივ ინსტრუმენტს, მხოლოდ ამ შემთხვევაში არ იმოქმედებს ვალდებულების პირობები მის კლასიფიკაციაზე.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და მათი გამოყენება უნდა მოხდეს რეტროსპექტიულად. ჯგუფი ამ ეტაპზე აფასებს ცვლილებების ეფექტს მის მიმდინარე პრაქტიკაზე და იმას, არსებული სესხები საჭიროებს თუ არა რესტრუქტურზაციას.

სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება – ბასს 8-ის შესწორებები

2021 წლის თებერვალში ბასსს-მა გამოუშვა ბასს 8-ის შესწორებები, რომლებშიც წარმოადგინა „სააღრიცხვო შეფასებების“ განმარტება. შესწორებები განმარტავს განსხვავებას სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებსა და სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებებს შორის და შეცდომების გასწორებას. გარდა ამისა, იგი ასევე განმარტავს, როგორ იყენებენ საწარმოები შეფასების ხერხებს და ამოსავალ მონაცემებს სააღრიცხვო შეფასებების მისაღებად.

ცვლილებები ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და ვრცელდება სააღრიცხვო პოლიტიკისა და სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებზე, რომლებიც დგება ამ პერიოდის საწყისი თარიღით ან მის შემდგომ. დაშვებულია ვადაზე ადრე გამოყენება, თუ ეს ფაქტი გაცხადდება.

ცვლილებებს, სავარაუდოდ, არსებითი გავლენა არ ექნება ჯგუფზე.

სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებითი შენიშვნები – შესწორებები ბასს 1-სა და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში

2021 წლის თებერვალში ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკული რეკომენდაცია „არსებითობის განსაზღვრა“, რომლებიც შეიცავს მითითებებსა და მაგალითებს, რათა დაეხმაროს საწარმოებს სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებების არსებითობის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებაში. შესწორებების მიზანია საწარმოებს დაეხმაროს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ უფრო სასარგებლო განმარტებით შენიშვნების წარმოდგენაში, რისთვისაც, საწარმოებისადმი მოთხოვნა, რომ განაცხადონ „შენიშვნელოვანი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა, ჩანაცვლდა მოთხოვნით, რომ განაცხადონ თავიანთი „არსებითი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა და დაემატა ინსტრუქცია იმის შეახებ, თუ როგორ უნდა გამოიყენონ საწარმოებმა არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის წარმოდგენასთან დაკავშირებით.

ბასს 1-ში შესული ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც. ვინაიდან ცვლილებები მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში შეიცავს არასავალდებულო მითითებებს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციაში ტერმინის „არსებითის“ განმარტების გამოყენების თაობაზე, მათი ძალაში შესვლის თარიღი არ არის საჭირო.

ჯგუფი ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებით შენიშვნებზე.

გარდა ამისა, ქვემოთ მოცემულია სტანდარტები და შესწორებები, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული და რომლებსაც, სავარაუდოდ, ან არ ექნება არსებითი გავლენა ჯგუფზე, ან ჯგუფი ჯერ კიდევ აფასებს მათი მიღების შედეგებს:

- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 3-ში: კონცეპტუალური საფუძვლების მითითება
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 12-ში: გადავადებული გადასახადი იჯარაზე და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 16-ში: შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე
- ▶ ფასს (IFRS) 17: „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“
- ▶ ყოველწლიური გაუმჯობესებების 2018-2020 წ.წ. ციკლი (გამოცემული 2020 წლის მაისში)

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფას-ების შესაბამისად მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებაზე და აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების გაცხადებული თანხებზე.

მოსაზრებები

იჯარები - საიჯარო ვადის განსაზღვრა ვადის განახლების და შეწყვეტის ოფციონის შემცველ ხელშეკრულებებში

ჯგუფი იჯარის ვადას განსაზღვრავს, როგორც იჯარის შეუქცევად ვადას იმ ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის გახანგრძლივების ოფციონი, თუ არსებობს ამ ოფციონის აღსრულების გონივრული რწმენა, ან ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის შეწყვეტის ოფციონი, თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მისი აღსრულება არ მოხდება. იჯარის დასაწყისში ჯგუფი, როგორც წესი, არ აღიარებს საიჯარო ვალდებულებას საიჯარო გადახდების იმ ნაწილისთვის, რომელზეც მოქმედებს იჯარის ვადაზე შეწყვეტის არჩევანის უფლება (ოფციონი) 3-5 წლის შემდგომ პერიოდებში (საიჯარო აქტივების ხასიათიდან გამომდინარე), რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვანი განსჯის საგანს. იხილეთ მე-12 შენიშვნა.

განუსაზღვრელობის შეფასება

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების მისაღებად ჯგუფის ხელმძღვანელობა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში დაეყრდნო თავის განსჯას და პროგნოზებს. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

როდესაც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების მიღება აქტიური ბაზრებიდან ვერ ხერხდება, ისინი განისაზღვრება შეფასების სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის მათემატიკური მოდელებით. ამ მეთოდებისთვის ინფორმაცია აიღება ბაზრიდან, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მაგრამ, თუ ეს შეუძლებელია, სამართლიანი ღირებულება შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება. იხილეთ 30-ე შენიშვნა.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალი

გაუფასურების ზარალის შეფასება ფასს 9-ის შესაბამისად ფინანსური აქტივების ყველა კატეგორიისთვის საჭიროებს განსჯის გამოყენებას, კერძოდ, სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობისა და ვადების და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების პროგნოზირებას გაუფასურების ზარალის განსაზღვრისას და საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შეფასებას. ამ შეფასებებზე რამდენიმე ფაქტორი მოქმედებს, რომელთა ცვლილებები შესაძლოა აისახოს რეზერვების სხვადასხვა დონეში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაანგარიშებლად ჯგუფი იყენებს კომპლექსურ მოდელებს, რომლებიც ეყრდნობა რამდენიმე დაშვებას ცვლადი მონაცემების არჩევასთან და მათ ურთიერთდამოკიდებულებასთან დაკავშირებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების ელემენტები, რომლებიც შესაბამის სააღრიცხვო მსჯელობებს და შეფასებებს წარმოადგენს, მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ფინანსური აქტივების სეგმენტაცია, როცა მათი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება კოლექტიურ დონეზე;
- ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების შემუშავება, მათ შორის, სხვადასხვა ფორმულისა და ამოსავალი მონაცემის შერჩევა;
- ▶ კავშირის დადგენა მაკროეკონომიკურ სცენარებსა და ისეთ ეკონომიკურ მონაცემებს შორის, როგორიც არის მშპ-ის ზრდა და გაცვლითი კურსები, ასევე გავლენის განსაზღვრა დეფოლტის ალბათობაზე, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებაზე და დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგებზე.
- ▶ საპროგნოზო მაკროეკონომიკური სცენარების შერჩევა მიღებული ეკონომიკური მონაცემების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში გამოყენების მიზნით.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

განუსაზღვრელობის შეფასება (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფმა გარკვეული ცვლილებები შეიტანა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების პროცესში:

- ▶ კონტამინაციის მეთოდოლოგია მიესადაგა პროდუქტის საკრედიტო რისკის მახასიათებლებს. ჯგუფმა მოახდინა გამარტივებული ფინანსური ანალიზის შედეგად გაცემული (სტანდარტისგან განსხვავებით, რომელიც ითვალისწინებს უფრო საფუძვლიან შეფასებას – „სტანდარტული კრედიტები“) და, შესაბამისად, უფრო მაღალი საკრედიტო რისკისა და შემოსავლიანობის მქონე სესხები და პროდუქტები. ჯგუფმა დაადგინა, რომ სწრაფი კრედიტების საკრედიტო ხარისხის გაუარესება, უმეტეს შემთხვევაში, არ განაპირობებს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ან მსესხებლის სტანდარტული კრედიტის დეფოლტის სტატუსს. აქედან გამომდინარე, კონტამინაცია არ გავრცელდა იმ მსესხებლების სტანდარტულ კრედიტებზე, რომელთა სწრაფი კრედიტები მიეკუთვნა მე-2 ან მე-3 სტადიას. კონტამინაციის მეთოდოლოგიის მისადაგების შესაბამისი ფინანსური ეფექტი იყო 2022 წლის მოგებაში ან ზარალში აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირება დაახლოებით 3.1 მილიონი ლარით;
- ▶ სეზონური სესხების გამოსასწორებელი ვადა (მათთვის, რომლებსაც აქვს 1-3 წლიანი გადახდის გრაფიკი ბიზნესის სეზონური ფულადი ნაკადების მიხედვით), სტანდარტული ექვსი თანმიმდევრული გეგმური გადახდიდან გადავიდა ერთი წლიური გადახდის ციკლის განმავლობაში დაგეგმილ გადახდებზე (რომელიც, როგორც წესი, გულისხმობს ექვსზე ნაკლებ შენატანს ასეთი სესხების დასაფარად), რის შედეგადაც მოხდა 2022 წლის მოგებაში ან ზარალში აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის არაარსებითი შემცირება;
- ▶ დარჩენილი კოვიდ-19-თან დაკავშირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელირებული შედეგის კორექტირებები 2022 წელს მოხდა საქართველოში პოსტკოვიდური მაკროეკონომიკური გამოცოცხლების ფონზე, რის შედეგადაც 2022 წლის მოგებაში ან ზარალში აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 17.4 მილიონი ლარით შემცირდა.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა

2022 წელს კომპანიამ გადახედა და გადასინჯა ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადები. ჯგუფმა ისტორიული გამოყენების პერიოდებისა და საბაზრო საორიენტაციო მაჩვენებლების გაანალიზების საფუძველზე განსაზღვრა, რომ გარკვეული აქტივების კატეგორიების სასარგებლო მომსახურების ვადები შემდეგნაირად უნდა გაიზარდოს:

აქტივის კატეგორია	გადასინჯული სასარგებლო მომსახურების ვადა	
	სასარგებლო მომსახურების ვადა 2022 წლის 1 იანვრამდე (წლებში)	2022 წლის 1 იანვრის შემდეგ (წლებში)
შენობები	20	40
საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	2	5
ავეჯი, ტექნიკა და ინვენტარი	2 – 5	2 – 10
სატრანსპორტო საშუალებები	10	15
არამატერიალური აქტივები	2 – 10	2 – 15

ჯგუფმა ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გარკვეული კატეგორიების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადა 2022 წლის 1 იანვრიდან გაზარდა და ეს ცვლილებები პერსპექტიულად გამოიყენა ამ თარიღიდან, როგორც ცვლილება წინასწარ შეფასებაში. ამ ცვლილების გავლენამ განაპირობა 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯების დაახლოებით 3.7 მილიონი ლარით შემცირება.

(ათას ლარში)

5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

	2022	2021
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში და ბანკომატებში	78,303	92,017
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში	21,563	40,653
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	113,908	52,438
სებ-ში განთავსებული ვადიანი ანაბრები 90 დღემდე თავდაპირველი ვადით	55,000	–
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	268,774	185,108

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები სრულად მიეკუთვნება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების 1-ელ სტადიას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არ არის არსებითი. 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიმდინარე ანგარიშების უმეტესობა განთავსებულია „BB-“ რეიტინგის მქონე ბანკებში. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო დაწესებულებებში აშშ დოლარში, ევროსა და ლარში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშები და ვადიანი ანაბრები წარმოადგენს მთლიანი მიმდინარე და ვადიანი ანაბრების 31%-ს, 28%-ს და 41%-ს, შესაბამისად (2021 წლის 31 დეკემბერი: აშშ დოლარი 55% და ლარი 45%, შესაბამისად).

6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს:

	2022	2021
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	30,039	19,144
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	30,039	19,144

2022 წელს სავალდებულო რეზერვის პროცენტულობა, რომელიც ჯგუფის ვალდებულებების გარკვეულ კატეგორიებზე ვრცელდებოდა, გაიზარდა, რის შედეგადაც გაიზარდა შესაბამისი სავალდებულო რეზერვის აქტივის ოდენობა. ჯგუფს ევალება სებ-ში სავალდებულო პროცენტიანი დეპოზიტის გახსნა კლიენტებისგან და არარეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტებისგან შესაბამის ორკვირიან ვადაში ეროვნულ და უცხოურ ვალუტაში მოზიდული საშუალო სახსრების 5%-25%-ის ოდენობით (2021 წ.: 5%-25%). ჯგუფი ამ ანაბრებზე იღებს 0%-ს (აშშ დოლარი) და 11%-ს (ლარი) (2021 წ.: -0.25% (აშშ დოლარი) და 10.50% (ლარი)).

7. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

სავალუტო რისკის შესამცირებლად ჯგუფი წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს იყენებს (29-ე შენიშვნა). ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს, რომლებიც აღრიცხულია აქტივებად და ვალდებულებებად თავიანთ პირობით თანხებთან ერთად. ბრუტოს საფუძველზე აღრიცხული პირობითი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის საიჯარო აქტივის თანხას და მასზე დაყრდნობით ფასდება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულებაში შესული ცვლილებები. პირობითი თანხები ასახავს ოპერაციათა მოცულობას წლის ბოლოსთვის და არ მოიცავს საკრედიტო რისკს.

	2022			2021		
	სამართლიანი ღირებულებები			სამართლიანი ღირებულება		
	პირობითი თანხა	აქტივი	ვალდებულება	პირობითი თანხა	აქტივი	ვალდებულება
უცხოურ ვალუტაში გაფორმებული ხელშეკრულებები						
სავალუტო სვოპები – ადგილობრივი	171,359	1,011	–	1,549	20	–
სავალუტო სვოპები – უცხოური		–	–	15,488	1,873	–
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები		1,011	–		1,893	–

(ათას ლარში)

7. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ხელშეკრულებები ფორმდება ქართულ და უცხოურ საწარმოებთან.

2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს აქვს სავალუტო სვოპის პოზიციები. სვოპები წარმოადგენს ხელშეკრულების ტიპს, რომელიც ფორმდება ორ მხარეს შორის საპროცენტო განაკვეთებისა და სავალუტო კურსების მოძრაობების გაცვლის მიზნით წინასწარ შეთანხმებულ (კონკრეტულ) პირობით თანხებზე.

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ჩაშლა პროდუქტის ზოგად ტიპებად:

	2022	2021
აგროსესხები	861,415	728,043
ურბანული სესხები	572,017	494,301
ტურისტული სესხები	70,502	72,614
სხვა	288,625	192,779
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	1,792,559	1,487,737
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(41,845)	(55,586)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,750,714	1,432,151

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, ჯგუფის სასესხო პორტფელი დაყოფილია ბიზნესის და სამომხმარებლო სეგმენტებად. ბიზნესდაკრედიტება, თავის მხრივ, იყოფა მიკროსესხების და მცირე და საშუალო ზომის სესხების ქვესეგმენტებად, რომლებიც აგრეგირებულია იმისდა მიხედვით, თუ რა არის მსესხებლის შემოსავლის წყარო - აგრობიზნესი, ტურიზმი თუ ურბანული ბიზნესი. სამომხმარებლო სესხების გაცემა იყოფა სამომხმარებლო და სალომბარდო სესხებად. ჯგუფმა მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად საკრედიტო რისკის პროფილის მიხედვით მოახდინა მათი სეგმენტაცია:

	2022	2021
აგრო მიკროსესხები	576,240	514,706
აგრო, ტურისტული და ურბანული სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის	493,689	326,107
სამომხმარებლო სესხები	381,067	323,843
ურბანული მიკროსესხები	316,226	301,129
ტურისტული მიკროსესხები	18,744	17,763
სალომბარდო სესხები	6,593	4,189
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	1,792,559	1,487,737
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(41,845)	(55,586)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,750,714	1,432,151

ჯგუფი სესხებს გასცემს ლარში, აშშ დოლარსა და ევროში. საერთო სასესხო პორტფელის 89% ლარშია გამოხატული (2021 წ.: 90%).

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ამორტიზებული ღირებულებით

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში საერთო საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხმარებელი ცვლილებების შემაჯამებელი ანალიზი ასე გამოიყურება:

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,311,352	151,871	23,332	1,182	1,487,737
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	1,686,430	–	–	–	1,686,430
დაფარული აქტივები	(1,537,731)	(36,117)	(3,748)	(576)	(1,578,172)
გადატანები პირველ სტადიაზე	123,788	(115,674)	(8,114)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(121,694)	145,810	(24,116)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(1,876)	(84,537)	86,413	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(80,150)	(140)	(80,290)
სავალუტო კურსის და სხვა მომართა	236,509	16,911	23,297	137	276,854
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,696,778	78,264	16,914	603	1,792,559

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	10,806	28,397	16,226	157	55,586
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	14,153	–	–	–	14,153
დაფარული აქტივები	(19,239)	(5,087)	(2,629)	(61)	(27,016)
გადატანები პირველ სტადიაზე ¹	34,794	(28,044)	(6,750)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(16,094)	33,219	(17,125)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(1,969)	(29,007)	30,976	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელსა და ამოსავალ მონაცემებში	(8,793)	10,881	54,821	74	56,983
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(80,150)	(140)	(80,290)
სავალუტო კურსის და სხვა მომართა	2,617	3,393	16,411	8	22,429
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	16,275	13,752	11,780	38	41,845

1 მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტები სტადიებს შორის გადატანების შედეგად წარმოდგენილია შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხებში შემოსავალ სტადიაზე, ხოლო შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტი გადატანიდან, რომელიც ვრცელდება მოგებაზე ან ზარალზე, წარმოდგენილია მუხლში „პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელსა და ამოსავალ მონაცემებში“.

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში საერთო საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხმარებელი ცვლილებების სემენტური ანალიზი ასე გამოიყურება:

აგრო მიკროსესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	471,861	35,391	7,062	393	514,707
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	526,514	–	–	–	526,514
დაფარული აქტივები	(556,279)	(10,220)	(1,549)	(220)	(568,268)
გადატანები პირველ სტადიაზე	28,710	(25,575)	(3,135)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(43,601)	52,589	(8,988)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(639)	(30,163)	30,802	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(24,459)	(48)	(24,507)
სავალუტო კურსის და სხვა მომართაობა	112,822	7,918	7,020	32	127,792
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	539,388	29,940	6,753	157	576,238

აგრო მიკროსესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	3,479	7,979	5,165	67	16,690
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	3,992	–	–	–	3,992
დაფარული აქტივები	(5,327)	(1,818)	(1,069)	(35)	(8,249)
გადატანები პირველ სტადიაზე	10,109	(7,631)	(2,478)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(5,978)	13,063	(7,085)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(590)	(10,175)	10,765	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში	(1,490)	2,577	18,979	35	20,101
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(24,459)	(48)	(24,507)
სავალუტო კურსის და სხვა მომართაობა	1,110	1,436	4,788	5	7,339
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,305	5,431	4,606	24	15,366

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

აგრო, ტურისტული და ურბანული სესხები მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	271,757	50,398	3,665	285	326,105
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	355,335	–	–	–	355,335
დაფარული აქტივები	(188,505)	(10,359)	(138)	(95)	(199,097)
გადატანები პირველ სტადიაზე	37,336	(36,711)	(625)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(15,503)	20,038	(4,535)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(241)	(4,463)	4,704	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(3,003)	(53)	(3,056)
სავალუტო კურსის და სხვა მომართობა	16,421	(2,588)	542	28	14,403
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	476,600	16,315	610	165	493,690
აგრო, ტურისტული და ურბანული სესხები მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	497	2,677	1,347	33	4,554
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	842	–	–	–	842
დაფარული აქტივები	(605)	(389)	(43)	(8)	(1,045)
გადატანები პირველ სტადიაზე	3,040	(2,706)	(334)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(372)	1,830	(1,458)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(241)	(602)	843	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელისა და ამოსავალ მონაცემებში	(1,606)	1,521	2,674	30	2,619
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(3,003)	(53)	(3,056)
სავალუტო კურსის და სხვა მომართობა	55	(319)	211	–	(53)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,610	2,012	237	2	3,861

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

ურბანული მიკროსესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	253,059	40,955	6,716	399	301,129
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	282,487	–	–	–	282,487
დაფარული აქტივები	(307,928)	(7,805)	(929)	(216)	(316,878)
გადატანები პირველ სტადიაზე	35,677	(33,671)	(2,006)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(31,239)	37,728	(6,489)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(286)	(25,203)	25,489	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(26,141)	(16)	(26,157)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	61,894	5,822	7,862	68	75,646
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	293,664	17,826	4,502	235	316,227

ურბანული მიკროსესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,386	10,969	4,758	33	18,146
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	2,516	–	–	–	2,516
დაფარული აქტივები	(4,918)	(1,379)	(609)	(16)	(6,922)
გადატანები პირველ სტადიაზე	12,279	(10,715)	(1,564)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(4,518)	9,399	(4,881)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(265)	(8,052)	8,317	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელისა და ამოსავალ მონაცემებში	(4,395)	2,202	17,716	7	15,530
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(26,141)	(16)	(26,157)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	824	1,176	5,625	3	7,628
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,909	3,600	3,221	11	10,741

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო					
ღირებულება 2022 წლის 1					
იანვრის მდგომარეობით	299,842	18,412	5,521	68	323,843
ახალი წარმოშობილი ან					
შეძენილი აქტივები	503,933	–	–	–	503,933
დაფარული აქტივები	(468,993)	(4,634)	(1,124)	(30)	(474,781)
გადატანები პირველ სტადიაზე	18,238	(15,947)	(2,291)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(29,544)	33,406	(3,862)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(704)	(24,031)	24,735	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(25,791)	(23)	(25,814)
სავალუტო კურსის და სხვა					
მომდრობა	41,291	4,916	7,676	2	53,885
2022 წლის 31 დეკემბრის	364,063	12,122	4,864	17	381,066
მდგომარეობით					

სამომხმარებლო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო					
ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის					
მდგომარეობით	4,330	6,063	4,726	22	15,141
ახალი წარმოშობილი ან					
შეძენილი აქტივები	6,617	–	–	–	6,617
დაფარული აქტივები	(8,141)	(1,280)	(905)	(2)	(10,328)
გადატანები პირველ სტადიაზე	8,734	(6,397)	(2,337)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(5,121)	8,661	(3,540)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(867)	(10,054)	10,921	–	–
პერიოდის განმავლობაში					
სტადიებს შორის გადატანილი					
დავალიანებების გავლენა					
პერიოდის ბოლოსთვის					
მოსალოდნელ საკრედიტო					
ზარალზე და ცვლილებები					
მოდელისა და ამოსავალ					
მონაცემებში	(882)	4,508	14,864	4	18,494
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(25,791)	(23)	(25,814)
სავალუტო კურსის და სხვა					
მომდრობა	597	1,024	5,628	–	7,249
2022 წლის 31 დეკემბრის	5,267	2,525	3,566	1	11,359
მდგომარეობით					

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

სალომბარდო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო					
ღირებულება 2022 წლის 1					
იანვრის მდგომარეობით	3,815	371	3	–	4,189
ახალი წარმოშობილი ან					
შეძენილი აქტივები	4,793	–	–	–	4,793
დაფარული აქტივები	(3,642)	(67)	(1)	–	(3,710)
გადატანები პირველ სტადიაზე	410	(410)	–	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(165)	179	(14)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(1)	(35)	36	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(25)	–	(25)
სავალუტო კურსის და სხვა					
მოძრაობა	1,334	11	2	–	1,347
2022 წლის 31 დეკემბრის	6,544	49	1	–	6,594
მდგომარეობით					

სალომბარდო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო					
ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის					
მდგომარეობით	23	62	1	–	86
ახალი წარმოშობილი ან					
შეძენილი აქტივები	30	–	–	–	30
დაფარული აქტივები	(68)	(6)	(1)	–	(75)
გადატანები პირველ სტადიაზე	69	(69)	–	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(9)	13	(4)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(1)	(3)	4	–	–
პერიოდის განმავლობაში					
სტადიებს შორის გადატანილი					
დავალიანებების გავლენა					
პერიოდის ბოლოსთვის					
მოსალოდნელ საკრედიტო					
ზარალზე და ცვლილებები					
მოძრაობა და ამოსავალ					
მონაცემებში	(39)	5	25	–	(9)
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(25)	–	(25)
სავალუტო კურსის და სხვა					
მოძრაობა	1	1	–	–	2
2022 წლის 31 დეკემბრის	6	3	–	–	9
მდგომარეობით					

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

ტურისტული მიკროსესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	11,018	6,344	365	37	17,764
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	13,368	–	–	–	13,368
დაფარული აქტივები	(12,384)	(3,032)	(7)	(15)	(15,438)
გადატანები პირველ სტადიაზე	3,417	(3,360)	(57)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(1,642)	1,870	(228)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(5)	(642)	647	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(731)	–	(731)
სავალუტო კურსის და სხვა მომართაობა	2,747	832	195	7	3,781
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	16,519	2,012	184	29	18,744

ტურისტული მიკროსესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	91	647	229	2	969
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	156	–	–	–	156
დაფარული აქტივები	(180)	(215)	(2)	–	(397)
გადატანები პირველ სტადიაზე	563	(526)	(37)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(96)	253	(157)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(5)	(121)	126	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელისა და ამოსავალ მონაცემებში	(381)	68	563	(2)	248
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(731)	–	(731)
სავალუტო კურსის და სხვა მომართაობა	30	75	159	–	264
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	178	181	150	–	509

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში საერთო საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხმარებელი ცვლილებების შემავალი ანალიზი ასე გამოიყურება:

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	949,888	107,419	12,288	3	1,069,598
შემოსვლები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად (მე-5 შენიშვნა)	214,032	–	–	5,144	219,176
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	1,514,531	–	–	–	1,514,531
დაფარული აქტივები	(1,217,236)	(52,174)	(1,258)	(174)	(1,270,842)
გადატანები პირველ სტადიაზე	53,439	(52,888)	(551)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(184,620)	190,627	(6,007)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(7,500)	(35,367)	42,867	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(46,123)	(4,304)	(50,427)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	(11,182)	(5,746)	22,116	513	5,701
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,311,352	151,871	23,332	1,182	1,487,737

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	10,116	13,604	9,452	–	33,172
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება საწარმოთა გაერთიანებისას	5,425	–	–	–	5,425
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	20,428	–	–	–	20,428
დაფარული აქტივები	(19,316)	(13,836)	(2,320)	–	(35,472)
გადატანები პირველ სტადიაზე ²	692	(673)	(19)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(25,670)	25,873	(203)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(917)	(25,957)	26,874	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელისა და ამოსავალ მონაცემებში	19,631	29,290	10,869	5,079	64,869
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(46,123)	(4,304)	(50,427)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	417	96	17,696	(618)	17,591
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10,806	28,397	16,226	157	55,586

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტები სტადიებს შორის გადატანების შედეგად წარმოდგენილია შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხებში შემოსავალ სტადიაზე, ხოლო შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტი გადატანიდან, რომელიც ვრცელდება მოგებაზე ან ზარალზე, წარმოდგენილია მუხლში „პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელისა და ამოსავალ მონაცემებში“.

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში საერთო საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების სეგმენტური ანალიზი ასე გამოიყურება:

აგრო მიკროსესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	357,762	20,435	3,033	3	381,233
შემოსვლები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად	79,517	–	–	1,429	80,946
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	493,469	–	–	–	493,469
დაფარული აქტივები	(418,504)	(12,047)	(252)	(45)	(430,848)
გადატანები პირველ სტადიაზე	12,027	(11,850)	(177)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(48,918)	50,085	(1,167)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(1,674)	(11,091)	12,765	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(13,684)	(1,163)	(14,847)
სავალუტო კურსის და სხვა მომდრობა	(1,818)	(141)	6,544	169	4,754
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	471,861	35,391	7,062	393	514,707

აგრო მიკროსესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	3,138	3,012	2,179	–	8,329
შემოსვლები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად	2,017	–	–	–	2,017
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	5,374	–	–	–	5,374
დაფარული აქტივები	(5,205)	(3,483)	(629)	–	(9,317)
გადატანები პირველ სტადიაზე	173	(167)	(6)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(7,735)	7,799	(64)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(120)	(7,898)	8,018	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში	5,848	8,455	3,424	1,394	19,121
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(13,684)	(1,163)	(14,847)
სავალუტო კურსის და სხვა მომდრობა	(11)	261	5,927	(164)	6,013
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,479	7,979	5,165	67	16,690

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

აგრო, ტურისტული და ურბანული სესხები მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	151,605	51,672	532	–	203,809
შემოსვლები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად	50,919	–	–	1,673	52,592
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	230,704	–	–	–	230,704
დაფარული აქტივები	(128,699)	(17,759)	(67)	(64)	(146,589)
გადატანები პირველ სტადიაზე	14,043	(13,989)	(54)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(36,015)	36,144	(129)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(3,294)	(1,230)	4,524	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(994)	(1,447)	(2,441)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	(7,506)	(4,440)	(147)	123	(11,970)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	271,757	50,398	3,665	285	326,105

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით

აგრო, ტურისტული და ურბანული სესხები მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	768	5,709	293	–	6,770
შემოსვლები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად	1,071	–	–	–	1,071
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	2,580	–	–	–	2,580
დაფარული აქტივები	(849)	(3,970)	(109)	–	(4,928)
გადატანები პირველ სტადიაზე	71	(70)	(1)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(3,759)	3,775	(16)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(166)	(692)	858	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გაცლეწა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელისა და ამოსავალ მონაცემებში	803	(1,545)	1,552	1,695	2,505
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(994)	(1,447)	(2,441)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	(22)	(530)	(236)	(215)	(1,003)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	497	2,677	1,347	33	4,554

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

ურბანული მიკროსესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო					
ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	199,255	18,979	2,249	–	220,483
შემოსვლები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად	59,663	–	–	1,124	60,787
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	285,216	–	–	–	285,216
დაფარული აქტივები	(243,635)	(12,262)	(355)	(36)	(256,288)
გადატანები პირველ სტადიაზე	16,061	(15,917)	(144)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(60,608)	62,386	(1,778)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(1,604)	(11,538)	13,142	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(12,791)	(880)	(13,671)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	(1,289)	(693)	6,393	191	4,602
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	253,059	40,955	6,716	399	301,129

ურბანული მიკროსესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,004	2,511	1,550	–	6,065
შემოსვლები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად	1,969	–	–	–	1,969
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	3,958	–	–	–	3,958
დაფარული აქტივები	(3,708)	(3,544)	(679)	–	(7,931)
გადატანები პირველ სტადიაზე	220	(215)	(5)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(6,984)	7,056	(72)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(385)	(7,855)	8,240	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელებსა და ამოსავალ მონაცემებში	5,117	12,799	3,407	1,086	22,409
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(12,791)	(880)	(13,671)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	195	217	5,108	(173)	5,347
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,386	10,969	4,758	33	18,146

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო					
ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	230,718	6,326	6,347	–	243,391
შემოსვლები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად	22,956	–	–	914	23,870
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	488,932	–	–	–	488,932
დაფარული აქტივები	(415,804)	(5,408)	(575)	(20)	(421,807)
გადატანები პირველ სტადიაზე	5,878	(5,703)	(175)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(31,586)	34,446	(2,860)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(843)	(11,062)	11,905	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(18,653)	(814)	(19,467)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	(409)	(187)	9,532	(12)	8,924
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	299,842	18,412	5,521	68	323,843

სამომხმარებლო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	4,135	1,563	5,367	–	11,065
შემოსვლები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად	335	–	–	–	335
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	8,281	–	–	–	8,281
დაფარული აქტივები	(9,464)	(2,027)	(886)	–	(12,377)
გადატანები პირველ სტადიაზე	180	(173)	(7)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(6,689)	6,736	(47)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(242)	(9,301)	9,543	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელებსა და ამოსავალ მონაცემებში	7,534	9,118	2,272	907	19,831
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(18,653)	(814)	(19,467)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	260	147	7,137	(71)	7,473
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,330	6,063	4,726	22	15,141

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

სალომზარდო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო					
ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	4,158	317	21	–	4,496
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	2,453	–	–	–	2,453
დაფარული აქტივები	(2,512)	(170)	–	–	(2,682)
გადატანები პირველ სტადიაზე	302	(302)	–	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(551)	551	–	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	–	(17)	17	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(1)	–	(1)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	(35)	(8)	(34)	–	(77)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,815	371	3	–	4,189

სალომზარდო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	15	54	11	–	80
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	23	–	–	–	23
დაფარული აქტივები	(12)	(76)	–	–	(88)
გადატანები პირველ სტადიაზე	3	(3)	–	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(52)	52	–	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	–	(9)	9	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელისა და ამოსავალ მონაცემებში	44	46	13	–	103
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(1)	–	(1)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	2	(2)	(31)	–	(31)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	23	62	1	–	86

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

ტურისტული მიგრაციის სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შეცმნილი	
				გაუფასურებული	სულ
მთლიანი საბალანსო					
ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	6,390	9,690	106	–	16,186
შემოსვლები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად	977	–	–	4	981
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	13,757	–	–	–	13,757
დაფარული აქტივები	(8,082)	(4,528)	(9)	(9)	(12,628)
გადატანები პირველ სტადიაზე	5,128	(5,127)	(1)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(6,942)	7,015	(73)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(85)	(429)	514	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	–	–	–
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	(125)	(277)	(172)	42	(532)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	11,018	6,344	365	37	17,764

ტურისტული მიგრაციის სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შეცმნილი	
				გაუფასურებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	56	755	52	–	863
შემოსვლები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად	33	–	–	–	33
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	212	–	–	–	212
დაფარული აქტივები	(78)	(736)	(17)	–	(831)
გადატანები პირველ სტადიაზე	45	(45)	–	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(451)	455	(4)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(4)	(202)	206	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და ცვლილებები მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში	285	417	201	(3)	900
ჩამოწერილი თანხები	–	–	–	–	–
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	(7)	3	(209)	5	(208)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	91	647	229	2	969

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)**მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)**

ზედა ცხრილში ასახული მოძრაობა არ შეიცავს ჩამოწერილი აქტივების ამოღებას, რომლითაც მცირდება მოგებაში ან ზარალში ასახული საკრედიტო ზარალის ხარჯი. მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე საკრედიტო ზარალის ხარჯის შეჯერება 2022 წლისა და 2021 წლისთვის ასე გამოიყურება:

	<i>მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი, დავალიანების ამოღების გათვალისწინების გარეშე</i>		<i>საკრედიტო ზარალის ხარჯი მოგებაში ან ზარალში ასახვით</i>
2022	გათვალისწინების გარეშე	დავალიანების ამოღება	
აგრო მიკროსესხები	23,183	(5,064)	18,119
სამომხმარებლო სესხები	22,032	(5,334)	16,698
ურბანული მიკროსესხები	18,752	(5,405)	13,347
აგრო, ტურისტული და ურბანული სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის	2,363	(631)	1,732
ტურისტული მიკროსესხები	271	(151)	120
სალომბარდო სესხები	(52)	(5)	(57)
	66,549	(16,590)	49,959
	<i>მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი, დავალიანების ამოღების გათვალისწინების გარეშე</i>		<i>საკრედიტო ზარალის ხარჯი მოგებაში ან ზარალში ასახვით</i>
2021	გათვალისწინების გარეშე	დავალიანების ამოღება	
ურბანული მიკროსესხები	23,783	(2,501)	21,282
აგრო მიკროსესხები	21,191	(3,347)	17,844
სამომხმარებლო სესხები	23,208	(2,107)	21,101
აგრო, ტურისტული და ურბანული სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის	(846)	(2,300)	(3,146)
ტურისტული მიკროსესხები	73	(41)	32
სალომბარდო სესხები	7	(37)	(30)
	67,416	(10,333)	57,083

მოდულირებული და რესტრუქტურირებული სესხები

ჯგუფი ფინანსური აქტივის, მაგალითად, მომხმარებელზე გაცემული სესხის, აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც მოლაპარაკების შედეგად პირობები იმდენად შეიცვალა, რომ საქმე არსებითად ახალ სესხთან გვაქვს. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი სტადიის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩათვლება შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებულად.

2022 წლისა და 2021 წლის განმავლობაში ბანკმა მოახდინა გარკვეული სესხების პირობების მოდიფიცირება, მათ შორის (2021 წლისთვის), გადახდის გადავადება, მთავრობის მიერ კოვიდ-19-ის პანდემიასთან დაკავშირებით მიღებული ღონისძიებების ფარგლებში. ჯგუფი ამ მოდიფიკაციებს არაარსებითად მიიჩნევს. ჯგუფმა აღიარა წმინდა მოდიფიცირებით განპირობებული ზარალი 217 ლარისა და 642 ლარის ოდენობით 2022 წლისა და 2021 წლის მოგებაში ან ზარალში, შესაბამისად (წარმოდგენილი საპროცენტო ამონაგების მუხლში).

ცხრილში მოცემულია მე-2 და მე-3 სტადიის აქტივები, რომლებიც პერიოდის განმავლობაში შეიცვალა. ჯგუფს მოდიფიკაციის შედეგად არსებითი ზარალი არ განუცდია.

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მოდიფიცირებული და რესტრუქტურირებული სესხები (გაგრძელება)

	2022	2021
პერიოდის განმავლობაში მოდიფიცირებული სესხები		
31 დეკემბრის მდგომარეობით რესტრუქტურირებული სესხები	68,583	130,068
საწყისი აღიარების შემდეგ მოდიფიცირებული სესხები		
31 დეკემბრისთვის იმ სესხების საერთო საბალანსო ღირებულება, რომლებზეც შესაძლო ზარალის რეზერვი 12-თვიანი შეფასებით შეიცვალა პერიოდის განმავლობაში (1-ელი სტადია)	33,160	18,277

უზრუნველყოფის საგანი და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა ინსტრუმენტები

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

15 ათას აშშ დოლარზე მეტი პირველადი თანხის სესხები უზრუნველყოფილია. უზრუნველყოფის საგნის ძირითადი ტიპებია მიწა და სხვა უძრავი ქონება, ავტომობილები.

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უზრუნველყოფის საგანს არ აქვს რამე არსებითი გავლენა მე-3 სტადიის სესხებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე (კოლექტიურად შეფასებული).

მე-16 შენიშვნაში ასახულია ინფორმაცია დასაკუთრებული უზრუნველყოფის შესახებ.

სასესხო პორტფელის დარგობრივი და გეოგრაფიული ანალიზი

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს სესხებს, რომლებიც გაიცა საქართველოს ეკონომიკის შემდეგ დარგებში მოქმედ მომხმარებლებზე:

	2022	2021
სოფლის მეურნეობა	711,850	571,570
მომსახურება	370,449	285,944
ვაჭრობა	334,778	288,851
სამომხმარებლო	92,992	128,542
წარმოება	73,167	54,267
ტრანსპორტირება	4,805	3,826
სხვა	204,518	154,737
	1,792,559	1,487,737
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(41,845)	(55,586)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	1,750,714	1,432,151

9. ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2022	2021
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული საგალო ფასიანი ქაღალდები		
უცხოური ემიტენტების კორპორაციული ობლიგაციები (AAA რეიტინგით)	26,142	26,128
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები (BB რეიტინგით)	22,727	26,977
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული საგალო ფასიანი ქაღალდები	48,869	53,105

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ყველა ნაშთი ამორტიზებული ღირებულებით არის აღრიცხული და 1-ელ სტადიას მიკუთვნებული. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არ იყო არსებითი 2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის.

(ათას ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები

2022 წელს ძირითადი საშუალებების მოძრაობა ასეთი იყო:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები (საიჯარო ქონების გაუმჯობესების ჩათვლით)	ავიჯი, ტექნიკა და ინვენტარი	სატრანსპორტო საშუალებები	პროგრამული და კომპიუტერული აღჭურვილობა	სულ
თვითღირებულება					
31 დეკემბერი, 2021 წ.	4,018	16,223	3,678	14,024	37,943
შემოსვლები	1,506	2,652	654	3,487	8,299
გასვლები	–	(680)	(235)	(170)	(1,085)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	5,524	18,195	4,097	17,341	45,157
დაგროვილი ცვეთა					
31 დეკემბერი, 2021 წ.	(1,869)	(9,563)	(2,510)	(8,172)	(22,114)
ცვეთის დანარიცხი	(441)	(1,636)	(170)	(1,275)	(3,522)
გასვლები	–	648	153	130	931
31 დეკემბერი, 2022 წ.	(2,310)	(10,551)	(2,527)	(9,317)	(24,705)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,149	6,660	1,168	5,852	15,829
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,214	7,644	1,570	8,024	20,452

2021 წელს ძირითადი საშუალებების მოძრაობა ასეთი იყო:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები (საიჯარო ქონების გაუმჯობესების ჩათვლით)	ავიჯი, ტექნიკა და ინვენტარი	სატრანსპორტო საშუალებები	პროგრამული და კომპიუტერული აღჭურვილობა	სულ
თვითღირებულება					
31 დეკემბერი, 2020 წ.	1,424	12,431	3,625	10,394	27,874
შემოსვლები	1,493	3,630	94	2,614	7,831
შემოსვლები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად	1,101	652	–	1,170	2,923
გასვლები	–	(490)	(41)	(154)	(685)
31 დეკემბერი, 2021 წ.	4,018	16,223	3,678	14,024	37,943
დაგროვილი ცვეთა					
31 დეკემბერი, 2020 წ.	(919)	(7,673)	(2,327)	(6,317)	(17,236)
ცვეთის დანარიცხი	(950)	(2,345)	(224)	(1,992)	(5,511)
გასვლები	–	455	41	137	633
31 დეკემბერი, 2021 წ.	(1,869)	(9,563)	(2,510)	(8,172)	(22,114)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	505	4,758	1,298	4,077	10,638
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,149	6,660	1,168	5,852	15,829

2022 წელს სრულად გაცვეთილი, მაგრამ ჯერ კიდევ ექსპლუატაციაში მყოფი ძირითადი საშუალებების მთლიანი ღირებულება იყო 16,952 ლარი (2021 წ.: 17,217 ლარი).

(ათას ლარში)

11. არამატერიალური აქტივები

2022 წელს არამატერიალური აქტივების მოძრაობა ასეთი იყო:

	ლიცენზიები, უფლებები, პატენტები	ძირითადი საბანკო პროგრამა	სხვა პროგრამული უზრუნველყოფა	მომხმარებ- ლებთან ურთიერთობა	სულ
თვითღირებულება					
31 დეკემბერი, 2021 წ.	9,670	7,560	4,209	10,094	31,533
შემოსვლები	1,191	3,719	2,364	-	7,274
31 დეკემბერი, 2022 წ.	10,861	11,279	6,573	10,094	38,807
დაგროვილი ამორტიზაცია					
31 დეკემბერი, 2021 წ.	(3,808)	(3,101)	(1,003)	(3,301)	(11,213)
ამორტიზაციის დანარიცხი	(1,728)	(985)	(867)	(2,933)	(6,513)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	(5,536)	(4,086)	(1,870)	(6,234)	(17,726)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,862	4,459	3,206	6,793	20,320
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,325	7,193	4,703	3,860	21,081

2021 წელს არამატერიალური აქტივების მოძრაობა ასეთი იყო:

	ლიცენზიები, უფლებები, პატენტები	ძირითადი საბანკო პროგრამა	სხვა პროგრამული უზრუნველყოფა	მომხმარებ- ლებთან ურთიერთობა	სულ
თვითღირებულება					
31 დეკემბერი, 2020 წ.	6,036	4,287	3,462	3,238	17,023
შემოსვლები	3,208	1,790	1,025	-	6,023
შემოსვლები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად	426	-	1,205	6,856	8,487
არამატერიალურ აქტივებს შორის გადატანები	-	1,483	(1,483)	-	-
31 დეკემბერი, 2021 წ.	9,670	7,560	4,209	10,094	31,533
დაგროვილი ამორტიზაცია					
31 დეკემბერი, 2020 წ.	(2,684)	(1,400)	(1,052)	(1,510)	(6,646)
ამორტიზაციის დანარიცხი	(1,124)	(973)	(679)	(1,791)	(4,567)
არამატერიალურ აქტივებს შორის გადატანები	-	(728)	728	-	-
31 დეკემბერი, 2021 წ.	(3,808)	(3,101)	(1,003)	(3,301)	(11,213)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,352	2,887	2,410	1,728	10,377
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,862	4,459	3,206	6,793	20,320

(ათას ლარში)

12. იჯარა

აქტივის გამოყენების უფლების მოძრაობა 2022 წელს ასეთი იყო:

	<i>აქტივის გამოყენების უფლება (ოფისები და სხვა უძრავი ქონება)</i>
31 დეკემბერი, 2021 წ.	19,987
შემოსვლები	14,639
გასხვისება და ჩამოწერა	(9,542)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	25,084
დაგროვილი ცვეთა	
31 დეკემბერი, 2021 წ.	(12,205)
ცვეთის დანარიცხი	(6,220)
გასხვისება და ჩამოწერა	9,542
31 დეკემბერი, 2022 წ.	(8,883)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება	
31 დეკემბერი, 2021 წ.	7,782
31 დეკემბერი, 2022 წ.	16,201

საიჯარო ვალდებულებების მოძრაობა 2022 წელს ასეთი იყო:

	<i>საიჯარო ვალდებულებები</i>
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,924
შემოსვლები	14,639
საპროცენტო ხარჯი	1,478
გადახდები	(8,665)
შეწყვეტა	(42)
სავალუტო კურსის ეფექტი	634
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	16,968

აქტივის გამოყენების უფლების მოძრაობა 2021 წელს ასეთი იყო:

	<i>აქტივის გამოყენების უფლება (ოფისები და სხვა უძრავი ქონება)</i>
31 დეკემბერი, 2020 წ.	18,161
შემოსვლები	4,240
შემოსვლები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად	4,253
გასხვისება და ჩამოწერა	(6,667)
31 დეკემბერი, 2021 წ.	19,987
დაგროვილი ცვეთა	
31 დეკემბერი, 2020 წ.	(8,743)
ცვეთის დანარიცხი	(6,193)
გასხვისება და ჩამოწერა	2,731
31 დეკემბერი, 2021 წ.	(12,205)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება	
31 დეკემბერი, 2020 წ.	9,418
31 დეკემბერი, 2021 წ.	7,782

(ათას ლარში)

12. იჯარა (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულებების მოძრაობა 2021 წელს ასეთი იყო:

	საიჯარო ვალდებულებები
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	11,125
შემოსვლები	4,240
შემოსვლები საწარმოთა გაერთიანების შედეგად	4,760
საპროცენტო ხარჯი	1,101
გადახდები	(7,875)
შეწყვეტა	(4,633)
სავალუტო კურსის ეფექტი	206
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,924

2022 წელს ჯგუფმა აღიარა 527 ლარის საიჯარო ხარჯი მოკლევადიანი იჯარებიდან (2021 წ.: 601 ლარი). იჯარებთან დაკავშირებით გადინებული ფულადი სახსრები სულ 9,223 ლარს გაუტოლდა (2021 წ.: 8,291 ლარი). 2022 წელს ჯგუფს ჰქონდა 14,639 ლარის ოდენობის არაფულადი შემოსვლები აქტივის გამოყენების უფლებასა და საიჯარო ვალდებულებებზე (2021 წ.: 4,240 ლარი). საიჯარო გადახდები იჯარის ვადამდე შეწყვეტის ოფციონით, რომლის აღსრულებაც მოსალოდნელია და რომელთან დაკავშირებითაც არ აღიარებულა საიჯარო ვალდებულება, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 24,977 ლარს შეადგენდა (2021 წ.: 19,342 ლარი).

13. გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს:

	2022	2021
მიმდინარე წლის გადასახადის ხარჯი	5,831	4,651
დროებითი სხვაობების წარმოქმნისა და გაუქმების გამო გადავადებული გადასახადის ხარჯი	2,392	231
სულ მოგების გადასახადის ხარჯი	8,223	4,882

ჯგუფის მოგება იბეგრება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით. მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთისგან. კანონმდებლობით გათვალისწინებული და რეალური განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის სარგებლის ხარჯის შედარება ასეთია:

	2022	2021
დასაბეგრი მოგება	53,434	41,592
კანონით დადგენილი საგადასახადო განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთით	8,015	6,239
გამოუქვითავი ხარჯები	37	103
გადასახადით დაუბეგრავი მოგება	(559)	(1,763)
ცვლილება საგადასახადო ბაზაში	(513)	-
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილებების ეფექტი	1,244	303
მოგების გადასახადის ხარჯი	8,223	4,882

(ათას ლარში)

13. გადასახადები (გაგრძელება)

2018 წლის 12 ივნისის ფინანსური დაწესებულებების, მათ შორის ბანკებისა და სადაზღვევო კომპანიების, მოგების გადასახადით დაბეგვრის არსებულ მოდელში ცვლილება შევიდა. ცვლილების მიხედვით, გაუნაწილებელი მოგება დაიბეგრება ნულოვანი საგადასახადო განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით 2023 წლის 1 იანვრიდან. 2022 წლის 16 დეკემბრის მოგების გადასახადის კოდექსში ცვლილება შევიდა, რომლითაც გაუქმდა მოსალოდნელი გადასვლა განაწილებული მოგების დაბეგვრაზე 2023 წლის 1 იანვრიდან. ცვლილების მიხედვით, 2023 წლის 1 იანვრიდან არსებული საგადასახადო წესები ფინანსური დაწესებულებებისთვის, მათ შორის ბანკებისთვის, შენარჩუნდება. ამავდროულად, ბანკებისთვის არსებული მოგების გადასახადის განაკვეთი 2023 წლიდან 15%-დან 20%-მდე გაიზარდა. გარდა ამისა, 2023 წლიდან დასაბეგრი საპროცენტო შემოსავალი და მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლის გამოქვითვა შესაძლებელია, განისაზღვრება ფასის-ის და არა საქართველოს ეროვნული ბანკის ადგილობრივი რეგულაციების მიხედვით.

სტანდარტებზე გადასვლით განპირობებული სხვაობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში 15%-ით დაიბეგრება. შეცვლილი კანონი მკაფიოდ არ განმარტავს საპროცენტო შემოსავალში სტანდარტებზე გადასვლით განპირობებული სხვაობის ბუღალტრულად აღრიცხვის წესს. ხელმძღვანელობას გონივრულად მიაჩნია სტანდარტებზე გადასვლისას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მსგავსი მიდგომის გამოყენება საპროცენტო შემოსავალზე და გადავადებულ გადასახადს შესაბამისად გამოითვლის. ცვლილებამ მაშინვე მოახდინა გავლენა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ნაშთებზე, რომლებიც მიკუთვნებადია წინა პერიოდებთან დაკავშირებით აღიარებული დროებითი სხვაობებისთვის. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები გადაფასდა განახლებული კანონმდებლობის შესაბამისად. ცვლილებამ განაპირობა არსებითი ერთჯერადი გადავადებული საგადასახადო ხარჯი, ვინაიდან მანამდე ბანკმა აღიარა გადავადებული საგადასახადები მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც მოსალოდნელი იყო მათი რეალიზება 2023 წლის 1 იანვრამდე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება

დროებითი სხვაობები ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და გადასახადის დასაბეგრად გამოყენებულ თანხებს შორის წარმოშობს წმინდა გადავადებულ საგადასახადო დავალიანებას 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი მოძრაობა შესაბამის წლებში ასეთია:

	აღიარებული 31 დეკემბერი, საწარმოთა 2020 წ. გაერთიანება			აღიარებული 31 დეკემბერი, მოგებაში 2021 წ. ან ზარალში		
	31 დეკემბერი, 2020 წ.	საწარმოთა გაერთიანება	მოგებაში ან ზარალში	31 დეკემბერი, 2021 წ.	მოგებაში ან ზარალში	31 დეკემბერი, 2022 წ.
საგადასახადო ეფექტი გამოსაქვით დროებით სხვაობებზე						
სასესხო პორტფელი, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გარდა	1,660	1,605	(2,030)	1,235	2,524	3,759
გადასახდელი ხელფასები და სხვა ვალდებულებები	(141)	–	81	(60)	645	585
სხვა აქტივები	–	(67)	67	–	–	–
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	1,519	1,538	(1,882)	1,175	3,169	4,344
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი						
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(878)	(678)	1,053	(503)	(2,147)	(2,650)
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	(1,270)	(56)	–	(1,326)	(2,783)	(4,109)
სესხები და ნასესხები სახსრები	(508)	(831)	598	(741)	(631)	(1,372)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(2,656)	(1,565)	1,651	(2,570)	(5,561)	(8,131)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(1,137)	(27)	(231)	(1,395)	(2,392)	(3,787)

(ათას ლარში)

14. სხვა ფინანსური აქტივები

სხვა ფინანსური აქტივები მოიცავს შემდეგს:

	2022	2021
სხვა ფინანსური აქტივები		
საერთაშორისო ფულადი ანგარიშსწორებები	6,975	2,504
ადგილობრივი ფულადი სახსრები ანგარიშსწორებისთვის	6,950	5,406
წინასწარ გადახდილი სასამართლოს ხარჯები	5,102	2,616
დარიცხული საკომისიო შემოსავალი	1,271	1,274
თანამშრომლების მიმართ მოთხოვნები	310	144
გამოკლებული – სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(3,317)	(1,820)
ფინანსური აქტივები, სულ	17,291	10,124

ჯგუფმა აღიარა სხვა საოპერაციო ხარჯებში წარმოდგენილი სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის ხარჯი 1,752 ლარის ოდენობით (2021 წ.: 431 ლარი).

15. სხვა არაფინანსური აქტივები

სხვა არაფინანსური აქტივები მოიცავს შემდეგს:

	2022	2021
სხვა არაფინანსური აქტივები		
დასაკუთრებული ქონება	5,714	3,741
გადახდილი ავანსები	3,830	3,951
მარაგები	1,451	1,069
წინასწარ გადახდილი გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	551	711
არაფინანსური აქტივები, სულ	11,546	9,472

ჯგუფი ფლობს დასაკუთრებულ ქონებას, რომელიც წარმოადგენს უმოქმედო სესხების დაფარვის შედეგად ჯგუფის საკუთრებაში გადასულ მიწას და სხვა უძრავ ქონებას. ჯგუფი აპირებს ხსენებული აქტივების გაყიდვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

2022 წელს ჯგუფმა დაისაკუთრა 1,788 ლარის ქონება (ძირითადად, უძრავი ქონებით წარმოდგენილი) გაცემული სესხების არაფულადი გზით დასაფარად (2021 წ.: 1,097 ლარი). უძრავი ქონების საბაზრო ფასების ზრდის გამო 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფმა აღიარა დასაკუთრებული ქონების გაუფასურების გაუქმება 385 ლარის ოდენობით (2021 წ.: 191 ლარის გაუფასურება).

16. ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხი

ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები (შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით) მოიცავს შემდეგს:

	2022	2021
ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე სესხები	623,659	637,901
ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე სესხები	509,343	349,076
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	1,133,002	986,977

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხების დაფარვის ვადა 2023 წლის იანვრიდან 2030 წლის დეკემბრამდეა (2021 წ.: 2022 წლის იანვრიდან 2030 წლის დეკემბრამდე) და გამოხატულია ლარში, აშშ დოლარსა და ევროში.

(ათას ლარში)

16. ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხი (გაგრძელება)

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი აკმაყოფილებდა ბანკებისგან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებისგან მიღებულ სესხებთან და სუბორდინირებულ სესხებთან დაკავშირებულ ყველა გარეშე ფინანსურ პირობას.

საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან მიღებულია შემდეგი სუბორდინირებული სესხები:

	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	ვადა	2022	2021
სესხი 1	ლარი	3-თვიანი CD +9.02%	დეკემბერი, 2025 წ.	5,053	5,049
სესხი 2	ლარი	3-თვიანი CD + 7.72%	აპრილი, 2026 წ.	6,229	6,221
სესხი 3	ლარი	3-თვიანი CD +7.55%	ივნისი, 2026 წ.	4,033	4,032
სესხი 4	ლარი	13.55%	სექტემბერი, 2026 წ.	3,363	3,362
სესხი 5	ლარი	13.55%	სექტემბერი, 2026 წ.	3,363	3,362
სესხი 6	ლარი	16.5%	აპრილი, 2027 წ.	6,953	6,953
სესხი 7	ლარი	16.5%	აპრილი, 2027 წ.	6,953	6,953
სესხი 8	ლარი	3-თვიანი TBIR + 7.8%	მარტი, 2028 წ.	11,720	11,713
სესხი 9	ლარი	15%	ივნისი, 2028 წ.	3,881	3,881
სესხი 10	ლარი	15%	ივნისი, 2028 წ.	3,881	3,881
სესხი 11	ლარი	14.75%	ივლისი, 2028 წ.	3,763	3,763
სესხი 12	ლარი	14.75%	ივლისი, 2028 წ.	3,763	3,763
	აშშ				
სესხი 13	დოლარი	6-თვიანი Libor + 6.5%	დეკემბერი, 2028 წ.	12,216	13,821
სესხი 14	ევრო	5%	ივნისი, 2029 წ.	8,673	-
სუბორდინირებული სესხები				83,844	76,754

ყველა სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულების ფარგლებში შეიძლება დადგეს გარემოებები, რომლებიც მოითხოვს სუბორდინირებული ვალის ვადაზე ადრე დაფარვას, მაგალითად, სესხზე შენატანების გადაუხდელობა, ხელშეკრულების პირობების დარღვევა, ჯვარედინი დეფოლტი (რომლის დროსაც სესხის ხელშეკრულების ნებისმიერი პირობის დარღვევა ავტომატურად განიხილება დეფოლტად) და გადახდისუუნარობა.

მე-4, მე-5, მე-6 და მე-7 სესხები მიღებულია ჯგუფის არამაკონტროლებელი წილის მფლობელისგან (31-ე შენიშვნა).

17. ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით და საწარმოთა გაერთიანებით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	ფინანსური საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები, სულ
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	956,102	35,913
გაცემულ სესხებზე მიღებული შემოსავალი	420,844	26,311
შემოსულობა საწარმოთა გაერთიანების შედეგად გამოსყიდვა	40,638	14,457
უცხოური ვალუტის გადაყვანა	(413,362)	-
სხვა	(18,092)	(285)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	986,977	76,754
გაცემულ სესხებზე მიღებული შემოსავალი	462,016	9,286
გამოსყიდვა	(282,444)	-
უცხოური ვალუტის გადაყვანა	(32,429)	(2,396)
სხვა	(1,118)	200
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,133,002	83,844

(ათას ლარში)

17. ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით და საწარმოთა გაერთიანებით გამოწვეულ ვალდებულებებში (გაგრძელება)

მუხლი სახელწოდებით „სხვა“ შეიცავს სხვა ნასესხებ სახსრებზე და სუბორდინირებულ სესხებზე დარიცხული, მაგრამ გადაუხდელი პროცენტის ეფექტს და მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს. ჯგუფი გადახდილ პროცენტს აღრიცხავს საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებულ ფულად ნაკადებად.

საიჯარო ვალდებულებებში შესული ცვლილებები წარმოდგენილია მე-12 შენიშვნაში.

18. მომხმარებელთა ანგარიშები

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე მოიცავს:

	2022	2021
ვადიანი ანაზრები	418,506	304,139
მიმდინარე ანგარიშები	182,059	95,634
შემნახველი ანგარიშები	44,626	29,727
ანგარიშები ანგარიშსწორების პროცესში	114	492
	645,305	429,992

19. სხვა ვალდებულებები

	2022	2021
დარიცხული ხელფასები	15,230	11,318
საქონელსა და მომსახურებაში გადასახდელი თანხები	10,435	7,627
ვალდებულებები ლომბარდების წინაშე	7,714	299
ფულადი სახსრები ანგარიშსწორების პროცესში	3,670	1,769
დარიცხული ხარჯები	1,733	1,580
საგადასახადო ვალდებულებები, მოგების გადასახადის გარდა	190	241
უზრუნველყოფა წარმოებულ ინსტრუმენტებზე გაფორმებული ხელშეკრულებების ფარგლებში (მე-7 შენიშვნა)	–	1,921
საგრანტო ვალდებულებები	–	745
სხვა ვალდებულებები	1,251	152
	40,223	25,652

20. საკუთარი კაპიტალი

ჯგუფის აქციონერებმა სააქციო კაპიტალში შენატანი განახორციელეს ლარში და ისინი უფლებამოსილი არიან დივიდენდები და კაპიტალის ნებისმიერი განაწილება მიიღონ ლარში.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰქონდა ნებადართული, გამოშვებული და სრულად გადახდილი 518,682 ჩვეულებრივი აქცია (2021 წ.: 517,678), რომელთაგან თითოეულის ნომინალური ღირებულება იყო 10.00 ლარი. ერთი ჩვეულებრივი აქცია უზრუნველყოფს ერთი ხმის უფლებას.

20. საკუთარი კაპიტალი (გაგრძელება)

	აქციების რაოდენობა		ნომინალური თანხა	
	პრივილეგი- რებული	ჩვეულებრივი	პრივილეგი- რებული	ჩვეულებრივი
31 დეკემბერი, 2020 წ.	–	440,000	–	4,400
სააქციო კაპიტალის გაზრდა	–	77,678	–	777
31 დეკემბერი, 2021 წ.	–	517,678	–	5,177
სააქციო კაპიტალის გაზრდა	–	1,004	–	10
31 დეკემბერი, 2022 წ.	–	518,682	–	5,187

2022 წელს ჯგუფმა დააკმაყოფილა აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ვალდებულება თავისი უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ 480 ლარის ოდენობით, ბანკის 1,004 აქციის გადაცემით, რომელთა აგრეგირებული ნომინალური ღირებულებაა 10 ლარი და მანამდე ფლობილი იყო გამოსყიდული საკუთარი აქციების სახით.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 3,286 აქცია (2021 წ.: 921) იყო ფლობილი გამოსყიდული საკუთარი აქციების სახით აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ჯილდოების გაცემის მიზნით.

2021 წელს ბანკმა გამოუშვა 77,678 აქცია, რომელთა აგრეგირებული ნომინალური ღირებულებაა 777 ლარი, 36,082 ლარის საზღაურის სანაცვლოდ.

დივიდენდები

გარკვეული შემთხვევებში დივიდენდების განაწილება შეიძლება დაექვემდებაროს მარეგულირებელი ორგანოს მხრიდან დამტკიცებას.

2022 წლის 10 ივნისს აქციონერთა რიგგარეშე საერთო კრებაზე ბანკმა გამოაცხადა 5,500 ლარის დივიდენდის განაწილების შესახებ 2021 წლისთვის (0.011 ლარი ერთ აქციაზე). 2022 წელს გამოცხადებული დივიდენდები სრულად გადაეხადათ აქციონერებს. ბანკმა გამოაცხადა 12,119 ლარის ოდენობის დივიდენდის განაწილება (0.023 ლარი ერთ აქციაზე) 2021 წელს.

21. პირობითი ვალდებულებები

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, ჯგუფი იღებს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებს, რაც მოიცავს აუთვისებელი საკრედიტო ხაზის და სხვა სასესხო ვალდებულებებს – რომლებიც ძირითადად მოიცავს აგრო, ტურიზმის და მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისთვის განკუთვნილი უზრუნველყოფის სესხების აუთვისებელ ტრანშებს.

ჯგუფს აქვს მიმდინარე საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები, რომლებიც უკავშირდება სესხების გაცემას. ეს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები იღებს დამტკიცებული საკრედიტო ლიმიტებისა და სასესხო დავალიანების სახეს. ხსენებულ საკრედიტო ბარათებს ფიქსირებული ლიმიტები და, როგორც წესი, რვა თვემდე ვადა აქვს.

ჯგუფი საკრედიტო ვალდებულებების აღებისას საკრედიტო რისკის მართვის იმავე პოლიტიკასა და პროცედურებს იყენებს, როგორც – მომხმარებლებზე სესხების გაცემისას. მომხმარებლებს, რომლებსაც სესხებზე ოთხ დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვთ, ვეღარ გამოაქვთ ლიმიტის დარჩენილი ნაწილი.

შესაბამისი ამოუღებელი ნაშთებია:

	2022	2021
სხვა სასესხო ვალდებულებები	24,376	9,856
აუთვისებელი ლიმიტი საკრედიტო ბარათებზე	20,616	23,668
გარანტიები	306	30
	45,298	33,554

(ათას ლარში)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები (გაგრძელება)

ზემოთ მოყვანილი ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული მთლიანი მიმდინარე საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები შესაძლოა არ წარმოადგენდეს სამომავლო მოთხოვნებს ნაღდ ფულზე, რადგან ამ საკრედიტო ვალდებულებებს შეიძლება ვადა ამოეწუროს ან შეწყდეს დაფინანსების გარეშე. ჯგუფს აქვს უპირობო უფლება გააუქმოს გამოუყენებელი საბარათე ნაშთები.

საოპერაციო გარემო

საქართველოს, ყველა განვითარებადი ბაზრის მსგავსად, სხვადასხვა რისკი ახასიათებს: ეკონომიკური, პოლიტიკური, სოციალური, სამართლებრივი და საკანონმდებლო. საქართველოში ბიზნეს გარემოსთან დაკავშირებული კანონები და ნორმატიული აქტები სწრაფად იცვლება, ხოლო საგადასახადო და მარეგულირებელი გარემო სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საქართველოს ეკონომიკის სამომავლო მიმართულებაზე დიდ გავლენას ახდენს მთავრობის მიერ მიღებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკა, ასევე სამართლებრივ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოში მიმდინარე მოვლენები. ბოლო სამ წელიწადში საქართველოში მთელი რიგი საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, რომლებიც ძირითადად უკავშირდებოდა საქართველოს ევროკავშირში შესვლის გეგმას. 2022 და 2021 წლებში მომხდარმა საკანონმდებლო ცვლილებებმა ამისთვის ნიადაგი კი მოამზადეს, მაგრამ მომავალში ცვლილებები კიდევ არის მოსალოდნელი ევროკავშირში საქართველოს გაწევრიანების სამოქმედო გეგმის განვითარების კვალდაკვალ.

2020 წლის დასაწყისიდან მსოფლიოში, მათ შორის, საქართველოში, სწრაფად გავრცელდა ახალი კორონავირუსი (კოვიდ-19), რის შედეგადაც ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ 2020 წლის მარტში მას პანდემიის სტატუსი მიანიჭა. კოვიდ-19-ის გავრცელების შესაჩერებლად ბევრმა ქვეყანამ მიიღო საპასუხო ზომები, რამაც გამოიწვია ბევრი კომპანიის ოპერაციების მნიშვნელოვანი შეფერხება და სერიოზული დარტყმა მთავარი გლობალური ფინანსური ბაზრებს. კოვიდ-19-მა უარყოფითად იმოქმედა ბევრ სექტორში მოქმედ კომპანიებზე, მათ შორის, და არა მხოლოდ, ისეთი გავლენა, როგორიცაა ბიზნესოპერაციების შეფერხება წარმოების შეწყვეტის ან ობიექტების დახურვის გამო, მიწოდების ჯაჭვის მოშლა, პერსონალის კარანტინი და შემცირებული მოთხოვნა.

2021 წელს მთავრობამ დაიწყო კოვიდ-19-თან დაკავშირებული სხვადასხვა შეზღუდვის ეტაპობრივად მოხსნა მასობრივი ვაქცინაციის და ახალი და უფრო სუსტი შტამების გამოვლენის შედეგად. 2022 წელს მთავრობამ გააუქმა კოვიდ-19-თან დაკავშირებული შეზღუდვები. ეს ქვეყნის მთლიან ეკონომიკაზე დადებითად აისახა, რის შედეგადაც რეალური მშპ-ის ზრდის ტემპი 2022 წელს, საქსტატის მიხედვით, 10.1%-ს გაუტოლდა.

2022 წლის დასაწყისში რუსეთსა და უკრაინას შორის ომი დაიწყო. ომის შედეგად ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა კავშირმა უმკაცრესი ეკონომიკური სანქციები დაუწესა რუსეთს, მათ შორის რუსულ ბანკებს, სხვა საწარმოებსა და ფიზიკურ პირებს. ომის დაწყების შემდეგ რუსული რუბლი უცხოურ ვალუტებთან მიმართებით მნიშვნელოვნად მერყეობს, ასევე დაეცა რუსეთში ფასიანი ქაღალდების ღირებულება. იგივე შეეხო სხვა ბაზრებზე რეგისტრირებული რუსული კომპანიების ფასიან ქაღალდებსაც. სიტუაცია ჯერ კიდევ იცვლება, მაგრამ ჰუმანიტარული კრიზისი უკვე დამდგარია და უკრაინამ, რუსეთმა და დანარჩენმა მსოფლიომ უკვე განიცადეს უზარმაზარი ეკონომიკური ზარალი. უკრაინა და რუსეთი საქართველოს მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორები არიან. მოსალოდნელი იყო, რომ ომს მნიშვნელოვანი გავლენა ექნებოდა საქართველოს ეკონომიკაზე. სებ-ის 2021 წლის დეკემბრით დათარიღებული საბაზისო სცენარის მიხედვით, 2022 წელს საქართველოს ეკონომიკის მოსალოდნელი ზრდა იყო 5.0%, საშუალო ინფლაციის განაკვეთი უნდა შემცირებულიყო 4.9%-მდე, ეროვნული ბანკის რეფინანსირების მოსალოდნელი განაკვეთი იყო 9.0%, ხოლო აშშ დოლართან საშუალო გაცვლითი კურსი – 3.1 ლარი. სინამდვილეში საქართველოს ეკონომიკამ 2022 წელს მძლავრი შედეგი აჩვენა და უკრაინაში რუსეთის ომის მოსალოდნელი უარყოფითი გავლენა არ მატერიალიზდა. ომთან დაკავშირებულმა იმიგრაციამ, ფინანსური სახსრების შემოდინებამ, ინვესტიციების მატებამ და ტვირთის გადაზიდვის ზრდამ გაამყარა საქართველოს ეკონომიკა. რეალური მშპ-ს ზრდამ 2022 წელს მიაღწია 10.1%-ს (საქსტატის მიხედვით) და ლარი აშშ დოლართან მიმართებით 2021 წლის დეკემბრიდან 2022 წლის დეკემბრამდე 13%-ით გაიზარდა. ინფლაცია (საქსტატის მიხედვით) მაღალი დარჩა და 2022 წლის ბოლოსთვის მიაღწია 9.8%-ს. მასზე აისახა მძლავრი შიდა მოთხოვნა და გაზრდილი საბინაო ქირა, ასევე კვების პროდუქტების ფასებზე მდგრადი ზეწოლა.

ვინაიდან ომი ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, რთულია ჯგუფის საქმიანობაზე მისი საბოლოო გავლენის სარწმუნოდ შეფასება, რადგან გაურკვეველია ეკონომიკაზე მისი გავლენის მასშტაბი. ჯგუფის ხელმძღვანელობა შექმნილ ვითარებაში ეკონომიკურ სიტუაციას თვალს ადევნებს.

(ათას ლარში)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

საოპერაციო გარემო (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეკონომიკის შემდგომი აღმავლობა მოსალოდნელი 2023 წლისთვის, რაც აისახა საქართველოს ეროვნული ბანკის მაკროეკონომიკურ პროგნოზებსა და სცენარებზე. ბანკის ხელმძღვანელობას დაგროვილი აქვს საკმარისი კაპიტალი და ლიკვიდურობის ბუფერები და აპირებს, რომ ფეხი აუწყოს ეკონომიკური აღმავლობის ტენდენციას და დამტკიცებულ სტრატეგიულ გეგმებს სამიზნე ბაზარზე კიდევ უფრო გაფართოებით.

იურიდიული საკითხები

ჩვეული საქმიანობის პროცესში ჯგუფის წინააღმდეგ შესაძლოა აღიმართოს სარჩელები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

გადასახადები

საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობა ხშირად იცვლება და სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. ამ გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში გაცილებით მაღალი საგადასახადო რისკები შექმნან, ვიდრე განვითარებული ეკონომიკის მქონე სხვა ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს და თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ უფლება დააკისრონ დამატებითი გადასახადები, ჯარიმ ან საურავი, თუ იმ წლის ბოლოდან, რომელშიც საგადასახადო კანონმდებლობა დაირღვა, სამი წელია გასული.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ შესაბამისი კანონმდებლობის მისეული ინტერპრეტაცია მართებულია და რომ ჯგუფის საგადასახადო სტატუსი უცვლელი დარჩება.

დაზღვევა

ჯგუფს აქვს BBB დაზღვევა კიბერთაღლითობისგან დასაცავად, ასევე დაზღვეული აქვს ნაღდი ფული და სრულად აქვს დაზღვეული თავისი შენობები და აღჭურვილობა. ჯგუფს ასევე აქვს მესამე მხარეთა წინაშე პასუხისმგებლობის დაზღვევა და დირექტორებისა და თანამშრომლების პასუხისმგებლობის დაზღვევა.

22. შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან

საკომისიო შემოსავალი მოიცავდა შემდეგს:

	2022	2021
კრედიტთან დაკავშირებული საქმიანობიდან მიღებული გასამრჯელო ანგარიშსწორებიდან და ნაღდი ფულით ოპერაციებიდან მიღებული გასამრჯელო	29,717	27,582
საკომისიო კლიენტის ანგარიშებიდან	7,032	2,513
სხვა	5,621	5,279
	5,535	3,423
	47,905	38,797

ჯგუფი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგებს ძირითადად წარმოადგენს გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი.

(ათას ლარში)

22. შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან (გაგრძელება)

მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან დაკავშირებით, ჯგუფმა კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარა შემდეგი სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები:

	2022	2021
დარიცხული მისაღები შემოსავალი (წარმოდგენილი სხვა ფინანსურ აქტივებში)	1,271	1,274

იმ შემთხვევაში, თუ ვალდებულება უნდა შესრულდეს დროის გარკვეულ მომენტში, მომსახურების გასამრჯელო, როგორც წესი, მიიღება შესაბამისი ოპერაციის განხორციელებამდე ან განხორციელებისთანავე. იმ შემთხვევაში, თუ ვალდებულება რაღაც დროის განმავლობაში უნდა შესრულდეს, მომსახურების გასამრჯელო მიიღება რეგულარულად (როგორც წესი, ყოველთვიურად).

23. საკომისიო ხარჯი

საკომისიო ხარჯი მოიცავს შემდეგს:

	2022	2021
ანგარიშსწორებიდან და ნაღდი ფულით ოპერაციებიდან მიღებული გასამრჯელო	8,635	4,532
კრედიტთან დაკავშირებული საქმიანობიდან მიღებული გასამრჯელო	7,604	6,036
სხვა	110	92
	16,349	10,660

24. წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტიდან

წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტიდან შედგება შემდეგისგან:

	2022	2021
საკურსო სხვაობები	8,840	1,439
გარიგებები	5,908	1,834
წმინდა შედეგი უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	(17,964)	(5,991)
	(3,216)	(2,718)

უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წმინდა შედეგი მოიცავს სვოპებთან დაკავშირებულ 7,650 ლარის პროცენტის ელემენტის ხარჯებს, რომელიც წარმოდგენილია ფორვარდული პუნქტების (სხვაობა სახელშეკრულებო ფორვარდულ და სვოპ კურსებს შორის) (2021 წ.: 2,256 ლარი) და უცხოურ ვალუტაში წარმოებულ სხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებზე 590 ლარის მსგავსი პროცენტის ელემენტის ხარჯის ამორტიზაციით (2021 წ.: 974 ლარი). წმინდა შემოსულობა ვალუტის გაცვლიდან სვოპის და ფორვარდის პროცენტის ელემენტების გარეშე 2022 წლისთვის იყო 5,024 ლარი (2021 წ.: 512 ლარის წმინდა ზარალი).

25. სხვა საოპერაციო შემოსავალი

სხვა საოპერაციო შემოსავალი მოიცავს:

	2022	2021
მიღებული გრანტები	1,306	677
დასაკუთრებულ ქონებაზე შექმნილი რეზერვის გაუქმება (მე-15 შენიშვნა)	384	–
შემოსულობა დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან	2	172
სხვა	787	539
	2,479	1,388

(ათას ლარში)

26. სხვა საოპერაციო ხარჯები

სხვა საოპერაციო ხარჯები:

	2022	2021
სასამართლო ხარჯებისთვის შექმნილი ანარიცხები	1,752	431
ძირითადი საშუალებების გასხვისების ხარჯები	1	1,001
სხვა საოპერაციო ხარჯები	294	520
	2,047	1,952

27. პერსონალზე გაწეული ხარჯი

თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი მოიცავს შემდეგს:

	2022	2021
სახელფასო ხარჯები	84,929	71,160
თანამშრომლებზე გაწეული სხვა ხარჯი	12,221	9,108
	97,150	80,268

თანამშრომლებზე გაწეული სხვა ხარჯები მოიცავს სოფლების საბჭოებისთვის ხელფასებს, ჯანმრთელობისა და საპენსიო დაზღვევას და თანამშრომელთა სხვა გასამრჯელოებს.

ჯგუფის სრულ განაკვეთზე მომუშავე თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა 2022 წლისა და 2021 წლის განმავლობაში იყო:

კატეგორია

	2022	2021
დირექტორები	6	6
ხელმძღვანელობა	156	158
პროფესიონალთა გუნდი	3,044	2,650
სულ	3,206	2,814

ზემოაღნიშნულის გარდა, 2022 წელს საშუალოდ 2,869 თანამშრომელი იყო დასაქმებული დროებითი მომსახურების ხელშეკრულების საფუძველზე (2021 წ.: 3,080).

28. სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები

	2022	2021
ტრანსპორტირებისა და სამივლინებო ხარჯები	7,168	5,569
პროგრამული უზრუნველყოფის ხარჯები	3,693	4,353
სარეკლამო და მარკეტინგული ხარჯი	3,392	2,517
ინვენტარი და სხვა მოხმარების საგნები	3,337	2,739
კომუნიკაციის ხარჯები	2,871	2,391
იურიდიული და საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯები	2,354	3,450
იჯარა და კომუნალური ხარჯები	2,212	2,173
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	1,475	2,224
საოპერაციო გადასახადები	1,402	1,509
სადაზღვევო ხარჯები	900	493
ტრენინგი	864	211
დაცვა-უსაფრთხოების მომსახურების ხარჯები	317	319
სხვა	1,994	1,464
	31,979	29,412

28. სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები (გაგრძელება)

აუდიტორის საზღაური

სამართლებრივი და საკონსულტაციო ხარჯები მოიცავს აუდიტორის ანაზღაურებასაც. ჯგუფის აუდიტორის ანაზღაურება 31 დეკემბრით დასრულებული 2022 და 2021 წლებისთვის მოიცავს შემდეგს:

	2022	2021
გასამრჯელო ჯგუფის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის	220	288
სხვა პროფესიული მომსახურების დანახარჯები	5	7
	225	295

სხვა აუდიტორებისა და აუდიტორული კომპანიების მიერ გაწეული პროფესიული მომსახურების გასამრჯელო და ასანაზღაურებელი ხარჯები შეადგენდა 289 ლარს (2021 წ.: 684 ლარი).

29. რისკის მართვა

ჯგუფის საქმიანობისთვის გარკვეული რისკებია დამახასიათებელი, და მათი მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასებისა და კონტროლის უწყვეტი პროცესით, რისკების ლიმიტებისა და კონტროლის სხვა მექანიზმების მეშვეობით. ჯგუფის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია: საკრედიტო, ფინანსური და საოპერაციო რისკები.

სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორთა საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო, თავის კომიტეტებთან ერთად, ზოგადად პასუხისმგებელია რისკის მართვის სისტემის ზედამხედველობაზე, ძირითადი რისკების მართვის გაკონტროლებაზე და თავისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვაზე.

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკის შემცირების ზომების განხორციელებასა და მონიტორინგზე. იგი ასევე უზრუნველყოფს ჯგუფის მოქმედებას დადგენილი რისკის პარამეტრების ფარგლებში. დირექტორთა საბჭო ანგარიშვალდებულია პირდაპირ სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე.

აქტივ-პასივების კომიტეტი (ალკო)

აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი სრულად არის პასუხისმგებელი ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგიის შემუშავებასა და პრინციპების, სტრუქტურის, პოლიტიკისა და ლიმიტების დანერგვაზე. იგი პასუხს აგებს რისკის ძირითად საკითხებზე და მართავს და მონიტორინგს უწევს რისკთან დაკავშირებულ შესაბამის გადაწყვეტილებებს. აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი, რომელიც შედგება ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის წევრებისგან და აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი პასუხისმგებელია რისკებთან დაკავშირებული ძირითადი გადაწყვეტილებების მიღებაზე, ასევე რისკის პოლიტიკისა და ლიმიტების განსაზღვრაზე. აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის მიერ შემუშავებული პოლიტიკა მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის შეხვედრები რეგულარულად ტარდება. აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის შეხვედრებზე განიხილება მგრძნობელობა ფინანსური რისკების მიმართ და მიიღება რისკის შემცირებასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებები. ამასთან, ხდება ნებისმიერ ახალ პროდუქტთან დაკავშირებული ნებისმიერი პოტენციური ფინანსური რისკის ანალიზი და შესაბამისი გადაწყვეტილებები მიიღება ამ რისკების შეფასებასთან, შეზღუდვასა და მართვასთან დაკავშირებით.

შიდა აუდიტი

ჯგუფში რისკების მართვის პროცესებს მეთვალყურეობს ჯგუფის შიდა აუდიტი, რომელიც ამოწმებს პროცედურების ადეკვატურობასა და ჯგუფის შესაბამისობას პროცედურებთან. შიდა აუდიტი თავის შედეგებსა და რეკომენდაციებს პირდაპირ აუდიტის კომიტეტს წარუდგენს.

(ათას ლარში)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა შესაძლოა განიცადოს ზარალი, თუ მისმა კლიენტებმა ან მონაწილე მხარეებმა ვერ შეძლეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს თავისი მომხმარებლებისთვის, კლიენტებისთვის და კონტრაქტებისთვის ფინანსური, ბიზნესის და რეპუტაციის კრიტერიუმების დადგენით და მათი ფინანსურ-იურიდიული ექსპერტიზის (due diligence) ჩატარებით, რისკის მოცულობაზე მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული კონტრაქტებისთვის, ასევე გეოგრაფიული და დარგობრივი კონცენტრაციებისთვის და რისკების ზემოაღნიშნულ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგით.

საკრედიტო რისკზე მონიტორინგს ახორციელებს საკრედიტო დეპარტამენტი. არსებობს დამტკიცების რამდენიმე დონე სესხის ოდენობის მიხედვით.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების კომპონენტების, მათ შორის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების, მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს ყველაზე უკეთ ასახავს მათი საბალანსო ღირებულება. თუ ფინანსური ინსტრუმენტები აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით, საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მიმდინარე საკრედიტო რისკის დონეს და არა მაქსიმალურ დონეს, რომელიც მომავალში შეიძლება წარმოიშვას ღირებულების შეცვლის შედეგად. ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული კლასის მაქსიმალური საკრედიტო რისკის შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნები.

სესხის გაცემაზე გადაწყვეტილებას ამტკიცებს ჯგუფის შესაბამისი დონის საკრედიტო კომიტეტი, კრედიტის მთლიანი თანხისა და ტიპის შესაბამისად. ჯგუფში არსებობს რამდენიმე დონის საკრედიტო კომიტეტები, დაწყებული სერვისცენტრის საკრედიტო კომიტეტით და დასრულებული სათავო ოფისის საკრედიტო კომიტეტით.

საკრედიტო კომიტეტისთვის წარდგენილი ინფორმაციის სიზუსტე და სისწორე არის იმ საკრედიტო ოფიცრის პასუხისმგებლობა, რომელიც ავსებს პირველად განაცხადს განმცხადებლის ბიზნესისა და მისი საკრედიტო რისკების საფუძვლიანი შემოწმების საფუძველზე შეფასების მოდელებისა და განაცხადის მონაცემების გადამოწმების პროცედურების მეშვეობით. საბოლოოდ, საკრედიტო კომიტეტის წევრები აფასებენ, აკმაყოფილებს თუ არა განაცხადი დადგენილ კრიტერიუმებს (განმცხადებლის საკრედიტო ისტორია, ფინანსური მდგომარეობა, კონკურენტუნარიანობა და სხვა).

განმცხადებლის კრედიტუნარიანობის შეფასება მისი ბიზნესის მონიტორინგის მეშვეობით საშუალებას იძლევა, დროულად იქნეს თავიდან აცილებული ფინანსური ზარალის რისკი. მონიტორინგი ხდება საკრედიტო ოფიცრების მიერ, რომლებიც შედეგებს ხელმძღვანელობას აცნობებენ.

საკრედიტო რისკის მართვა აგრეთვე ნაწილობრივ ხორციელდება უზრუნველყოფის საგნისა და პირადი თავდებობების მიღებით.

გაუფასურების შეფასება

ჯგუფი გამოითვლის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მოცემულია ქვემოთ და მისი ძირითადი კომპონენტებია:

დეფოლტის ალბათობა	დეფოლტის ალბათობა არის გარკვეული დროის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის შესაძლებლობის შეფასება. დეფოლტი შეიძლება დადგეს მხოლოდ შესაფასებელი პერიოდის გარკვეულ მომენტში, თუ სესხის აღიარება მანამდე არ შეწყვეტილა და ჯერ კიდევ პორტფელის ნაწილია.
დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება	დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება არის დეფოლტის სამომავლო თარიღისთვის განსაზღვრული დავალიანება, რომელიც ითვალისწინებს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ დავალიანებაში მოსალოდნელ ცვლილებებს, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (დაფარვის გრაფიკის მიხედვით ან არა), სესხის გაცემის ვალდებულებების ფარგლებში კრედიტების მოსალოდნელ ათვისებას და გადაუხდელობა შენატანებზე დარიცხულ პროცენტს.
დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში	დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში არის დროის გარკვეულ მომენტში დეფოლტის დადგომის შემთხვევაში წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელობა სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც კრედიტორი მოელის. ჩვეულებრივ, გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.

(ათას ლარში)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება იმ საკრედიტო ზარალების საფუძველზე, რომელთა წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილია აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება ან ინდივიდუალურად, ან კოლექტიურად, შესაბამისი ფინანსური აქტივების პორტფელის ხასიათიდან გამომდინარე.

ჯგუფმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ჯგუფი აჯგუფებს თავის სესხებს პირველ, მეორე და მესამე სტადიებად და შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებულად, როგორც აღწერილია ქვემოთ:

1-ელი სტადია:	სესხების თავდაპირველი აღიარებისას ჯგუფი ქმნის რეზერვს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. პირველი სტადია მოიცავს 0-30 დღით ვადაგადაცილებულ სესხებს. იგი ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი გაუმჯობესებულია და მიახლოებულია სესხის გაცემის მომენტისთვის არსებულს და სესხი რეკლასიფიცირებულია მეორე სტადიიდან. როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ჯგუფი ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს. მეორე სტადია მოიცავს 31-90 დღით ვადაგადაცილებულ სესხებს და რესტრუქტურირებულ სესხებს, რომლებიც 90-ზე ნაკლები დღითაა ვადაგადაცილებული (R1). მეორე სტადიის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი იმდენად შემცირდა, რომ სესხი აღარ ითვლება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად და რეკლასიფიცირებულია მესამე სტადიიდან.
მე-2 სტადია:	სესხები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად მიიჩნევა. მესამე სტადია მოიცავს 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებულ სესხებს და 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებულ რესტრუქტურირებულ სესხებს (R2). ჯგუფი ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს.
მე-3 სტადია:	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც გაუფასურებულია საწყისი აღიარებისას. შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით საწყისი აღიარებისას და საპროცენტო ამონაგების აღიარება შემდეგ ხდება კრედიტის მიხედვით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შექმნილი შემცირება ხდება მხოლოდ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში გაუფასურებული მომხდარი ცვლილების შესაბამისად.

დეფოლტის განმარტება

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტს გადაუხდელოდ და, შესაბამისად, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსაანგარიშებლად, მესამე სტადიაზე მყოფად (გაუფასურებულად) მიიჩნევს ყველა ისეთ შემთხვევაში, როდესაც მსესხებელი 90 დღით დააგვიანებს ხელშეკრულების თანახმად გადახდას. გარდა ამისა, ჯგუფი განიხილავს დეფოლტზე მიმანიშნებელ შემდეგ ფაქტორებს:

- დაწყებულია მსესხებლის გაკოტრების საქმის წარმოება;
- ჯგუფმა დაიწყო სასამართლო დავა მსესხებლის წინააღმდეგ;
- პირობების დარღვევა, თუ ჯგუფმა არ გადაწყვიტა რომელიმე პირობის დათმობა ან შეცვლა;
- ნებისმიერი კონკრეტული ინფორმაცია კლიენტის ბიზნესის შესახებ ან კლიენტის საბაზრო გარემოში ცვლილების თაობაზე, რომელიც, სავარაუდოდ, მნიშვნელოვან უარყოფით გავლენას იქონიებს მომავალ ფულად ნაკადებზე

(ათას ლარში)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ჯგუფი ბანკებისგან მისაღებ თანხებს მიიჩნევს გადაუხდელოდ და იღებს დაუყოვნებლივ ზომებს მაშინ, როდესაც დღის განმავლობაში მოთხოვნილი გადახდები არ იფარება სამუშაო დღის დახურვის დროისთვის ცალკეული ხელშეკრულებების შესაბამისად.

დეფოლტის ალბათობის შეფასების პროცესი

დეფოლტის ალბათობის შეფასება გულისხმობს გარკვეული თარიღისთვის გაკეთებულ პროგნოზებს, რომლებიც მიიღება სტატისტიკურ მონაცემებზე დაყრდნობით. დეფოლტის ალბათობის გამოანგარიშების მიზნებისთვის სესხის პორტფელი იყოფა (თითოეული განცალკევებული პროდუქტის სეგმენტის მიხედვით) ვადაგადაცილების პერიოდებად:

- ▶ 1-ლი სტადია - ვადაგადაუცილებელი სესხები;
- ▶ 1-ლი სტადია - 0-30 დღით ვადაგადაცილებული სესხები;
- ▶ მე-2 სტადია - 31-60 დღით ვადაგადაცილებული სესხები;
- ▶ მე-2 სტადია - 61-90 დღით ვადაგადაცილებული სესხები;
- ▶ მე-2 სტადია - 90 დღეზე ნაკლები ხნით ვადაგადაცილებული რესტრუქტურიზებული სესხები (R1);
- ▶ მე-3 სტადია - 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული; გადაუხდელი სესხები;
- ▶ მე-3 სტადია - 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული რესტრუქტურიზებული სესხები (R2).

თუ კონტრაქტის ან კრედიტის გადამხდელს ვადის ერთი კატეგორიიდან მეორეში, ეს გამოიწვევს შესაბამისი დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას. დეფოლტის ალბათობა გამოითვლება ოთხი წლის საშუალოს გამოყენებით და შემდეგ ხდება დეფოლტის ალბათობის მიგრაციის პროცენტული მატრიცების გასაშუალოება გასაანალიზებელი პერიოდისთვის.

საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვა

ჯგუფი საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს იმის შეფასებისას, ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად ხომ არ გაზრდილა მისი საწყისი აღიარების შემდეგ და აგრეთვე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას.

ჯგუფს გამოვლენილი და დოკუმენტირებული აქვს საკრედიტო რისკის და პორტფელზე საკრედიტო დანაკარგების მთავარი განმაპირობებელი ფაქტორები ისტორიული მონაცემების ანალიზის საფუძველზე, შეფასებული აქვს მაკროეკონომიკური ცვლადების გავლენა დეფოლტის ალბათობაზე. ანალიზში გამოყენებულია შემდეგი მაკროეკონომიკური ცვლადები:

- ▶ საქართველოს მშპ-ს რეალური ზრდის ტემპი;
- ▶ ინფლაციის ტემპი;
- ▶ სავალუტო კურსები.

ძირითადი მაჩვენებლების პროგნოზირებული ურთიერთდამოკიდებულება და ფინანსური აქტივების სხვადასხვა პორტფელის დეფოლტს და ზარალის დონეები მიიღება ბოლო 4 წლის ისტორიული მონაცემების ანალიზის საფუძველზე. გამოიყენება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ რეგულარულად გამოქვეყნებული მაკროეკონომიკური ფაქტორები. ამ ანალიზის საფუძველზე, ჯგუფმა გამოავლინა პორტფელის დეფოლტის ურთიერთქმედება საქართველოს მშპ-ის რეალური ზრდის ტემპზე.

მთავარი განმაპირობებელი ფაქტორები

მშპ-ის ზრდა, %

	2023	2024	2025
ოპტიმისტური (25%-იანი წონა)	6.0%	5.0%	5.0%
საბაზო სცენარი (50%-იანი წონა)	4.0%	5.5%	5.0%
პესიმისტური (25%-იანი წონა)	2.0%	4.0%	5.0%

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს იმ ფინანსური ინსტრუმენტების მთლიან საბალანსო ღირებულებას, რომლებზეც ხდება გაუფასურების გამოთვლა, და ითვალისწინებს როგორც მომხმარებლის უნარს, გაზარდოს დავალიანების მოცულობა დეფოლტის მოახლოებისას, ისე მის უნარს, დავალიანება ვადაზე ადრე დაფაროს. პირველი სტადიის სესხის შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გამოსათვლელად ჯგუფი აფასებს დეფოლტის შესაძლო მოვლენებს 12 თვის განმავლობაში, რათა გამოიანგარიშოს 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი. მეორე და მესამე სტადიების, ასევე შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების შეფასება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის ვადის განმავლობაში დამდგარი დეფოლტის მოვლენების გათვალისწინებით.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში

საკრედიტო რისკის შეფასება ეფუძნება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების სტანდარტიზებული შეფასების სტრუქტურას, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების კონკრეტულ განაკვეთს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების ეს მაჩვენებლები ითვალისწინებს დეფოლტის მომენტისთვის მოსალოდნელ დაუფარავ დავალიანებას და მას ადარებს იმ თანხას, რომლის ამოღებაც მოსალოდნელია.

ჯგუფი მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს ყოფს უფრო მომცრო, ერთგვაროვან პორტფელებად იმ ძირითადი მახასიათებლების მიხედვით, რომლებიც აქტუალურია სამომავლო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად.

გამოყენებული მონაცემები მოიცავს წარსულში განცდილი ზარალის მონაცემებს და გარიგების უფრო მეტ მახასიათებელს (მაგ. პროდუქტის ტიპი, ვადა), ასევე მსესხებლის მახასიათებლებს.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში გამოითვლება ოთხი წლის განმავლობაში დეფოლტების და შესაბამისი დავალიანებების ამოღების ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით. დავალიანების ამოღების ისტორიული პროცენტული მაჩვენებლები წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

ჯგუფი მუდმივად აკონტროლებს ყველა აქტივს, რომლებზეც მოსალოდნელია საკრედიტო ზარალი. იმის დასადგენად, ინსტრუმენტს ან ინსტრუმენტების პორტფელს ეხება თუ არა 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი ან აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, ჯგუფი აფასებს, მნიშვნელოვნად ხომ არ არის გაზრდილი საკრედიტო რისკი აქტივის საწყისი აღიარების შემდეგ.

იმის შესაფასებლად, ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად ხომ არ გაიზარდა საწყისი აღიარების შემდეგ, ჯგუფი საანგარიშგებო თარიღისთვის ფინანსურ ინსტრუმენტზე მისი დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის რისკს ადარებს დეფოლტის დადგომის რისკს, რომელიც მოსალოდნელი იყო დარჩენილი ვადის განმავლობაში არსებული საანგარიშგებო თარიღისთვის ფინანსური ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარებისას. ამ შეფასებისას ჯგუფი მხედველობაში იღებს როგორც რაოდენობრივ, ისე ხარისხობრივ ინფორმაციას, რომელიც არის გონივრული და დასაბუთებადი, წარსულში მიღებული გამოცდილებისა და საპროგნოზო ინფორმაციის ჩათვლით, რომელიც ხელმისაწვდომია ზედმეტი ხარჯისა და ძალისხმევის გარეშე, და ეყრდნობა ჯგუფი გამოცდილებას, ექსპერტების საკრედიტო შეფასებებს, პროგნოზების ჩათვლით. თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდები 30 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული, ჯგუფი მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად გაიზარდა.

(ათას ლარში)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)***მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი*

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

<i>მომხმარებლებზე გაცემული სესხები</i>	<i>მთლიანი საერთო საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2022 წ.</i>	<i>1-ელი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>შეძენილი ან შეყვანილი გაუფასურებული</i>
ვადაგადაცილებული	1,697,636	1,690,263	5,902	1,000	471
1-30 ვადაგადაცილებული დღე	7,261	6,515	681	65	–
31-60 ვადაგადაცილებული დღე	5,254	–	5,114	127	13
61-90 ვადაგადაცილებული დღე	4,636	–	4,044	592	–
90 დღეზე ნაკლები ხნით ვადაგადაცილებული რესტრუქტურირებული სესხები (R1)	64,930	–	62,523	2,293	114
90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული სესხები; გადაუხდელო სესხები	9,189	–	–	9,183	6
90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული რესტრუქტურირებული სესხები (R2)	3,653	–	–	3,653	–
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, სულ	1,792,559	1,696,778	78,264	16,913	604

ჯგუფმა გადაწყვიტა, რომ ამ სესხების საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარა მათ მთლიანი ვადაზე.

(ათას ლარში)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	მთლიანი საერთო საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2021 წ.	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული
ვადაგადაუცილებელი	1,333,434	1,282,696	49,495	984	259
1-30 ვადაგადაცილებული დღე	6,320	5,222	954	141	3
31-60 ვადაგადაცილებული დღე	3,955	–	3,667	274	14
61-90 ვადაგადაცილებული დღე	3,446	–	2,752	694	–
90 დღეზე ნაკლები ხნით ვადაგადაცილებული რესტრუქტურისებული სესხები (R1)	124,261	23,433	95,004	5,001	823
90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული სესხები; გადაუხდეელი სესხები	10,514	–	–	10,500	14
90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული რესტრუქტურისებული სესხები (R2)	5,807	–	–	5,738	69
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, სულ	1,487,737	1,311,351	151,872	23,332	1,182

ფინანსური რისკი

ჯგუფს აქვს სხვადასხვა ტიპის ფინანსური რისკები: ლიკვიდურობის რისკი და საბაზრო რისკი, მათ შორის სავალუტო რისკი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი.

აღნიშნული რისკები კონტროლდება და იმართება უწყვეტ რეჟიმში.

ფინანსური რისკები ფასდება და კონტროლდება ფინანსური რისკის მართვის განყოფილების მიერ, რომელიც ანგარიშვალდებულია რისკებზე გადაწყვეტილების მიმღებ მთავარ ორგანოსთან - აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტთან.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ნორმალურ და სტრესულ გარემოებებში ჯგუფი ვერ შეძლებს ვალდებულებების გადახდას შესაბამის ვადებში. აღნიშნული რისკის შეზღუდვის მიზნით ხელმძღვანელობამ მოახდინა დაფინანსების წყაროების დივერსიფიცირება, რომელიც მოიცავს გრძელვადიან დაფინანსებას საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან და სესხებს ადგილობრივი ბანკებისგან, რომლებიც უზრუნველყოფენ თანხების დროულად მიწოდებას მოთხოვნის შემთხვევაში. ოვერდრაფტები ადგილობრივი ბანკებიდან ასევე ხელმისაწვდომია გადაუდებელი ლიკვიდურობის საჭიროებების შემთხვევაში.

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის მართვა აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის უმნიშვნელოვანესი ნაწილია. მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შემოდინება და გადინება ექვემდებარება მუდმივ მონიტორინგს. მოკლევადიანი ლიკვიდურობის გეგმა მუშავდება ყოველი თვის დასაწყისში. გეგმა მოიცავს ლიკვიდურობის ყოველკვირეულ დაგეგმვას მომდევნო ერთი თვის პერიოდისთვის და დეტალურ გეგმას შემდეგი ორი თვის პერიოდისთვის, ასევე პროგნოზებს მომდევნო თორმეტი თვისთვის, რომელთა მომზადებაც ყოველთვიურად ხდება.

გადაწყვეტილებები დაფინანსების შესახებ მიიღება აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის რეგულარულ შეხვედრებზე, რომლებიც იმართება სულ მცირე ყოველთვიურად ან უფრო ხშირად, საჭიროების შემთხვევაში.

მდგომარეობის შეფასება ლიკვიდურობის თვალსაზრისით ხდება ყოველთვიურად ლიკვიდურობის მაჩვენებლების მიხედვით, რომლებიც განსაზღვრულია ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკაში.

ამასთან, ჯგუფის სახაზინო დეპარტამენტი ახორციელებს ყოველდღიურ მონიტორინგს ლიკვიდურობის მდგომარეობაზე და უზრუნველყოფს, რომ შესაბამისი ლიკვიდურობის მდგომარეობა შენარჩუნდეს შიდა ლიმიტების შესაბამისად, რომლებიც ემყარება ისტორიულ მონაცემებს და ითვალისწინებს შესაბამის შიდა და გარე ფაქტორებს, როგორც არის დაფინანსების ღირებულება და თანხების გაცემის სეზონურობა. ამგვარად, საჭიროების შემთხვევაში ხაზინას შეუძლია ეფექტურად გამოყოს თანხები ფილიალებისთვის და სხვადასხვა საოპერაციო საჭიროებებისთვის.

ჭარბი ნაღდი ფულის თავიდან აცილების მიზნით, ხელმძღვანელობა ადგენს ნაღდი ფულის მაქსიმალურ დონეებს. დაშვებულ ზღვარს ზემოთ თანხები განთავსდება ყველაზე მაღალი რეიტინგის მქონე ადგილობრივ ბანკებში. ადგილობრივი ბანკებისთვის რისკის მაქსიმალურ მოცულობას განსაზღვრავს და წამოაყენებს დირექტორთა საბჭო და ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო.

ლიკვიდურობის პოზიციას ჯგუფი აფასებს და მართავს სებ-ის მიერ დადგენილი გარკვეული ლიკვიდურობის კოეფიციენტის საფუძველზე. ამ მოთხოვნის თანახმად, ბანკებმა უნდა იქონიონ ლიკვიდური აქტივები, რომელთა გამოყენებასაც შეძლებენ თავიანთი ლიკვიდურობის საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად მომდევნო 30 კალენდარული დღის განმავლობაში. 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრისათვის კოეფიციენტი ასე გამოიყურებოდა:

	2022	2021
ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი უცხოურ ვალუტაში (მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობა / სულ წმინდა ფულადი სახსრების გადინება)	252%	396%
ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი ეროვნულ ვალუტაში (მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობა / სულ წმინდა ფულადი სახსრების გადინება)	190%	318%
სულ ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი (მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობა / სულ წმინდა ფულადი სახსრების გადინება)	224%	354%

ჯგუფი ვალდებულებია, ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი უცხოურ ვალუტაში, ეროვნულ ვალუტაში და ჯამში შეინარჩუნოს მინიმუმ 100%-ის, 75%-ისა და 100%-ის დონეზე, შესაბამისად.

2019 წლის 1 სექტემბრიდან სებ-მა დამატებით შემოიღო წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა საქართველოში მოქმედი კომერციული ბანკებისთვის, რომელიც უნდა იყოს, სულ მცირე, 100%. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი 126% იყო (2021 წ.: 127%).

(ათას ლარში)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)**ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)**

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო არადისკონტირებული ფულადი შემოდინებების და ვალდებულებების მიხედვით:

	<i>მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით</i>	<i>1 თვიდან 1 წლამდე</i>	<i>1 წელზე მეტი ვადით</i>	<i>სულ მთლიანი შემოდინება/ გადინება</i>
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	268,774	–	–	268,774
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	30,039	–	30,039
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ბრუტო-ანგარიშსწორება	172,447	–	–	172,447
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	105,507	919,866	1,314,711	2,340,084
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	89	3,533	57,676	61,298
სხვა ფინანსური აქტივები	12,774	3,443	1,074	17,291
ფინანსური აქტივები, სულ	559,591	956,881	1,373,461	2,889,933
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	58,751	369,434	939,851	1,368,036
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ბრუტო-ანგარიშსწორება	171,045	–	–	171,045
მომხმარებელთა ანგარიშები	257,936	374,436	38,640	671,012
სხვა ვალდებულებები	30,793	7,917	133	38,843
საიჯარო ვალდებულებები	649	6,489	13,189	20,327
სუბორდინირებული ვალი	1,029	11,095	125,891	138,015
სულ ფინანსური ვალდებულებები	520,203	769,371	1,117,704	2,407,278
გამოუთხოვარი პირობითი ფინანსური ვალდებულებები	24,682	–	–	24,682
ვადიანობის გეპი	14,706	187,510	255,757	457,973

(ათას ლარში)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)**ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)**

ცხრილში მოცემულია ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო არადისკონტირებული ვალდებულებების მიხედვით:

	<i>მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით</i>	<i>1 თვიდან 1 წლამდე</i>	<i>1 წელზე მეტი ვადით</i>	<i>სულ მთლიანი შემოდინება/ გადინება</i>
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	185,108	–	–	185,108
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	19,144	–	19,144
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ბრუტო-ანგარიშსწორება	1,569	1,873	–	3,442
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	93,609	776,724	1,025,269	1,895,602
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	339	7,425	62,095	69,859
სხვა ფინანსური აქტივები	7,654	1,910	560	10,124
ფინანსური აქტივები, სულ	288,279	807,076	1,087,924	2,183,279
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები	50,539	349,605	810,956	1,211,100
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ბრუტო-ანგარიშსწორება	1,641	566	–	2,207
მომხმარებელთა ანგარიშები	149,108	238,619	64,773	452,500
სხვა ვალდებულებები	19,525	5,911	–	25,436
საიჯარო ვალდებულებები	518	4,539	5,202	10,259
სუბორდინირებული ვალი	1,019	9,931	124,911	135,861
სულ ფინანსური ვალდებულებები	222,350	609,171	1,005,842	1,837,363
გამოუთხოვარი პირობითი ფინანსური ვალდებულებები	9,886	–	–	9,886
ვადიანობის გეპი	56,043	197,905	82,082	336,030

სავალუტო რისკი

სავალუტო აქტივებისა და ვალდებულებების თანხვედრა ჯგუფის წმინდა ღია სავალუტო პოზიციის მონიტორინგის უმთავრესი მეთოდია. ქვედა ცხრილში რაოდენობრივად არის გამოხატული ჯგუფის წმინდა ღია სავალუტო პოზიცია, როგორც რისკის მართვის მიზნით უცხოურ ვალუტაში ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტით შემცირებული სხვაობა სავალუტო აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის. სხვაობა (გეპი) ნებისმიერ ვალუტაში, გარდა ადგილობრივი ვალუტისა, წარმოადგენს პოტენციურ რისკს. უარყოფითი სავალუტო გეპი წარმოადგენს რისკს უცხოური ვალუტის გამყარებასთან, ხოლო დადებითი გეპი წარმოადგენს რისკს უცხოური ვალუტის გაუფასურებასთან მიმართებით. დირექტორთა საბჭო აწესებს სავალუტო პოზიციების რისკს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი ლიმიტების ფარგლებში.

(ათას ლარში)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)**სავალუტო რისკი (გაგრძელება)**

ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით:

	2022			2021		
	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა უცხოური ვალუტა	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა უცხოური ვალუტა
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	81,653	62,092	168	68,375	9,352	1,426
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	20,096	9,943	–	10,667	8,477	–
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	86,049	102,819	–	46,108	88,110	–
სხვა ფულადი აქტივები	5,061	973	18	1,306	659	668
სულ აქტივები	192,859	175,827	186	126,456	106,598	2,094
სესხები და ნასესხები სახსრები	(61,796)	(251,794)	–	(61,135)	(87,436)	(1,383)
მომხმარებელთა ანგარიშები	(179,547)	(35,149)	(194)	(76,053)	(18,534)	(263)
საიჯარო ვალდებულებები	(7,523)	–	–	(2,725)	–	–
სხვა ფულადი ვალდებულებები	(3,895)	(640)	(7)	(2,567)	(30)	(30)
სულ ვალდებულებები	(252,761)	(287,583)	(201)	(142,480)	(106,000)	(1,676)
რისკის მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ეფექტი	59,444	111,915	–	17,933	(245)	(1,791)
წმინდა პოზიცია რისკის მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გათვალისწინებით	(458)	159	(15)	1,909	353	(1,373)

სავალუტო კურსის მგრძნობელობის ანალიზი

ლარის გაუფასურება, როგორც ქვემოთ არის აღნიშნული, უცხოური ვალუტის მიმართ 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაზრდიდა (შემცირებდა) კაპიტალსა და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ მოცემული ოდენობებით. ანალიზი წარმოდგენილია გადასახადის გათვალისწინებით და ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც ჯგუფის აზრით მოსალოდნელი იყო საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები მუდმივი რჩება.

	2022	2021
უცხოური ვალუტის 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	(63)	178
უცხოური ვალუტის 20%-ით გაუფასურება ლარის მიმართ	63	(178)

(ათას ლარში)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს სამომავლო ფულად ნაკადებზე. ჯგუფი კლიენტებზე სესხებს გასცემს ძირითადად ფიქსირებული განაკვეთებით, ხოლო სესხები, რომლებიც გაცივმა ცვალებადი განაკვეთით, მიზნულია სებ-ის რეფინანსირების განაკვეთზე. რაც შეეხება ნასესხებ სახსრებს – მათ ნაწილს აქვს თბილისის ბანკთაშორისი საპროცენტო განაკვეთზე (TIBR) მიზნული ცვალებადი განაკვეთი. სესხის განაკვეთის ცვლილება შესაძლებელია სესხის განახლების შემთხვევაში. შესაბამისად, ჯგუფის მიზანია მოიპოვოს დაფინანსება სასურველი ფიქსირებული განაკვეთით, რათა შეამციროს ფასის გადახედვის რისკი დამფინანსებლის მხრიდან. ხელმძღვანელობა აკონტროლებს ვადიანობის გეპს პროცენტთან აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის, ასევე ახორციელებს მონიტორინგს მარჯაზე სასესხო პორტფელის ფაქტობრივ საპროცენტო განაკვეთსა და დაფინანსების შეწონილ ღირებულებას შორის. ჯგუფი მუდმივად მუშაობს კონკურენტუნარიანი გარემოს შესაბამისი საპროცენტო განაკვეთის დაწესებაზე და დაფინანსების პირობების შესახებ მოლაპარაკებებს აწარმოებს ინვესტორებთან.

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძნობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის ნაგარაუდვეი ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე ერთი წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 31 დეკემბრისთვის ფლობილ ცვლადი განაკვეთის მქონე ფინანსურ ვალდებულებებს:

ვალუტა	წმინდა საპროცენტო წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა	
	2022	2021
ლარი (+1%/-1%)	5,701 / (5,701)	5,080 / (5,080)
აშშ დოლარი (+1/-1%)	137 / (137)	286 / (286)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია საპროცენტო განაკვეთის რისკის მქონე აქტივები და ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1 თვიდან 1 წლამდე	1 წელზე მეტი ვადით	საბალანსო ღირებულება
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	268,774	–	–	268,774
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	30,039	–	30,039
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ავანსები	166,278	1,087,184	497,252	1,750,714
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	960	–	47,909	48,869
მთლიანი პროცენტთან აქტივები	436,012	1,117,223	545,161	2,098,396
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან აღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხი	172,321	643,935	400,590	1,216,846
მომხმარებელთა ანგარიშები	264,878	344,836	35,591	645,305
საიჯარო ვალდებულებები	501	5,135	11,332	16,968
მთლიანი პროცენტთან ვალდებულებები	437,700	993,906	447,513	1,879,119
საპროცენტო განაკვეთის ვადიანობის გეპი	(1,688)	123,317	97,648	219,277

(ათას ლარში)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საპროცენტო განაკვეთის რისკი (გაგრძელება)**

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია საპროცენტო განაკვეთის რისკის მქონე აქტივები და ვალდებულებები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	<i>მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით</i>	<i>1 თვიდან 1 წლამდე</i>	<i>1 წელზე მეტი ვადით</i>	<i>საბალანსო ღირებულება</i>
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	185,108	–	–	185,108
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	19,144	–	19,144
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ავანსები	109,837	719,473	602,841	1,432,151
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,196	4,024	47,885	53,105
მთლიანი პროცენტის აქტივები	296,141	742,641	650,726	1,689,508
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან აღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხი	202,760	607,163	253,808	1,063,731
მომხმარებელთა ანგარიშები	153,713	217,351	58,928	429,992
საიჯარო ვალდებულებები	440	3,877	4,607	8,924
მთლიანი პროცენტის ვალდებულებები	356,913	828,391	317,343	1,502,647
საპროცენტო განაკვეთის ვადიანობის გეპი	(60,772)	(85,750)	333,383	186,861

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთების აცდენების (გეპის) ანალიზის საფუძველზე საპროცენტო განაკვეთის რისკის სამართავად დამატებით ხდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის მონიტორინგი. წმინდა მოგების ან ზარალის განაკვეთების მერყეობის მიმართ მგრძნობელობის (გადაფასების რისკი) ანალიზი, 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული პროცენტის აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის მრუდისა და პოზიციების 100 საბაზისო პუნქტით სიმეტრიული ვარდნის ან ზრდის გამარტივებულ სცენარზე დაყრდნობით, ასეთია:

	<i>2022</i>	<i>2021</i>
	<i>მოგება (ზარალი)</i>	<i>მოგება (ზარალი)</i>
პარალელური კლება 100 საბაზისო პუნქტით	(1,216)	1,465
პარალელური მატება 100 საბაზისო პუნქტით	1,216	(1,465)

ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსის შესწორება

მას შემდეგ, რაც გლობალურმა მარეგულირებელმა ორგანოებმა გადაწყვიტეს ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსების (IBORs) ეტაპობრივი გაუქმება და მათი ჩანაცვლება სხვა საორიენტაციო განაკვეთებით, ჯგუფმა შექმნა პროექტი თავისი შესაბამისი ხელშეკრულებების ამ განაკვეთებზე გადასაყვანად. 2022 წლის განმავლობაში ჯგუფმა გააგრძელა დეტალური გეგმების, პროცესებისა და პროცედურების შემუშავება, რათა გაეადვილებინა მომავალ პერიოდებში ჯგუფის IBOR-ზე მიბმული კრედიტების ახალ საორიენტაციო განაკვეთებზე გადასვლა.

(ათას ლარში)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი (გაგრძელება)

IBOR-ის რეფორმა ჯგუფს უქმნის სხვადასხვა რისკს, რომელთაც პროექტი მართავს და მკაცრ მონიტორინგს უწევს. ამ რისკებში, სხვებთან ერთად, შედის შემდეგი:

- ▶ ქმედების რისკი, რომელიც წარმოიშობა კლიენტებთან და ბაზრის კონტრაქტებთან მოლაპარაკებების შედეგად, IBOR-ის რეფორმის განსახორციელებლად არსებულ ხელშეკრულებებში აუცილებელი ცვლილებების შეტანასთან დაკავშირებით;
- ▶ ფინანსური რისკი ჯგუფისა და მისი კლიენტებისთვის, რომ IBOR-ის რეფორმის გამო ბაზრები ჩამოიშლება და გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს;
- ▶ საფასო რისკი საბაზრო ინფორმაციის პოტენციური არარსებობის გამო, თუ ბანკთაშორის შეთავაზების ინდექსების ლიკვიდურობა შემცირდება, ხოლო ურისკო განაკვეთები იქნება არალიკვიდური და არადაკვირვებადი;
- ▶ საოპერაციო რისკი, რომელიც წარმოიქმნება ჯგუფის საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემებიდან და პროცესებიდან, ასევე გადახდების შეფერხების რისკი, თუ ბანკთაშორის შეთავაზების ინდექსი აღარ იქნება ხელმისაწვდომი.

ჯგუფის IBOR-ებზე მიბმული კრედიტის მოცულობა წლის ბოლოსთვის, რომელიც ექვემდებარება ცვლილებას და ჯერ არ გადასულა ურისკო განაკვეთებზე, შემოიფარგლება ბანკებისგან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებისგან მიღებული სესხებით, რომელთა საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 13,510 ლარია და მიბმულია 6-თვიან LIBOR-ზე. ეს კრედიტები დაუფარავი რჩება, სანამ არ გაუქმდება IBOR და შესაბამისად, მომავალში გადავა ურისკო განაკვეთებზე, ანუ ეს თანხა არ მოიცავს IBOR-ზე მიბმულ კრედიტებს, რომელთა დაფარვის ვადა დგება ურისკო განაკვეთებზე გადასვლის მოთხოვნამდე. ჯგუფის ხელშეკრულებები შეიცავს მუხლს ალტერნატიული განაკვეთის შესახებ, რათა ურისკო განაკვეთებზე ავტომატურად მოხდეს გადასვლა მათი ძალაში შესვლის შესაბამისი თარიღებით.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. დანერგილია კონტროლის მექანიზმები, რომ უზრუნველყოს მოვალეობების ეფექტურად გადანაწილება, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომლების განათლებისა და შეფასების პროცესები, შიდა აუდიტის გამოყენების ჩათვლით. ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის კანონმდებლობასთან შესაბამისობას აკონტროლებს ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის სპეციალური განყოფილება.

საგადასახადო კანონმდებლობასთან შესაბამისობაზე მონიტორინგს ახორციელებს საგადასახადო კანონმდებლობასთან შესაბამისობის განყოფილება.

ჯგუფს აქვს საოპერაციო რისკის მართვის კომიტეტი, რომელიც ივრიბება მინიმუმ კვარტალურად და ანგარიშვალდებულია სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე. საოპერაციო რისკის განყოფილება ანგარიშვალდებულია საოპერაციო რისკის კომიტეტის წინაშე და მუშაობს საოპერაციო რისკის მიმდებლობასა და რისკების ძირითად მაჩვენებლებზე, საოპერაციო რისკის ტიპების კლასიფიკაციაზე, ბიზნესპროცესის განსაზღვრასა და დაგეგმვაზე, საოპერაციო რისკის შეფასების ხერხებსა და მეთოდებზე, ასევე საოპერაციო რისკის მონიტორინგზე, ანგარიშგებასა და შემცირებაზე ბანკის მასშტაბით.

(ათას ლარში)

30. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულებით შეფასების პროცედურა

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია იმ ფასთან მიახლოება, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში შეფასების თარიღისთვის. მაგრამ განუსაზღვრელობებისა და სუბიექტური მოსაზრების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს აღქმული ისე, რომ მისი რეალიზება შესაძლებელია აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვით ან ვალდებულებების გადაცემით.

ჯგუფის ფინანსური განყოფილება განსაზღვრავს ჯგუფის აქტივების, მათ შორის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების, სამართლიანი ღირებულების შეფასების პოლიტიკას და პროცედურებს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება იანგარიშება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ეყრდნობა ანალოგიურ ინსტრუმენტებზე მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს და დისკონტირების განაკვეთებს საანგარიშგებო თარიღისთვის.

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ აქვს სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია შეფასების იმ მეთოდებით, რომლებიც იყენებენ მნიშვნელოვან არაემპირიულ დაკვირვებად მონაცემებს.

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

ქვედა ცხრილში გაანალიზებულია ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დონეების მიხედვით, რომლებზეც განაწილებულია სამართლიანი ღირებულების შეფასება:

	სამართლიანი ღირებულების შეფასება, შემდეგის გამოყენებით:		სულ სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება თანხა
	მნიშვნე- ლოვანი ემპირიული მონაცემები (დონე 2)	მნიშვნე- ლოვანი არაემპირიული მონაცემები (დონე 3)		
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით				
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
წარმოებული ფინანსური აქტივები				
სავალუტო სვოპები	1,011	–	1,011	1,011
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	268,773	–	268,773	268,774
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	30,039	–	30,039	30,039
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	–	1,550,351	1,550,351	1,750,714
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	48,869	–	48,869	48,869
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან აღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხი	1,213,652	–	1,213,652	1,216,846
მომხმარებელთა ანგარიშები	647,251	–	647,251	645,305
საიჯარო ვალდებულებები	16,968	–	16,968	16,968

(ათას ლარში)

30. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

	სამართლიანი ღირებულების შეფასება, შემდგომი გამოყენებით:		სულ სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება თანხა
	მნიშვნე- ლოვანი ემპირიული მონაცემები (დონე 2)	მნიშვნე- ლოვანი არაემპირიული მონაცემები (დონე 3)		
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
წარმოებული ფინანსური აქტივები				
სავალუტო სვოპები	1,893	–	1,893	1,893
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	185,108	–	185,108	185,108
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	19,144	–	19,144	19,144
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	–	1,141,230	1,141,230	1,432,151
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	53,105	–	53,105	53,105
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან აღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხი	1,062,285	–	1,062,285	1,063,731
მომხმარებელთა ანგარიშები	432,046	–	432,046	429,992
საიჯარო ვალდებულებები	8,924	–	8,924	8,924

შეფასების მეთოდები და დაშვებები

ქვემოთ აღწერილია კონსოლიდირებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად გამოყენებული მეთოდოლოგია და დაშვებები.

აქტივები და ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება ხანმოკლე ვადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), ასევე ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულება სავარაუდოდ უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

წარმოებული ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია საბაზრო ემპირიული მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს სავალუტო სვოპებს და სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს. შეფასებებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდიკა მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელს, რომლისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება. მოდელში შეიცავს სხვადასხვა მონაცემს მხარეთა საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსისა და საპროცენტო განაკვეთის მრუდის ჩათვლით.

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

არაკოტირებული სავალუტო ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

(ათას ლარში)

31. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებულ მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

	2022		2021	
	გარიგების ღირებულება	ნაშთი	გარიგების ღირებულება	ნაშთი
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება ვალდებულებები				
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები, სუბორდინირებული სესხის გარდა	-	125,485	-	107,955
სუბორდინირებული ვალი	-	35,920	-	35,920
მომხმარებელთა ანგარიშები	-	1,272	-	1,236
მოგება ან ზარალი				
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები, სუბორდინირებული სესხის გარდა – საპროცენტო ხარჯი	13,728	-	14,405	-
სუბორდინირებული ვალის – საპროცენტო ხარჯი	5,323	-	4,203	-
მომხმარებლის ანგარიში – საპროცენტო ხარჯი	31	-	45	-
სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	1,205	-	1,397	-

ბანკებისგან და სხვა ფინანსური დაწესებულებებისგან მიღებული სესხები, სუბორდინირებული ვალი და მათთან დაკავშირებული საპროცენტო ხარჯი წარმოადგენს ოპერაციებს ჯგუფზე მნიშვნელოვანი გავლენის მქონე აქციონერებთან. ამასთან, სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები წარმოადგენს საკონტროლო პაკეტის მფლობელების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ღირებულებას. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხების დაფარვის ვადა 2024 წლის ივნისიდან 2028 წლის ივლისამდე მერყეობს. აღნიშნული სესხები გამოხატულია აშშ დოლარსა და ლარში და ერიცხება 3.90%-დან 16.50%-მდე საპროცენტო განაკვეთი. მომხმარებელთა ანგარიშები მიკუთვნებულია უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის წევრებისთვის.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხების დაფარვის ვადა 2022 წლის ივლისიდან 2028 წლის ივლისამდე მერყეობს. აღნიშნული სესხები გამოხატულია აშშ დოლარსა და ლარში და ერიცხება 3.70%-დან 16.50%-მდე საპროცენტო განაკვეთი.

ოპერაციები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის თანამშრომლის კომპენსაციაში შემავალი სრული ანაზღაურება, რომელიც გამოხატულია მოკლევადიანი სარგებლის და აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ხარჯების სახით:

	2022	2021
დირექტორთა საბჭოს წევრები	4,409	3,455

2022 წელს ჯგუფმა დირექტორთა საბჭოს წევრებს გადასცა წილობრივი ინსტრუმენტები ფულადი სახსრებით ანგარიშსწორებით. აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ხარჯი 2022 წელს 485 ლარი იყო (2021 წ.: 122 ლარი).

(ათას ლარში)

32. კაპიტალის ადეკვატურობა

ჯგუფი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას თავის ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი აკმაყოფილებდა კაპიტალთან დაკავშირებულ ყველა გარე მოთხოვნას.

ჯგუფის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა კაპიტალის დადგენილ მოთხოვნებთან, აგრეთვე, ჯგუფის მიერ ძლიერი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული ბიზნესის წარმოებისა და აქციონერთათვის დამატებითი ღირებულების უზრუნველსაყოფად.

ჯგუფი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

საზედამხედველო კაპიტალი შედგება პირველადი კაპიტალისაგან, რომელიც, შედგება აქციებისაგან, სარეზერვო ფონდისა და გაუნაწილებელი მოგებისაგან, მიმდინარე წლის მოგების/ზარალის ჩათვლით, მინუს ბანკის სააქციო კაპიტალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან გადატანილი თანხა და არამატერიალური აქტივები. ფასს-ის მიხედვით მიღებული თანხები გარკვეულწილად კორექტირდება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად. საზედამხედველო კაპიტალის მეორე კომპონენტი მეორადი კაპიტალია, სადაც შედის საერთო რეზერვები (არაუმეტეს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-ისა) და სუბორდინირებული გრძელვადიანი სესხი.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი ბაზელ II/III-ის მიხედვით

2017 წლის 18 დეკემბერს, სებ-მა გამოსცა და დაამტკიცა ცვლილებები კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ რეგულაციაში (გადაწყვეტილება #100/04), რომლითაც გადაიხედა მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები, რათა მოიცვას პილარ I-ის მოდელი და განსაზღვროს კაპიტალის კონსერვაციის, სისტემური რისკისა და კონტრაციკლური ბუფერები (პილარ I-ის ბუფერები).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საერთო პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და სრული კაპიტალის კოეფიციენტები განისაზღვრებოდა 4.50%-ით, 6.00%-ითა და 8.00%-ით, შესაბამისი თანმიმდევრობით, რომლებზეც დამატებით ბანკი ვალდებული იყო შეენარჩუნებინა პილარ I-ის ბუფერები და პილარ II-ის მოთხოვნები.

კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერის განაკვეთი 2.50%-ით, ხოლო კონტრაციკლური ბუფერის - 0.00%-ით განისაზღვრა. პილარ I-ის ბუფერებში ცვლილებების შეტანა სებ-ის უფლებამოსილებას.

2017 წლის 18 დეკემბერს, პილარ I-ის ბუფერებზე დამატებით, სებ-მა ასევე გამოსცა და დაამტკიცა პილარ II-ის მოთხოვნები. პილარ II-ის მოთხოვნები მოიცავს შემდეგ კაპიტალის ბუფერებს: არაჰეჯირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერი (CICR), წმინდა GRAPE (რისკების შეფასების საერთო პროგრამა) ბუფერი, საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი და წმინდა სტრესტესტის (სტრესგამძლეობის ანალიზი) ბუფერი.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბაზელ II/III-ის სრული მოთხოვნების შესაბამისად, ჯგუფს მოეთხოვებოდა მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტის, ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტისა და პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის შენარჩუნება 13.62%-ის, 8.44%-ისა და 10.42%-ის ოდენობით, შესაბამისად (2021 წ.: 13.77%, 8.11%, 9.98%).

32. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (გაგრძელება)

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი აკმაყოფილებდა კაპიტალის ადეკვატურობის ამ კოეფიციენტებს. ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები იყო:

	2022	2021
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	214,666	190,970
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	-	-
პირველადი კაპიტალი	214,666	190,970
მეორადი კაპიტალი	87,523	84,949
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	302,189	275,919
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	1,997,563	1,655,955
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	10.75%	11.53%
სულ პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	10.75%	11.53%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	15.13%	16.66%

33. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2023 წლის მარტში ბანკმა მიიღო სუბორდინირებული სესხი 12,802 ლარის ეკვივალენტ უცხოურ ვალუტაში, რომლის დაფარვის ვადა 2030 წელს იწურება. ეს ოპერაცია დაამტკიცა საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა და მისი ჩართვა ბანკის მეორად კაპიტალში დასაშვებია.

სებ-ის განახლებული რეგულაციის პირობების მიხედვით, საქართველოს ბანკების კაპიტალის მოთხოვნები გამოითვლება ფასს-ის საფუძველზე 2023 წლის იანვრიდან. ოპერაციამ მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა ჯგუფის ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და საზედამხედველო კაპიტალის პოზიციები, მეტწილად უფრო დაბალი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების (მეთოდოლოგიური ცვლილება ახალი რეგულაციის მიხედვით), უფრო მაღალი გაუნაწილებელი მოგებისა და ფასს-ის მიხედვით აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა ნაკლები ოდენობისა, კანონმდებლობით გათვალისწინებულ დებულებებთან შედარებით.

სს „კრედო ბანკი“
2022 წლის მმართველობითი ანგარიშგება

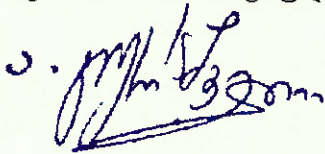
ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „კრედიო ბანკის“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2023 წლის 5 მაისს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი (SARAS-A-169041)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

29 აგვისტო, 2023 წ.

თბილისი, საქართველო

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „კრედო ბანკის“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2023 წლის 5 მაისს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვიტარებია მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი (SARAS-A-169041)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

29 აგვისტო, 2023 წ.

თბილისი, საქართველო

შინაარსი

მმართველობითი ანგარიშგების წარდგენა	1
ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა.....	1
მმართველობითი ანგარიშგება.....	1
1. საქმიანობის მიმოხილვა.....	2
1.1 განვითარების გეგმები და მიმდინარე შედეგები	2
1.1.1 განვითარების გეგმები	2
1.1.2 ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ.....	3
1.1.3 კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა	3
1.1.4 ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	3
1.1.5 ინფორმაცია საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ	4
1.1.6 წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები	4
1.2 ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	4
1.2.1 საკრედიტო რისკი	4
1.2.2 საოპერაციო რისკი.....	7
1.2.3 საბაზრო რისკი.....	8
1.2.4 უცხოური ვალუტის გაცვლასთან დაკავშირებული რისკი	8
1.2.5 ლიკვიდურობასთან დაკავშირებული რისკი	9
1.2.6 საქმიანი რეპუტაციის დაკარგვასთან დაკავშირებული რისკი.....	10
2. კორპორატიული ანგარიშგება.....	12
3. არაფინანსური ანგარიშგება.....	12
3.1 არაფინანსური საკითხები	12
3.1.1 გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები	12
3.1.2 სოციალური და დასაქმების საკითხები	12
3.1.3 ადამიანის უფლებათა დაცვა	15
3.1.4 კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხები	15
3.2 ბიზნეს მოდელის მიმოხილვა.....	15
3.3 საქმიანობის რისკების ანალიზი.....	16
3.4 საქმიანობის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები	16
3.5 გამოყენებული პოლიტიკების აღწერა	16

მმართველობითი ანგარიშგების წარდგენა

ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბანკის ხელმძღვანელობა ადასტურებს მოცემულ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული ყველა მონაცემისა ინფორმაციის უტყუარობასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით. ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

სს კრედიტ ბანკი

გენერალური დირექტორი

ზაალ ფირცხელავა

წინამდებარე ანგარიშგება ასახავს ორგანიზაცია კრედო ბანკის (შემდგომში მოხსენიებული როგორც „კრედო“) შესახებ ძირითად ინფორმაციას, რომელიც განკუთვნილია საზოგადოებრივი დაინტერესების მიზნებისათვის.

1. საქმიანობის მიმოხილვა

კრედო მოღვაწეობს საქართველოს ბაზარზე 1997 წლიდან, როცა ის დაარსდა ფონდის სახით საზღვარგარეთიდან მოზიდული ინვესტიციების საშუალებით ამერიკული ორგანიზაცია World Vision-ის მიერ. 2007 წელს კრედო გარდაიქმნა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციად, რა სახითაც ის ეწეოდა საქმიანობას 2017 წლამდე. 2014 წელს კრედოს წილის 100% გაიყიდა და დღემდე აქციების უმრავლესობა ეკუთვნის გერმანიის რეზიდენტ ორგანიზაციას Access Microfinance Holding AG. აქციების უმცირესობას ფლობენ ნიდერლანდების რეზიდენტი ორგანიზაციები Legal Owner Triodos Funds B.V., Triodos SICAV II-Triodos Microfinance Fund. ასევე, ლუქსემბურგის რეზიდენტი ორგანიზაციები ResponsAbility Participations AG, ResponsAbility SICAV (Lux) (Micro and SME Finance Leaders) და responsAbility Global Micro and SME Finance Fund. აღსანიშნავია, რომ ბანკს 2021 წლის ივლისში შემოუერთდა ახალი აქციონერი - Société de Promotion et de Participation pour la Coopération Economique (Proparco). 2017 წელს კრედო გარდაიქმნა ბანკად.

2021 წლის 7 ივლისს კრედო ბანკმა შეიძინა „ს.ს ფინკა ბანკი საქართველოს“ აქციების 100%. შეძენიდან 3 თვის შემდეგ, 2021 წლის ოქტომბერში კრედო ბანკმა წარმატებით განახორციელა მერჯის პროცესი, რის შედეგადაც კრედო ბანკის საკრედიტო პორტფელი გაიზარდა 214-მლნ ლარით, რითიც მეხუთე ადგილი დაიკავა საბანკო სექტორში.

მიუხედავად იმისა რომ კრედოს ძირითადი მიმართულება არის სასოფლო სამეურნეო ბიზნეს საჭიროებების დაკრედიტება, კრედოს მომხმარებელი არის ნებისმიერი მოლაქე, რომელსაც სურს ისარგებლოს საბანკო მომსახურებით, ეს იქნება სესხი, დანაზოგის განთავსება, გადარიცხვა თუ სხვა.

კრედოს არის ლიდერი მიკროსაფინანსო პროდუქტების ბაზარზე, სადაც წამყვანი მიმართულებას სოფლის მეურნეობა. კრედო წარმოადგენს საქართველოში ერთ ყველაზე დიდ დამსაქმებელს. 2018 წლიდან კრედომ აქტიურად დაიწყო კლიენტებისგან ვადიანი დეპოზიტების და შემნახველი ანაზღაურების მიღება.

1.1 განვითარების გეგმები და მიმდინარე შედეგები

კრედო წარმოადგენს საქართველოს სასოფლო სამეურნეო სექტორში ერთ-ერთ ყველაზე მსხვილ დამფინანსებელს. კრედოს საქმიანობა რეგულირდება ეროვნული ბანკის მიერ.

1.1.1 განვითარების გეგმები

კრედოს განვითარების გეგმები უკავშირდება კრედოს როგორც ბანკის განვითარებას, რაც გულისხმობს საბანკო მომსახურებების დანერგვას, რაც კრედოს მისცემს საშუალებას მომხმარებლებს შესთავაზოს სრული სპექტრი საბანკო მომსახურებებისა.

„კრედოს“ სტრატეგია არის ინოვაციური ფინანსური და არაფინანსური პროდუქტების და განსაკუთრებულად ხარისხიანი მომსახურების მიწოდება მთელი საქართველოს მასშტაბით,

განსაკუთრებით კი სოფლის მიკრო და მცირე მეწარმეებისთვის, მათი ოჯახებისთვის და თანამშრომლებისთვის.

მოკლე და საშუალოვადიან პერიოდებში „კრედო“ ფოკუსირებას მოახდენს ეფექტურობიდან მიღებულ სარგებელზე, რომლის მიზანია საქართველოს დაბალი და საშუალო შემოსავლიანი ფენისთვის ფინანსურ და არა-ფინანსურ მომსახურებაზე წვდომის გაუმჯობესების გაგრძელება. ეს გამოიწვევს პროდუქციისა და მომსახურების უფრო დივერსიფიცირებული სპექტრის შეთავაზებას კლიენტთა მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად და სხვა შეთავაზებებთან ერთად ასევე გათვალისწინებული იქნება ახალი სადაზღვევო პროდუქტები, მიმდინარე და შემნახველი ანგარიშები, მობილური ბანკინგი და სწავლებები სოფლის მეურნეობის დარგში.

„კრედოს“ რისკის მართვის სტრატეგია მომდინარეობს მისი ბიზნეს სტრატეგიიდან და ბანკის რისკის პროფილის განსაზღვრისას ითვალისწინებს ბიზნეს მოდელისათვის დამახასიათებელ ყველა ფაქტორს.

ბანკი გეგმავს სტაბილურ, მაგრამ აქტიურ განვითარებას, რაც ძირითადად გამოხატული იქნება საკრედიტო პორტფელის ზრდაში. ბანკი მთლიანად აცნობიერებს იმ რისკებს, რომლებიც დაკავშირებულია მის ბიზნეს მოდელთან და აქტიურ განვითარებასთან და უზრუნველყოფს სათანადო პლატფორმას იმისათვის, რომ შეამციროს ეს რისკები, ადეკვატური საზედამხებდველო და ეკონომიკური კაპიტალის, ასევე სათანადო სტრუქტურის, პოლიტიკების, პროცედურებისა და ანგარიშგების ჩამოყალიბების გზით.

1.1.2 ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ

2022 წლის ბოლოს კრედო ოპერირებდა 81 ფილიალის/სერვის ცენტრის საშუალებით. სერვის ცენტრები წარმოდგენილია საქართველოს თითქმის ყველა რეგიონალურ ცენტრსა თუ ქალაქში. სერვის ცენტრი მომხმარებლებს სთავაზობს მრავალი ტიპის საბანკო მომსახურებას.

1.1.3 კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

კრედო მუდმივად ახორციელებს მომხმარებელთა კმაყოფილების კვლევას და საკუთარი თანამშრომლების მომსახურების ხარისხის კვლევას მისტიური მომხმარებლების საშუალებით. კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით ყოველწლიურად ხდება ცვლილებები მომხმარებელზე გათვლილ პროდუქტებში და მომსახურების სტანდარტებში.

1.1.4 ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

ფინანსური მაჩვენებლები^{000 ლარებში}

	2022	2021
წმინდა მოგება	45,211	36,710
მთლიანი აქტივები	2,187,631	1,754,928

არაფინანსური მაჩვენებლები

	2022	2021
ფილიალების რაოდენობა	81	79
თანამშრომლების რაოდენობა*	3,206	2,814
სასესხო კლიენტების რაოდენობა	361,336	352,940

ზარ მოიცავს სოფლის კონსულტების და გაყიდვების ოფიცრების რაოდენობას

გარემოს დაცვის მაჩვენებლები - არ შედის ძირითად მაჩვენებლებში კრედოს საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე.

1.1.5 ინფორმაცია საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ

საკუთარი აქციების გამოსყიდვა კრედოს მიერ არ მომხდარა.

1.1.6 წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები

იხილეთ კრედოს აუდირებული ანგარიშგება, რომელიც განთავსებულია კრედოს ვებსაიტზე შემდეგ მისამართზე:

https://credobank.ge/app/uploads/2023/05/FS_Credo_YE_2022_GEO_signed.pdf

1.2 ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

კრედო თავის ძირითად რისკებად, რომლებმაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ეფექტი მოახდინონ ორგანიზაციის საქმიანობაზე, განიხილავს შემდეგი ტიპის კატეგორიებს

- ▶ საკრედიტო რისკი
- ▶ საოპერაციო რისკი
- ▶ საბაზრო რისკი
- ▶ უცხოური ვალუტის გაცვლასთან დაკავშირებული რისკი
- ▶ ლიკვიდურობასთან დაკავშირებული რისკი
- ▶ საქმიანი რეპუტაციის დაკარგვასთან დაკავშირებული რისკი

1.2.1 საკრედიტო რისკი

ბანკის საკრედიტო სტრატეგიას წარმოადგენს დივერსიფიცირებული და რენტაბელური სასესხო პორტფელის შექმნა როგორც სოფლის, ისე ქალაქის ტერიტორიებზე, ამ პორტფელის უმაღლესი ხარისხის შენარჩუნების გზით. იმისათვის, რომ მოხდეს ჯანსაღი პორტფელის შექმნა და შენარჩუნება, სესხის გაცემის პროცესები და წესები შემუშავდა გონივრული წინდახედულობის პრინციპებზე დაყრდნობით.

საკრედიტო რისკი აშკარად ყველაზე არსებითი და მატერიალური ხასიათის რისკია „კრედო“-სთვის. ბანკი დგამს შემდეგ ნაბიჯებს საკრედიტო რისკების შეფასებისა და მართვისთვის:

საკრედიტო რისკების მართვის სათანადო გარემოს შექმნა - ეს მიიღწევა წერილობითი საოპერაციო პოლიტიკის საფუძველზე, რომლის დანართებიც მოიცავს ინფორმაციას სამიზნე ბაზრებზე, სასესხო პროდუქტების, საპროცენტო განაკვეთების, თანხობრივი ლიმიტების, აგრეთვე დამამტკიცებელი ერთეულების, გამონაკლისებისა და ანგარიშგების შესახებ. ბანკი განსაკუთრებულად დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს პერსონალის რეგულარულ სწავლებას საკუთარ სასწავლო აკადემიაში, რეგულარული სემინარებისა და საწარმოო შეხვედრების დროს, კონტროლის მექანიზმებისა და ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით. თანამშრომელთა კარიერა და დაწინაურების საფეხურები დაკავშირებულია პორტფელის ხარისხთან. წახალისების ყველა სქემას, მათ შორის მენეჯმენტისას, გააჩნია მიღწეული შედეგების ხარისხობრივი კომპონენტები.

ყველა საკრედიტო გადაწყვეტილება მიიღება საკრედიტო კომიტეტის მიერ, რომელიც შედგება სულ მცირე ორი წევრისგან, ანუ არც-ერთ თანამშრომელს არ შეუძლია სესხის შესახებ ერთპიროვნული გადაწყვეტილების მიღება.

საკრედიტო რისკების მონიტორინგს ახორციელებს საკრედიტო რისკების დეპარტამენტი. არსებობს სესხის დამტკიცების რამდენიმე დონე სესხის თანხის შესაბამისად.

„კრედიტ“ ცდილობს, შექმნას სესხის დროული და სწრაფი გადახდის პრაქტიკა იმ მსესხებლების წახალისებით, რომლებიც იცავენ სესხის პირობებს. ამისათვის ასეთ კლიენტებს სთავაზობს სამომავლოდ სესხის აღების შესაძლებლობას უკეთესი პირობებით. სესხის ოფიცრის მიერ მსესხებლის გადახდისუნარიანობის შეფასება, გულისხმობს არა მარტო საწარმოს ფულადი ნაკადების გამოთვლას და მისი ლიკვიდურობის შეფასებას, არამედ იმ მონაცემების შეფასებასაც, რომლებიც წარმოდგენილია ოფიციალურ საბუღალტრო აღრიცხვის წიგნებსა და/ან ჩანაწერებში (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

პრობლემური სესხების ამოღების სპეციალური განყოფილება, რომელიც დაკომპლექტებულია მრჩეველებით სამართლებრივ საკითხებში, ხელს უწყობენ პრობლემური ვალების ამოღებასთან დაკავშირებული საქმიანობის განხორციელებას. „კრედიტ“ ასევე იყენებს სტანდარტიზირებულ ქულების ბარათებს, (ტექნობარათებს) რომელთა განახლება ხდება რეგულარულად და ამგვარად ხდება თაღლითობასთან დაკავშირებული რისკების შემცირება.

ფუნქციონირება კრედიტის გაცემის ჯანსაღი პროცესით - კრედიტის გაცემა გულისხმობს სხვადასხვა ელემენტის გათვალისწინებას, რომლებიც აღწერილია საოპერაციო პოლიტიკაში. აღნიშნული პროცესი ასევე ითვალისწინებს სადაზღვევო კომპანიებთან თანამშრომლობას კრედიტის დაუბრუნებლობასთან დაკავშირებული რისკების შესამცირებლად (მაგ; მოსავლის დაზღვევა, მსესხებლის სიცოცხლის დაზღვევა და ა.შ). აღნიშნული სადაზღვევო პროდუქტების მიზანია სასესხო პორტფელისთვის კრედიტის დაუბრუნებლობასთან დაკავშირებული შესაძლო რისკის შერბილება. სესხის ანალიზისას ძირითადი ფოკუსირება ხდება კლიენტის გადახდისუნარიანობასა და მის სურვილზე გადაიხადოს სესხი; ამისათვის კი პირველ რიგში ხდება ბიზნესის ფულადი ნაკადების ზედმიწევნითი გამოთვლა. სესხის უზრუნველყოფის სახით წარმოდგენილი აქტივებისა და მათი პროფესიონალური შეფასების არსებობისას, ხდება უზრუნველყოფის გათვალისწინება გადაწყვეტილების მიღების პროცესში, თუმცა ანალიზის ამ ასპექტს გადაწყვეტილების მიღების იერარქიაში მხოლოდ მეორადი ადგილი უკავია.

კრედიტის სათანადო მართვის, შეფასებისა და მონიტორინგის პროცესების დაცვა - ეს გულისხმობს იმ რამდენიმე ძირითადი საყურადღებო საკითხის რეგულარულ მონიტორინგს, რაც დაკავშირებულია ინდივიდუალურ და ურთიერთდაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფებთან. აღნიშნული მოიცავს მსესხებლის ან კონტრაქტის მიმდინარე ფინანსურ მდგომარეობის მონიტორინგს, არსებულ გადახდის გრაფიკთან ვალდებულებების შესრულების შესაბამისობას, უზრუნველყოფის საკმარისობის მონიტორინგს, ასევე დაკავშირებული მსესხებლების მონიტორინგს რისკის კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობათ რეფინანსირებულ/რესტრუქტურირებულ მსესხებლებთან დაკავშირებულ რისკებს, როდესაც ბანკი იყენებს სათანადო ხელშეკრულების პირობებს და მისი მიღებისთვის აუცილებელ კრიტერიუმებს, ატარებს კრედიტის ინტენსიურ კონტროლს და რეფინანსირების/რესტრუქტურისაციის ზედმიწევნით მონიტორინგს იმისათვის, რომ შეინარჩუნოს მაღალი ხარისხის სასესხო პორტფელი;

სათანადო ანგარიშგება პორტფელის ხარისხის შესახებ - პორტფელის ხარისხისა და სესხის ლიმიტების შესახებ რეგულარულად დგება ანგარიშგებები და წარედგინება ბანკის მენეჯმენტს სასესხო პორტფელის ანგარიშგებების მეშვეობით. ბანკი ახდენს კრედიტების კლასიფიკაციას

პრობლემური და უპრობლემო სესხების სახით და ქმნის სათანადო რეზერვებს სესხებთან დაკავშირებული შესაძლო ზარალის დაფარვის მიზნით, ადგილობრივი რეგულაციების შესაბამისად. პორტფელის შესახებ ანგარიშგება შეიცავს ინფორმაციას პორტფელის თანხებისა და გადასახდელების მიხედვით განაწილების შესახებ, ასევე სექტორებისა და რეგიონების, ვალუტებისა და პროდუქტების და ა.შ. მიხედვით.

რეგისტრირებული უზრუნველყოფა - საკრედიტო რისკის მიტიგაციის უმნიშვნელოვანეს სახეობას წარმოადგენს სათანადო წესით რეგისტრირებული სესხის უზრუნველყოფა. „კრედოს“ მიერ უზრუნველყოფად გამოყენებულია: უძრავი ქონება, მოძრავი ქონება, მესამე პირის გარანტია. უზრუნველყოფის სათანადო რეგისტრაციამდე ის შეფასებული უნდა იქნას შესაბამისი კომპეტენციის მქონე დამოუკიდებელი ექსპერტ შემფასებლის მიერ. საოპერაციო პოლიტიკაში დეტალურად აღწერილია შეფასების პროცედურები. ამა თუ იმ სერვის ცენტრის მომსახურე ექსპერტ შემფასებლის როტაცია ხდება ყოველ კვარტალში ერთხელ. უზრუნველყოფად უძრავი ქონების გამოყენებისას, მსესხებელი თავად უნდა იყოს ამ ქონების მესაკუთრე, თუ ეს პირობა არ სრულდება იპოთეკის რეგისტრაციის გარდა, ქონების მესაკუთრე ამავედროულად უნდა იყოს მსესხებლის გარანტორიც.

უცხოური ვალუტის გაცვლით კურსთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკები (CICR) სავალუტო კურსთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკები რელევანტურია ბანკის უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მთლიანი პორტფელისთვის, გარდა ჰეჯირებული მსესხებლების შემთხვევებისა, როდესაც კლიენტის შემოსავალი იგივე ვალუტაშია ნომინირებული, რაც სესხი. საკრედიტო პორტფელში, უცხოური ვალუტის გაცვლასთან დაკავშირებული რისკის შესამცირებლად, კრედიტის გაცემის პროცესში გათვალისწინებულია შემდეგი წესები:

კრედოს გააჩნია თანმიმდევრული მიდგომა CICR-ის რისკთან დაკავშირებით - უცხოურ ვალუტაში გაცემულ სესხებზე საკრედიტო ბუფერის დაწესების გზით. აღნიშნული მიიღწევა კლიენტების შემოსავლების ფაქტიურ გაცვლით კურსთან შედარებით უფრო კონსერვატიულ გაცვლით კურსზე გაყოფის გზით და შესაბამისად კლიენტის გადახდის უნარიანობის ანალიზისას, სესხის მომსახურეობის უფრო კონსერვატიული კოეფიციენტის მხედველობაში მიღებით, ვიდრე ეს ლარში გაცემული სესხების შემთხვევაში ხდება.

კონტრაგენტის საკრედიტო რისკი

ეს რისკი დაკავშირებულია ამა თუ იმ გარიგების კონტრაგენტის მიერ ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკთან და გულისხმობს კონტრაგენტის შესაძლო დეფოლტს გარიგების შესრულებამდე ანუ ფულადი ნაკადებით საბოლოო ანგარიშსწორებამდე. კონტრაგენტის საკრედიტო რისკი გაითვალისწინება საპროცენტო განაკვეთთან და უცხოური ვალუტის გაცვლასთან დაკავშირებულ იმ ოპერაციებთან მიმართებაში, რომელთა განხორციელება დაგეგმილია მომავალში - შესაბამისი ხელშეკრულებით დადგენილ ვადებში. ამ ტიპის ოპერაციებს განეკუთვნება ფიუჩერსი, სვოპები, ოპციონები და სხვა დერივატივები.

აღნიშნული რისკის მიტიგაციისათვის „კრედო“ ბანკს შემუშავებული აქვს ლიმიტების სისტემა თითოეული კონტრაგენტის მიმართ განსახორციელებელი სახაზინო ოპერაციების სახეობების მიხედვით. ეს ლიმიტები განსაზღვრულია ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკით, რომელიც დამტკიცებულია ALCO-ს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. ლიმიტები განიხილება ყოველწლიურად და ყველა შემთხვევაში მაშინ, როდესაც პარტნიორის შესახებ სათანადო ინფორმაციას შეიტყობს ბანკი. კონტრაგენტის ყველა ლიმიტი მტკიცდება და რეგულარულად განიხილება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

1.2.2 საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი შეიძლება წარმოიშვას შიდა პროცესების ან სისტემების არაადეკვატური ფუნქციონირების შედეგად, გარე მოვლენების (ხდომილებების) გამო, ასევე თანამშრომლების მიერ ვალდებულებების არაადეკვატურად შესრულების ან სავალდებულო პირობების, კონტრაქტებისა და შიდა რეგულაციების დარღვევის ან შეუსრულებლობის შედეგად. საოპერაციო რისკი მოიცავს სამართლებრივ რისკს, თუმცა გამორიცხავს რეპუტაციის და სტრატეგიულ რისკებს.

იმისათვის, რომ მოხდეს საოპერაციო რისკის შეფასება და მართვა, „კრედიტ ბანკი“ იყენებს შემდეგ საშუალებებს და დგამს შემდეგ ნაბიჯებს:

- რისკების რუკა - ბანკის საოპერაციო რისკის პოლიტიკა უზრუნველყოფს კომპლექსურ ჩარჩოს საოპერაციო რისკის იდენტიფიცირების, შეფასებისა და მართვისთვის. პოლიტიკა აყალიბებს იმ პრინციპებს, თუ როგორ უნდა მოხდეს საოპერაციო რისკის იდენტიფიცირება, შეფასება, მონიტორინგი და კონტროლი ან შერბილება;
- საოპერაციო რისკის იდენტიფიცირება, შეფასება, მონიტორინგი და შერბილება - მოიცავს შემოწმებების სისტემას საოპერაციო რისკის გარემოს ძლიერი და სუსტი მხარეების იდენტიფიცირების მიზნით;

ბანკის საოპერაციო რისკის მართვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები მოიცავს შემდეგს:

- ზარალის შესახებ მონაცემების შეგროვება (ინციდენტ მენეჯმენტი) - დაფიქსირებული ზარალის შესახებ მონაცემების შეგროვება ბიზნეს ერთეულების ჩართვის გზით (მონაცემთა დეცენტრალიზირებული შეგროვება);
- თვითშეფასება - არსებული რისკებისა და ზარალის შესაძლო მოვლენების შეფასება (ასევე ფასდება მოხდენის ალბათობა და ზეგავლენა) ბიზნეს ერთეულების ჩართვის და სათანადო ბიზნეს პროცესების რისკზე პასუხისმგებელი პირების გამოკითხვის საფუძველზე;
- რისკის შერბილების ღონისძიებების განსაზღვრა და მათი მონიტორინგი - ზარალის შესახებ შეგროვილ მონაცემებზე და თვითშეფასების შედეგებზე დაყრდნობით.
- რისკის ინდიკატორები (KRI), რომლის მიხედვითაც ბანკი ყოველთვიურად ამონიტორინგებს, ზომავს და აფასებს წინასწარ დაიდენტიფიცირებულ რისკებს, ბანკის რისკ აპეტიტის შესაბამისად;
- აუთოსორსინგული რისკის შეფასება და მართვა. პროცესის კრიტიკულობიდან გამომდინარე, რისკებისა და ზარალის შესაძლო მოვლენების (მათ შორის მოხდენის ალბათობის) შეფასება;
- ბიზნესის უწყვეტობის ძლიერი და ეფექტური გეგმის შემუშავება. ბიზნეს პროცესების დაიდენტიფიცირება და კრიტიკულობის შეფასება, ასევე პროცესის ზეგავლენის განსაზღვრა. სტრეს-ტესტების შემუშავება და ყოველწლიური ტესტირება;
- ახალი პროცესებისა შეფასება და რისკების დაიდენტიფიცირება, რაც გულისხმობს ყველა ახალი რისკის მართვას და შეფასებას, რომლის წარმოქმნაც დაკავშირებულია ახალ პროცესებთან, სისტემებთან, პროდუქტებთან ან ინსტრუმენტებთან, რაც მათ წარმატებულ დანერგვას უზრუნველყოფს.

საოპერაციო რისკის მართვა ბანკში ხორციელდება სამ დონეზე (ბიზნეს ერთეულების/დეპარტამენტების დონეზე, საოპერაციო რისკის ერთეულის დონეზე/რისკის კომიტეტისა და ასევე აუდიტის დონეებზე).

1.2.3 საბაზრო რისკი

„კრედიტ“-სათვის რელევანტურია ორი ტიპის საბაზრო რისკი - ბანკის სასესხო პორტფელის საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული რისკი და უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსთან დაკავშირებული რისკი. ორივე მათგანი დეტალურად აღწერილია ქვემოთ.

ბანკის პორტფელის საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული რისკი - საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული რისკი არის არსებული ან მოსალოდნელი რისკი, რაც დაკავშირებულია როგორც შემოსავლების ისე კაპიტალის შესაძლო შემცირებასთან და რისი მიზეზიც შეიძლება იყოს საპროცენტო განაკვეთების არასასურველი ცვლილებები. რამდენადაც „კრედიტს“ არ გააჩნია სავაჭრო პორტფელი, რელევანტურია მხოლოდ საბანკო პორტფელთან დაკავშირებული რისკები.

„კრედიტსათვის“ აქტუალური საპროცენტო განაკვეთებთან დაკავშირებული რისკების ტიპებია:

- გადაფასებასთან დაკავშირებული რისკი, ანუ რისკი, რომელიც წარმოიშობა დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებების განსხვავებული ვადიანობის სტრუქტურის გამო და ისეთი განფასების შედეგად, რომელსაც საფუძვლად უდევს სხვადასხვა საპროცენტო განაკვეთების გადაფასების სხვადასხვა პერიოდი;
- რენტაბელობის დაკარგვასთან დაკავშირებული რისკი, ანუ რისკი, რომელიც წარმოიშობა რენტაბელობის მრუდის ზომისა და დახრილობის ცვლილებების გამო;

გადაფასებასთან დაკავშირებულ რისკს ადგილი აქვს მაშინ, როდესაც არ არსებობს თანხვედრა აქტივების და ვალდებულებების ვადიანობის სტრუქტურებს შორის და იმ შემთხვევაში, თუ საპროცენტო განაკვეთების გადახედვა ხორციელდება დროის სხვადასხვა ინტერვალში ან განსხვავებული ტიპის საპროცენტო განაკვეთების საფუძველზე (მაგ: აქტივები გაცემულია ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთებით, ხოლო ვალდებულებები მიღებულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთებით). „კრედიტ“ ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთებთან დაკავშირებული რისკების მართვასა და მონიტორინგს საპროცენტო განაკვეთების გადაფასების ვადიანობასთან დაკავშირებული გეპ ანალიზის მეშვეობით.

უცხოური ვალუტის გაცვლასთან დაკავშირებული რისკი - ასეთი რისკი მომდინარეობს კონკრეტული ვალუტის მიხედვით ღია ან არათანაბრად ჰეჯირებული პოზიციების არსებობის შემთხვევაში უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის მოულოდნელი ცვლილებების შედეგად (რამაც შეიძლება გამოიწვიოს ბანკის ზარალი ადგილობრივ და საანგარიშგებო ვალუტაში).

სავალუტო პოზიციების მართვა ხდება ბანკის ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკის მიხედვით. სავალუტო პოზიციის გამოთვლა ხორციელდება სეზ-ის რეგულაციების შესაბამისად და ხდება საბალანსო და კრეზითი ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტის ყოველდღიური მონიტორინგი და დაცვა.

1.2.4 უცხოური ვალუტის გაცვლასთან დაკავშირებული რისკი

ასეთი რისკი მომდინარეობს კონკრეტული ვალუტის მიხედვით ღია ან არათანაბრად ჰეჯირებული პოზიციების არსებობის შემთხვევაში უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის მოულოდნელი ცვლილებების შედეგად (რამაც შეიძლება გამოიწვიოს ბანკის ზარალი ადგილობრივ და საანგარიშგებო ვალუტაში).

სავალუტო პოზიციების მართვა ხდება ბანკის ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკის მიხედვით. სავალუტო პოზიციის გამოთვლა ხორციელდება სეზ-ის რეგულაციების შესაბამისად და ხდება საბალანსო და კრედიტით ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტის ყოველდღიური მონიტორინგი და დაცვა.

1.2.5 ლიკვიდურობასთან დაკავშირებული რისკი

ლიკვიდურობა წარმოადგენს ბანკის უნარს ერთის მხრივ დააფინანსოს აქტივების ზრდა, მეორეს მხრივ შეასრულოს ვადადამდგარი გადასახდელი ვალდებულებები და ამავდროულად არ განიცადოს დაუშვებელი ზარალი. ფაქტიურად ყველა ფინანსური ტრანზაქცია ან ვალდებულება შეიცავს ინფორმაციას ბანკის ლიკვიდურობასთან დაკავშირებით.

ლიკვიდურობის რისკის ეფექტური მართვა ხელს უწყობს ბანკის უნარიანობას დააკმაყოფილოს დაუგეგმავი (მოულოდნელი) ვალდებულებები, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას გარეშე მოვლენების და/ან სხვა დაინტერესებული პირების (კრედიტორების) ქცევის გამო. ლიკვიდურობის რისკის მართვა განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანია, რადგან ლიკვიდურობის ნაკლებობამ ერთ საბანკო ინსტიტუტში შეიძლება გამოიწვიოს სისტემური შედეგები.

„კრედოს“ საშუალო ვადიანი პერსპექტივაში დეპოზიტები მზარდ როლს თამაშობს დაფინანსებაში, თუმცა ამ ეტაპზე, ლიკვიდურობის რისკის მთავარი წყარო ძირითადად მომდინარეობს ინსტიტუციონალური (საბაზრო) დაფინანსების განახლებიდან. ამ სახსრების გადახდის ვადების დეტალურად დაგეგმვა და მართვა, წარმოადგენს „კრედოს“ ლიკვიდურობის რისკის მართვის ძირითად ელემენტს:

- დაფინანსებასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებები მიიღება ALCO-ს რეგულარულ სხდომებზე, რომლებიც ტარდება სულ მცირე ყოველთვიურად ან უფრო ხშირად, თუ ეს საჭიროა;
- ლიკვიდურობის პოზიცია ფასდება ყოველთვიურად, ლიკვიდურობის კოეფიციენტების გამოყენებით, რომლებიც განსაზღვრულია ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკით;
- გარდა ამისა, ბანკის სახაზინო დეპარტამენტი და ფინანსური რისკების განყოფილება ახორციელებს ლიკვიდურობის პოზიციის ყოველდღიურ მონიტორინგს და უზრუნველყოფს შესაბამისი ლიკვიდურობის პოზიციების შენარჩუნებას იმ შიდა ლიმიტების ფარგლებში, რომლებიც დაწესებულია ALCO-ს გადაწყვეტილებით, ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით და ამავდროულად ითვალისწინებს ისეთ სათანადო შიდა და გარე ფაქტორებს, როგორიცაა ხარჯებისა და გაცემების სეზონურობა და დეპოზიტების გადინება.
- იმისათვის, რომ თავიდან იქნას აცილებული ზედმეტი ლიკვიდურობა, ბანკი ახორციელებს ჭარბი ლიკვიდურობის ალოკაციას მოკლევადიანი დეპოზიტების სახით კონტრაქტ ბანკებში, თითოეული კონტრაგენტისათვის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი ლიმიტების ფარგლებში. აღნიშნული ლიმიტების განახლება ხდება რეგულარულად, ხოლო კონტროლი ხორციელდება ყოველდღიურ რეჟიმში, ფინანსური

რისკების განყოფილების მიერ. ბანკი ცდილობს მაქსიმალურად მოახდინოს საკუთარი კონტრაქტების მიხედვით აქტივების დივერსიფიკაცია საქართველოს ტოპ-რეიტინგის მქონე ბანკების მიხედვით.

1.2.6 საქმიანი რეპუტაციის დაკარგვასთან დაკავშირებული რისკი

საქმიანი რეპუტაციის დაკარგვასთან დაკავშირებული რისკი არის მიმდინარე ან შესაძლო ირიბი რისკი, რომელიც ემუქრება შემოსავლებისა და კაპიტალის დაკარგვას და მომდინარეობს კლიენტების, კონტრაქტების, აქციონერების, ინვესტორების ან მარეგულირებლების მხრიდან ფინანსური ინტიტუტების იმიჯის უარყოფითად აღქმიდან. ეს თავისთავად გამოხატულებას პოულობს იმ ფაქტში, რომ გარეშე მოსაზრება ორგანიზაციასთან დაკავშირებით ნაკლებად ხელსაყრელია, ვიდრე სასურველი.

საქმიანი რეპუტაციის დაკარგვასთან დაკავშირებული რისკი შეიძლება წარმოიშვას საბანკო სფეროს სტანდარტებთან შეუსაბამობის გამო, ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან დაკავშირებით, სამართლიანი საბაზრო პრაქტიკის არარსებობის გამო, დაბალი ან სავალალო

მომსახურების ხარისხის, ბიზნესის არასათანადო წარმართვის ან მარეგულირებელი ორგანოს არასასურველი მოსაზრების ან მოქმედებების გამო.

საქმიანი რეპუტაციის დაკარგვასთან დაკავშირებული რისკის მართვა ხორციელდება რამოდენიმე პროცესისა და კრედო ბანკის სტრუქტურული ერთეულების მეშვეობით:

- კრედოს ჰყავს ძლიერი და რესპექტაბელური აქციონერები და სავალო ინსტრუმენტების ინვესტორები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ვალდებულებების შესრულებას საერთაშორისო სტანდარტებისა და პრაქტიკების შესაბამისად, განსაკუთრებით კი ეს ეხება: მომხმარებელთა ინტერესების დაცვას, AML-ს, კორპორატიულ მართვას, გარემოზე ზემოქმედებასა და სოციალური რისკების მართვას;
- Access Holding AG-მ, რომელიც წარმოადგენს კრედოს ძირითად აქციონერ კომპანიას, დანერგა მომხმარებლების დაცვის საერთო მაღალდებულებელი პოლიტიკა მის მიერ დაფუძნებულ ყველა კომპანიაში. აღნიშნული პოლიტიკა მოითხოვს რეგულარულ ანგარიშგებას მომხმარებლების დაცვასთან დაკავშირებული საკითხებზე;
- კრედოს გააჩნია გარემოსა და სოციალური ეფექტურობის მკაცრი პოლიტიკა, რომელიც, სხვა საკითხებთან ერთად, არეგულირებს თანამშრომლის სამუშაო პირობებს, ბავშვის შრომასა და „კრედოს“ საინვესტიციო პოლიტიკას. ბანკის სესხის გაცემასთან დაკავშირებული საქმიანობა შემოიფარგლება გამონაკლისების სიით, ყველა პოტენციური კლიენტი და ბიზნესები დაფინანსებამდე მოწმდება ამ სიის საფუძველზე. კრედო რეგულარულად მოახსენებს საკუთარ აქციონერებს და მისი დამფინანსებელი პარტნიორების უმრავლესობას გარემოსა და სოციალურ საკითხებთან დაკავშირებით. რეგულარად ხდება ES პოლიტიკის განახლება და განხილვა და ექვემდებარება ინვესტორების მიერ მათი ფინანსური მდგომარეობის ხშირ შემოწმებას;
- „კრედოს“ აქციონერები აწესებენ საოპერაციო პოლიტიკას, რომელიც ნათლად განსაზღვრავს ორგანიზაციის იმ მინიმალურ სტანდარტებს, რომლებიც დაკავშირებულია მომხმარებლებზე ფოკუსირებასთან, საინვესტიციო პოლიტიკასთან, კრედიტის გადახდისუნარიანობის შეფასების სტანდარტებთან, თანამშრომლებთან მოპყრობასთან და სხვა გარე დაინტერესებულ მხარესთან ურთიერთობასთან;

- აქციონერების მიერ განსაზღვრულია „კრედიტ“-ს ვალდებულება, შეარჩიოს მხოლოდ ტოპ აუდიტორული კომპანიებიდან ერთ-ერთი, მისი ფინანსური ანგარიშგებების გარე აუდიტორული ყოველწლიური შემოწმების მიზნით. ასევე შეინარჩუნოს სადაზღვევო მომსახურება ისეთ რესპექტაბელურ კომპანიებთან, რომლებიც აზღვევენ კლიენტთა ლოიალურობას, ნაღდ ფულს, ელექტრონულ თაღლითობას, ძირითად საშუალებებს, დირექტორების პასუხისმგებლობას;
- კრედოს გააჩნია ქოლ-ცენტრის განყოფილება, რაც აძლიერებს მომხმარებლების მხრიდან უკუკავშირის საშუალებას საჩივრებთან და წინადადებებთან დაკავშირებით;
- კრედო ფლობს სასწავლო აკადემიას, სადაც იგი ასწავლის და გადამზადებს პერსონალს მთელი წლის განმავლობაში. სწავლების ფუნქციები მოიცავს კრედოს მისიას, სამიზნე ჯგუფებს, კრედიტის გადახდისუნარიანობის სტანდარტებს, ქცევის კოდექსს, გარემოს დაცვასა და სოციალურ მართვას და AML-ს;
- კრედოს გააჩნია დეტალური წერილობითი კლიენტთა მომსახურების სტანდარტები საკუთარი პერსონალისა და ფილიალებისთვის. ხორციელდება სტანდარტების რეგულარული მონიტორინგი და შეფასება კლიენტთა მომსახურების კონტროლის განყოფილების მიერ და ყოველწლიურად გარე მისტიური მომხმარებლების მიერ;
- კრედო ატარებს ფოკუს ჯგუფების ყოველწლიურ გამოკითხვებს და რეგულარ კვლევებს ბაზრებზე, პროდუქტებზე და არსებულ კლიენტებზე. კლიენტების შენარჩუნების კოეფიციენტის მონიტორინგი ხდება ყოველწლიურად.

ბიზნეს რეპუტაციის დაკარგვასთან დაკავშირებული რისკის მართვა ხდება პოლიტიკებითა და პროცესებით, კაპიტალის გამოყოფა არ ხდება.

კრედოს რისკის მართვის სტრუქტურა შემდეგნაირად არის დაკომპლექტებული

- ▶ პირველი დაცვის დონე
 - საკრედიტო ოპერაციების დეპარტამენტი
 - პრობლემური სესხების დეპარტამენტი
 - სახაზინო დეპარტამენტი
 - საკრედიტო კომიტეტები
- ▶ მეორე დაცვის დონე
 - საკრედიტო რისკების განყოფილება
 - ფინანსური ანალიზისა და რისკების განყოფილება
 - საოპერაციო რისკების განყოფილება
 - რეგულაციებთან შესაბამისობის განყოფილებები
- ▶ მესამე დაცვის დონე
 - სამეთვალყურეო საბჭო
 - დირექტორთა საბჭო
 - რისკის კომიტეტი
 - აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი
 - აუდიტის კომიტეტი
 - შიდა აუდიტი
 - გარე აუდიტი
 - სატენდერო კომიტეტი

2. კორპორატიული ანგარიშგება

კრედოს არ ევალება ამ ნაწილის წარდგენა, რადგან მისი აქციები არ ივაჭრება საჯაროდ.

3. არაფინანსური ანგარიშგება

3.1 არაფინანსური საკითხები

3.1.1 გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები

კრედოში დანერგილია გარემოსდაცვით და სოციალური საქმიანობის პოლიტიკა, რომელიც ინტეგრირებულია კრედოს ოპერაციებში. კრედო არ ურთიერთობს იმ კომპანიებთან რომლებიც არღვევენ გარემოს დაცვის ნორმებს ან/და ეწევიან კრედოს შიდა პოლიტიკაში მოცემულ აკრძალულ საქმიანობის სახეობას

3.1.2 სოციალური და დასაქმების საკითხები

თანამშრომლები - კრედო წარმოადგენს საქართველოში ერთ-ერთ ყველაზე დიდ დამსაქმებელს. კრედო იცავს გენდერულ თანასწორობას და თანაბარ შანსს აძლევს ორივე სქესის წარმომადგენლებს. კრედოში დასაქმებულია სხვადასხვა ეთნიკური წარმომავლობისა თუ ასაკის ადამიანები საქართველოს ყველა კუთხიდან. კრედო თავის თანამშრომლებს ხელფასზე დანამატის სახით თავაზობს ჯანმრთელობის დაზღვევას, საპენსიო დაზღვევასა და ფიტნეს ცენტრის აბონემენტს.

კრედო ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკა ეფუძნება შემდეგ პრინციპებს:

სამუშაოს შეფასება ემყარება HAY სახელმძღვანელო სქემის პროფილის მეთოდოლოგიას. თითოეული პოზიციისთვის განისაზღვრება სამუშაო რანგი და სახელფასო შკალა, მინიმალური და მაქსიმალური ანაზღაურების დონეებით;

სახელფასო მატრიცა შედგენილია ეროვნულ ვალუტაში, ქართული საფინანსო ბაზრის ანაზღაურების მონაცემებზე დაყრდნობით, რათა უზრუნველყოფილ იქნას კონკურენტული სახელფასო დონეები ყველა ქალაქსა და რეგიონში სამომხმარებლო კალათის გათვალისწინებით.

ხელფასების ზრდა თითოეული პოზიციისთვის განისაზღვრება სახელფასო მატრიცით და ეფუძნება შესრულებული სამუშაოს ხარისხს, რაც უზრუნველყოფს სამართლიანობას სათანადო კომპენსაციაში;

სამუშაოს რანგირების სისტემას ეფუძნება თანამშრომელთა სარგებლების გაცემის პროგრამები: თითოეული თანამშრომლის სარგებელი დაკავშირებულია მისი პოზიციის სამუშაო რანგთან და არა კერძოდ თანამშრომელთან, რაც უზრუნველყოფს ანაზღაურების სისტემის გამჭვირვალობასა და სამართლიანობას.

ყველა თანამშრომელი ინფორმირებულია თავისი პოზიციისთვის განსაზღვრული სახელფასო რეინჯების - მინიმალური და მაქსიმალური ანაზღაურების ზღვრების შესახებ.

კრედო ბანკი ხელმძღვანელობს თანასწორობის პრინციპით ანაზღაურების განსაზღვრისას, რაც გულისხმობს თანაბარი სამუშაოს შესრულებისთვის თანაბარი ანაზღაურების გადახდას.

ხელფასების გადახედვა ყოველწლიურად ხორციელდება კრედოში დანერგილი პოლიტიკებისა და პროცედურების შესაბამისად.

ხელფასისა და თანამშრომლების სარგებლის მართვის პროცედურები ნათლად განსაზღვრულია და ხელმისაწვდომია ყველა თანამშრომლისთვის.

მომხმარებლები - კრედო ხელს უწყობს საქართველოში მცირე ბიზნესის განვითარებას ამიტომ უნიკალური შეფასების მეთოდის გამოყენებით აფინანსებს ისეთ მცირე მეწარმეებსაც, რომელთაც გადახდისუნარიანობის შეფასებას სხვა საკრედიტო ორგანიზაციები ვერ ახერხებენ და შესაბამისად ვერ სთავაზობენ მათთვის მისაღებ სასესხო პროდუქტებს. იმავდროულად კრედო იყენებს პასუხისმგებლიანი დაფინანსების სისტემას რაც გულისხმობს მომხმარებლისათვის საჭირო ინფორმაციის მიწოდებას, თუ რა არის სესხი, თუ როგორ უნდა შეაფასოს მომხმარებელმა ასაღები თანხის მოცულობა, რათა ზედმეტი ვალი არ დაუგროვდეს. კრედო ბანკი SMART კამპანიის „მომხმარებელთა დაცვის სერტიფიკატის“ მფლობელია. SMART წარმოადგენს საფინანსო სექტორის მომხმარებელთა დაცვის ყველაზე ფართომასშტაბიან საერთაშორისო კამპანიას. შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთათვის საბანკო მომსახურების მიღების გასამარტივებლად სერვის ცენტრების შესასვლელებთან გაკეთებულია პანდუსები.

სოციალური საქმიანობა

2022 წელს კრედო ბანკის ძირითადი მიზანი იყო ფინანსური განათლების ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა, განსაკუთრებით ახალგაზრდებსა და სკოლის მოსწავლეებში, უკრაინის მხარდაჭერა რუსეთის ფედერაციის მიერ დაწყებულ ომში, გარემოსდაცვითი აქტივობის განხორციელება და ასევე უკრაინელი ბავშვების მხარდაჭერა.

კრედო ბანკი უკრაინისთვის

კრედო ბანკმა მხარი დაუჭირა უკრაინას რუსეთის ფედერაციის მიერ დაწყებულ ომში. უკრაინის დასახმარებლად წითელი ჯვრის დახმარებით წითელი ჯვრისა საერთაშორისო ფედერაციას 100 000 ლარი გადაერიცხა. ასევე 2022 წლის აპრილში კრედო ბანკმა დამატებით გადარიცხა 50 000 ლარი უკრაინის ეროვნულ ბანკში სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს ანგარიშზე. ამავედროულად, კრედო ბანკმა საქართველოს ტერიტორიაზე მყოფ უკრაინის მოქალაქეებს სპეციალური უფასო საბანკო მომსახურება შესთავაზა. ასევე გააგზავნა ჰუმანიტარული დახმარება უკრაინაში.

15 მაისს კომპანია HG-მ პარტნიორ კომპანიებთან ერთად GINO PARADISE-ის ტერიტორიაზე ბუნების დაცვის აქტივობა მოაწყო - „ერთად უკეთესი დედამიწისთვის“. ღონისძიების ფარგლებში უკრაინელი და ქართველი ბავშვები გარემოს გალამაზების მიზნით გაერთიანდნენ. კამპანიის ფარგლებში ბავშვებმა სიმბოლური ფერებით დარგეს მცენარეები და აიმაღლეს ცნობიერება გარემოს დაცვის მნიშვნელობაზე.

გლობალური ფულის კვირეული

კრედო ბანკმა საქართველოს ეროვნულ ბანკთან ერთად Global Money Week-ის ღონისძიებაში მიიღო მონაწილეობა. ღონისძიების ფარგლებში ჩატარდა ბლოგის კონკურსი - სახელწოდებით "შემეძენი შენი მომავალი, მოეპყარი გონივრულად ფულს!" რომელიც დაიწყო 2022 წლის 4 მარტს და დასრულდება 25 მარტს. კონკურსის მიზანი იყო საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება ფულისა და ფინანსური განათლების საკითხებზე.

იმ პერიოდში რუსეთის ფედერაციამ დაიწყო ომი უკრაინაში. გამარჯვებულებს ფულადი პრიზი 500 ლარი უკრაინის მხარდასაჭერად სახელმწიფო ხაზინაში გადაირიცხა.

ინოვაციების ბანკი

ინოვაციების ბანკი არის იდეების გენერირების ინტენსიური ღონისძიება ფინანსური განათლების თემაზე, სადაც 15-18 წლის სტუდენტები გუნდურად მუშაობენ კონკრეტული გამოწვევის ირგვლივ. ამ პროცესში ისინი იღებენ კონსულტაციებს საბანკო და საფინანსო ექსპერტებისგან. ღონისძიების ბოლოს, თითოეული გუნდის მიერ წარმოდგენილი პრეზენტაციის საფუძველზე, ჟიური გამოავლენს საუკეთესო იდეას. პროექტს ახორციელებს "Junior Achievement Georgia" აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) პროექტის - "სამეწარმეო განათლების მხარდაჭერა ევროპასა და ევრაზიაში" ფარგლებში. კრედიტ ბანკმა აღნიშნული ღონისძიება 1500 ლარით დააფინანსა, ასევე მონაწილეობდა როგორც მენტორი და ჟიური.

ახალგაზრდობის საერთაშორისო დღე

კონკურსის მიზანი იყო ახალგაზრდობის ფინანსური განათლებით დაინტერესება, მათი ჩართულობის გაზრდა ამ მიმართულებით, ასევე ისეთი პროექტების/იდეების ინიცირება, რომლებიც ხელს შეუწყობს სკოლის მოსწავლეებში ფინანსური განათლების გავრცელების ეფექტური გზებისა და მეთოდების მოძიებას. 2022 წლის კონკურსის სახელწოდება იყო „ახალგაზრდა სტუდენტებისთვის“.

კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად მონაწილეს უნდა შეემუშავებინა და გაეგზავნა საკონკურსო პროექტი/იდეა - ფინანსური განათლების სასწავლო გეგმა 3 ასაკობრივი სეგმენტის მიხედვით:

- 1-დან მე-4 კლასის მოსწავლეებისთვის;
- მე-5-დან მე-9 კლასის ჩათვლით მოსწავლეებისთვის;
- მე-10-დან მე-12 კლასის ჩათვლით მოსწავლეებისთვის.

კონკურსს უნდა გაეკეთებინა საბოლოო პრეზენტაცია ერთ-ერთ ზემოაღნიშნულ სეგმენტზე საბოლოო დავალების შესაბამისად. კრედიტ ბანკმა გამარჯვებული პრიზის სახით 1000 ლარი გადასცა.

მსოფლიო დაზოგვის დღე

კრედიტ ბანკმა ეროვნულ ბანკთან და სხვა ფინანსურ ორგანიზაციებთან ერთად მონაწილეობა მიიღო ფინანსური წიგნიერების კამპანიაში, სადაც აქცენტი იყო დაზოგვის მიმართულებით.

2022 წლის ოქტომბერში ჩატარდა რამდენიმე ტრენინგი სხვადასხვა სკოლაში, ზოგიერთი ტრენინგი ჩატარდა ონლაინ, ნაწილი კი პირისპირ, ადგილზე ვიზიტით. პროექტის მიზანი იყო დანაზოგების შესახებ ცნობიერების ამაღლება და თავად დაზოგვის კულტურის მნიშვნელობის ხაზგასმაც. ასევე კრედიტ ბანკის მიზანი იყო ფინანსური განათლების მიმართ ინტერესის გაზრდა. ოფლაინ ტრენინგებზე კრედიტ ბანკმა ბავშვებს საჩუქრები გადასცა.

პრო ბონო

2022 წლის 8 ივლისს კრედიტ ბანკის ადამიანური რესურსების მართვის დეპარტამენტმა „საქართველოს შემეცნებით ცენტრს“ პრობონო კონსულტაცია გაუწია. შეხვედრის ფარგლებში

ორგანიზაციამ მიიღო ამომწურავი ინფორმაცია ისეთ საკითხებზე, როგორცაა: თანამშრომელთა დროის აღრიცხვა და მართვა, საქართველოს შრომის კოდექსის მოთხოვნები და ა.შ.

Pro Bono-სთან პარტნიორობის ფარგლებში კრედიტ ბანკმა მონაწილეობა მიიღო ლიდერთა ფორუმში და ერთ-ერთ მონაწილე 500 ლარის ოდენობის დეპოზიტით დააჯილდოვა. ხოლო მოცემულ ღონისძიებამდე კრედიტ ბანკმა აღნიშნულ მონაწილეს კონსულტაცია გაუწია.

3.1.3 ადამიანის უფლებათა დაცვა

კრედიტ ბანკის მნიშვნელოვანია დაცული იყოს ადამიანთა უფლებები. კრედიტ ბანკში დანერგილია წესები და პროცედურები სადაც გათვალისწინებული „მომხმარებელთა უფლებების დაცვის შესახებ კანონი“, „კანონი პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ და „საქართველოს შრომის კოდექსი“

3.1.4 კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხები

კრედიტ ბანკის მიუღებელია კორუფციული გარიგებები. შესყიდვების პოლიტიკის მიხედვით პასუხისმგებელი პირები ვალდებული არიან თანაბარ მგომარეობაში ჩააყენონ მომწოდებლები და ასევე არ მიიღონ ქრთამი, საჩუქარი თუ სხვა სახის მატერიალური დაინტერესება მომწოდებლებიდან.

3.2 ბიზნეს მოდელის მიმოხილვა

კრედიტ ბანკის მოდელი გულისხმობს შემოსავლების მიღებას საქართველოს მოსახლეობისათვის საბანკო მომსახურების მიწოდებით. კრედიტ ბანკის ძირითადი პროდუქტები წარმოადგენენ სასესხო პროდუქტებს. ასეთი სასესხო პროდუქტების დაფინანსების წყარო არის მოზიდული სახსრები არარეზიდენტი ინვესტორებიდან, არარეზიდენტი ბანკებიდან, საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებიდან, რეზიდენტი ბანკებიდან, ფიზიკური პირების დეპოზიტებიდან.

კრედიტ ბანკის მთავარი მიმართულება არის რეგიონის და სოფლის მეწარმეებისათვის ბიზნეს თუ სამომხმარებლო საჭიროებების დაფინანსება, სადაც ყველაზე დიდი დაფინანსების სფეროს წარმოადგენს სოფლის მეურნეობა

საქართველოს საფინანსო ბაზარი წარმოდგენილია ბანკებით და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებით, რომელთა შორისაც საკმაოდ დიდი კონკურენციაა. საფინანსო ორგანიზაციები ოპერირებენ საქართველოს თითქმის ყველა რეგიონსა თუ სოფელში.

კრედიტ ბანკის გააჩნია მომხმარებლის ფინანსური ანალიზის გამოცდილი და უნიკალური მეთოდოლოგია, რომელიც საშუალებას აძლევს სწორად შეაფასოს მომხმარებლის გადახდისუნარიანობა და შესაბამისი ზომის კრედიტი გასცეს მასზე. ეს მეთოდოლოგიები ასევე აძლევს კრედიტ ბანკს საშუალებას, რომ კრედიტი გასცეს უფრო სწრაფად. კრედიტ ბანკი იძენს უპირატესობას მომხმარებლებისათვის ინოვაციური პროდუქტების თუ მომსახურების გამარტივებული გზების შეთავაზებით.

კრედიტ ბანკის სამომავლო გეგმები გულისხმობს ამ წარმატებული გამოცდილების კიდევ უფრო დახვეწას და საცალო მომსახურების მიმართულებით კიდევ უფრო გაძლიერებას. ამ მიზნებისათვის იდება ინვესტიციები ახალ ტექნოლოგიებში.

3.3 საქმიანობის რისკების ანალიზი

საქმიანობის ძირითადი რისკები დეტალურად არის აღწერილი „საქმიანობის მიმოხილვის“ ანგარიშგების 1.2-ში სექციაში.

3.4 საქმიანობის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები

კრედო თავისი საქმიანობის არაფინანსურ მაჩვენებლებად განიხილავს

ბრენდის უპირატესობა - კრედოს ბრენდი სარგებლობს მაღალი ცნობადობით საქართველოს მიკროსაფინანსო პროდუქტების ბაზარზე. ამასთანავე კრედოს პროდუქტები მიკროსაფინანსო პროდუქტების შემთხვევაში აღიქმება როგორც ყველაზე სწრაფი და გამარტივებულად მომხმარებლის მიერ, რაც მომხმარებლისათვის პროდუქტის მოხმარებისათვის გაწეულ ნაკლებ ფულად თუ სხვა რესურსის დანახარჯში აისახება. კრედოს მიზანია გაზარდოს ბრენდის უპირატესობა სხვა საფინანსო პროდუქტებზეც

არსებული მომხმარებლების შენარჩუნება/დაკარგვა და ახალი მომხმარებლების მოზიდვა - არის მაჩვენებლები რომლებსაც კრედო დიდ ყურადღებას უთმობს. კრედოს მიზანია გაზარდოს შენარჩუნების და ახალი მომხმარებლების მოზიდვის პროცენტული ნორმები და იმავდროულად შეამციროს დაკარგული მომხმარებლების პროცენტული მაჩვენებელი

მომხმარებლების გამოცდილება - არის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მაჩვენებელი რასაც კრედო სისტემატიურად ზომავს, მომხმარებელთა კმაყოფილების კვლევების საფუძველზე. შედეგების მიხედვით მიდის მუშაობა მომსახურების დონის ამაღლებაზე

ინოვაციები - ინოვაციები წარმოადგენს კრედოს კონკურენტულ უპირატესობას. სისტემატიურად ხდება იმის შეფასება თუ რა პოზიციას იკავებს კრედო ამ კუთხით ბაზარზე. რეგულარულად ხდება ინვესტიციების განხორციელება ინოვაციების მიმართულებით

ბაზრის წილი - არის კრედოსთვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ინდიკატორი საქმიანობის შესაფასებლად. წლების განმავლობაში კრედოს მიკროსესხების ბაზარზე ლიდერის პოზიცია უკავია. კრედოს მიზანია ლიდერის პოზიციის მოპოვება სხვა საფინანსო ბაზრებზეც

3.5 გამოყენებული პოლიტიკების აღწერა

ამ ანგარიშგების მიზნებისათვის კრედოს მიერ გამოყენებულ იქნა შემდეგი საჯარო პოლიტიკები

მომხმარებელთა დაცვის პოლიტიკა - რაც გულისხმობს ასევე პასუხისმგებლიან დაკრედიტებას და ეფუძნება SMART კამპანიის მომხმარებელთა დაცვის შვიდ პრინციპს. გამომდინარე აქედან, პრინციპები, რომელიც გაწერილია დოკუმენტში, ჩაშლილია პრაქტიკულ დებულებებად სხვადასხვა ძირითად პოლიტიკებში და დანერგილია კრედოს ოპერაციებში. მომხმარებელთა დაცვის პოლიტიკაში ასევე გათვალისწინებულია მომხმარებელთა დაცვის ადგილობრივი კანონმდებლობა და რეგულაციები მათ შორის „მომხმარებელთა უფლებების დაცვის შესახებ კანონი“ და „კანონი პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“

ეთიკის კოდექსი - განსაზღვრავს კრედოს თანამშრომლების ქცევის წესებს მომხმარებლების, არსებულ თანამშრომლებთან, კომპანიის საკუთრებაში არსებულ აქტივებთან, სამსახურში აყვანის დროს ახალ თანამშრომელთა და სხვა ორგანიზაციებთან მიმართებაში.

გარემოს დაცვის პოლიტიკა - რომელიც განსაზღვრავს მომხმარებლების საქმიანობის დახარისხებას გარემოს დაცვის კუთხით. კრედიტ არ ურთიერთობს იმ კომპანიებთან რომლებიც არღვევენ გარემოს დაცვის ნორმებს და ვაჭრობენ პროდუქტებით რომლებიც შედიან შიდა პოლიტიკით აკრძალულ სიაში.